IV 78890

YU ISSN 0040—1978

TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

LETO XXXVIII., ŠT. 1 Ptuj, 10. januarja 1985 CENA 17 DINARJEV

IZ VSEBINE:

Izvoz bodo povečali (stran 2)
Še nikoli toliko pšenice (stran 3)
Ivan Potrč o TonetuŽnidaricu (stran 5)
Ormoški večer v čitalnici (stran 6)

Takšno je bilo videti jutro po novozapadlem snegu in močnem mrazu. V Lackovi ulici so imeli največ dela trgovci. foto: Martin Ozmec

Sneg in mraz — veselje in težave

Sneg, ki smo ga vsi skupaj težko pričakovali, nam je tokrat ob pomoči mraza krepko zagodel. Sicer je otrokom in ljubiteljem zimskih športno prinesel nepopisno veselje, precej skrbi in težav pa je povzročil vozникom in predvsem dežurnim v zimski službi.

Takoj po prvem močnejšem sneženju so pričeli čistiti vse regionalne, zatem pa tudi lokalne ceste. Tudi ptujske ulice in pločnike so odgovorni pravočasno očistili in posipali s soljo. Od 6. januarja naprej pa je pričel pritiskati močan mraz in ceste so skupaj s pločniki postale spolzke. Tudi najstarejši Ptujčani ne pomnijo, kdaj je zadnjič zaledenela Grajena. Tokrat je pri minus 24 stopinj Celzija že v nedeljo 6. januarja dobila trdo ledeno skorjo, kar s pridom izkoriščajo otroci za svoje zimsko veselje.

Številnih opozoril pred nevarnostmi, ki jih povzroča hud mraz, mnogi niso vzeli dovolj resno. Marsikdo je moral pustiti svoj avtomobil doma, precej pa je bilo tudi nesrečnih pešcev. Samo v ponedeljek, 7. januarja so v kirurški ambulanti ptujske bolnišnice nudili pomoč zaradi zlomov ali nalomov desetim občanom.

Ponekod je zamrznila voda v ceveh — tudi v radiatorjih, ki niso bili čez noč ogrevani, nekaj vozil na naftni pogon je obstalo ob cestah, ker je postala zaradi mraza nafta preveč gosta. Skratka mraz, ki je pokazal tokrat svoje prave zobe po vsej državi, je tudi v ptujski občini povzročil precej težav. V štabu zimske službe so nam zaupali, da imajo na zalogi zaenkrat še dovolj posipnega materiala — torej soli in peska, vprašanje pa je, kako bo s tem, če se bo snežna ujma zadržala pri nas še dalj časa.

M. Ozmec

Odslej SŠC Dušana Kvedra Ptuj

Delavci Srednješolskega centra v Ptuju so se na referendumu odločili za združitev temeljnih organizacij Srednja ekonomska in Srednja družboslovna šola v novo temeljno organizacijo združenega dela Srednja družboslovna in ekonomska šola Jožeta Lacka Ptuj. Sočasno pa so tudi na novo poimenovali delovno organizacijo, ki se od 1. januarja 1985 dalje imenuje SREDNJEŠOLSKI CENTER DUŠANA KVEDRA PTUJ.

Tako sedaj v okviru delovne organizacije poslujejo tri TOZD in DSSS in to:

TOZD Srednja kovinarska, metalurška in kmetijska šola Veljka Vlahoviča,

TOZD Srednja družboslovna in ekonomska šola Jožeta Lacka,

TOZD Dom učencev Ptuj in

Delovna skupnost skupnih služb SŠC Dušana Kvedra Ptuj.

Na predlog komisije za volitve in imenovanja SO Ptuj je tudi Skupščina občine Ptuj, kot ustanoviteljica SŠC, dala soglasje k samoupravno sprejeti združitvi dveh TOZD in k poimenovanju Srednješolskega centra.

K temu še pojasnilo, da je pred združitvijo v Srednješolski center ptujska gimnazija nosila ime Dušana Kvedra, ekonomska srednja šola pa Jožeta Lacka, dočim SŠC (nekaj časa tudi CSUI — Center srednjega usmerjenega izobraževanja) pa doslej ni bil poimenovan po nobenem revolucionarju. Tako so delavci SŠC z odločitvijo na referendumu ustrezneje uredili organiziranost in poimenovanja.

FF

UGODNA BILANCA OSEBNE KRONIKE

Na matičnem uradu v Ptuju sta v letu 1984 sklenila zakonsko zvezo 402 para. To je sicer za malenkost manj kot leto poprej, vendar je treba upoštevati, da je med novoporočenci bilo manj starejših parov, kar zagotavlja, da število mladih družin ni v upadanju.

V mrliško matično knjigo je bilo zabeleženo 434 primerov smrti, kar je nekaj manj kot leto poprej; v rojstno matično knjigo pa so v letu 1984 vpisali 1308 novih občanov, kar je nekaj več kot v letu 1983. Oba podatku kažeta, da kljub gospodarskim in drugim težavam zaenkrat še ni bojazni za upadanje naravnega prirasta prebivalstva v ptujski občini.

FF

Halo, je tam Petovia?

Od 1. januarju živilske industrije Petovia ni več. Tako smo lahko zasledili v nekaterih sredstvih obveščanja. Ta ugotovitev pa ni povsem točna, saj Petovia uradno še vedno obstaja. Ukinitev temeljne organizacije je statusna sprememba, ki jo je potrebno sprejeti na referendumu. Referenduma v Petoviji ni bilo, res pa je, da sta zbor delavcev tozda in delavski svet delovne organizacije kmetijski kombinat Ptuj sprejela sklep o prenehanju dela. Štiriindevetdeset delavcev je bilo razporejenih na druga ustrezna delovna mesta v temeljnih organizacijah kmetijskega kombinata. Kot so povedali na upravi kombinata bo, oziroma je stavbe prevzela TOZD Tovarna močnih krmil, del proizvodnega programa pa TOZD Kletarstvo Slovenske gorice-Haloze. Družbeni pravobranilec samoupravljanja v Ptuju je povedal, da lahko na osnovi informacij, ki jih je dobil le iz časopisa, ugotovi, da v primeru Petovie ni bil izveden pravilni samoupravni postopek, oziroma ni bil izveden do konca in temeljito. Sicer tudi družbenopolitične organizacije v občini in izvršni svet niso bili iz prve roke informirani o zadevah v zvezi s Petovijo.

Kakorkoli že, temeljne organizacije Petovia ni več. Nakopičena izguba, ki je grozila, da bo iz leta v leto še večja, je narekovala sklep o prenehanju proizvodnje. Povsem razumljivo in pametno je, da proizvodnjo, ki prinaša izgubo ukinemo. Navsezadnje ostale temeljne organizacije v nedogled ne morejo pokrivati izgube. Vendar: pred desetimi leti je Petovia združila delo in sredstva s kmetijskim kombinatom. Takrat so sredstva informiranja pisala o veliki pridobitvi za Petovijo, o možnostih za razvoj dejavnosti temeljne organizacije. Zelo obetavni so bili tudi sanacijski programi. Obljube pa so bile, vsaj izgleda, ne dovolj tehtno proučene ali pa grobo rečeno — zlagane. Iz vsega tega ni bilo nič, razen mnogo uglednejše zunanjosti temeljne organizacije čez Dravo. Zgradbe pa so za uspešno proizvodnjo z manjšimi stroški zdaleč premalo ali takorekoč nič. V tem času bi bilo gotovo tudi težko dobiti podatek, koliko milijard je „požrlo" izvajanje tako obetavnega sanacijskega programa. Morda bi ljudje radi spoznali tistega, ki ga je pripravljal, predvsem v času, ko tako na veliko govorimo o zaostreni odgovornosti.

V zadnjih nekaj letih je zasebno kmetijstvo vložilo precej napora za zagotavljanje surovin predelovalni industriji. Ko je bilo takorekoč vseh surovin — od kumaric do zelja — dovolj, je bilo potrebno proizvodnjo ukiniti. Pridelave kumaric in ostalih vrtnin s tem v ptujski občini ne bo konec. V zadrugi so namreč povedali, da se že dogovarjajo z drugimi kupci. Kako pa lahko delajo drugi predelovalci, ki imajo še precejšen strošek s prevozom surovine? Tako je zelo na mestu vprašanje, ki smo ga že marsikje slišali in prebrali: zakaj ne more uspešno delati tovarna, ki ima surovino takorekoč na dvorišču?

J. Bračič

Podpisali pogodbo o nakupu tehnologije

V TGA Kidričevo se krepko zavedajo, da je edina rešitev iz sedanje težke situacije zaradi zastarele proizvodnje v modernizaciji proizvodnje primarnega aluminija. To nalogo so zapisali kot prednostno in sedanji kolektivni poslovodni organ je takoj pričel z razširjeno aktivnostjo na tem področju. Tako so po predhodni odobritvi delavskega sveta TGA že 6. decembra podpisali pogodbo o nakupu tehnologije s francosko firmo „Aluminium Pechiney" v vrednosti 29,5 milijonov francoskih frankov, oziroma z ustrezno dinarsko protivrednostjo, ki znaša trenutno okoli 600 milijonov dinarjev.

Omenjena pogodba vsebuje najsodobnejšo tehnologijo za proizvodnjo aluminija, trenutno pa je v fazi registracije in pridobitve raznih dovoljenj v republiških in zveznih organih.

— OM

PLAVALNI TEČAJI V POČITNICAH

V Ptujskih toplicah so odločili, da bodo skupaj s plavalnim klubom v času počitnic organizirali plavalne tečaje za otroke. S tem bodo prispevali, da bo počitniški čas dobil tudi ob njihovi pomoči pravo vsebino. S tečaji bodo pričeli v ponedeljek, 14. januarja.

Te dni pa so pričeli tudi s prodajo vstopnic za zimske bazene in to s 30 odstotnim popustom. Cenejše vstopnice bodo lahko kupili le do 10. februarja. Odločitev je v skladu z novo poslovno politiko.

Nizke jutranje in dnevne temperature povzročajo težave tudi Ptujskim toplicam, kjer porabijo veliko dodatne energije, da ohranijo temperaturo v notranjih bazenih, to je 32 stopinj Celzija. Kopalcev pa je te dni izredno malo, le sto na dan.

MG

Umrl je Milko Goršič

V ponedeljek zvečer nas je prizadela boleča vest, da je 7. januarja v Ljubljani umrl MILKO GORŠIČ, naš rojak iz Središča ob Dravi, nosilec partizanske spomenice 1941, predvojni komunist in revolucionar.

Milko Goršič je bil rojen leta 1911 v Središču ob Dravi, član KPJ je postal že leta 1932. Po naročilu CK KPS je leta 1941 organiziral radijski sektor KPS in ilegalno radijsko postajo Kričač.

Po vojni je Milko Goršič opravljal številne visoke družbene dolžnosti, med drugim je bil minister v vladi LRS, direktor Radia Ljubljana, sodnik Ustavnega sodišča SRS, član sveta republike in opravljal vrsto drugih dolžnosti.

Bil je tudi redno povezan s svojim domačim krajem in s celotnim biv. ptujskim okrajem. Na partijski konferenci, oktobra 1948 v Ptuju je bil izvoljen za delegata na II. kongres KPS, kjer je bil izvoljen tudi za člana CK KPS, na III. kongresu pa za člana CK ZKS. Med drugim je bil tudi ljudski poslanec za ptujski okraj.

V ponedeljek začetek politične šole v občini Ptuj

Občinski komite ZKS Ptuj je že v maju lanskega leta sprejel sklep o razpisu izobraževalnih oblik v občinski organizaciji ZKS za šolsko leto 1984/85. Razpis je obsegal 7 izobraževalnih oblik, od teh so nekatere že v teku, najpomembnejša oblika Politična šola socialističnega samoupravljanja v občini Ptuj pa bo začela v ponedeljek, 14. januarja.

V politično šolo so kadrovali ZKS, SZDL, ZSS in ZSMS, zato bo šola tudi razdeljena na tri oddelke, kjer bodo poleg skupnega programa, obravnavali tudi konkretne naloge v ZK, Zvezi sindikatov, Zvezi socialistične mladine in v drugih DPO. Politične šole v občini so ena najbolj tradicionalnih oblik idejnopolitičnega in praktičnega usposabljanja za delo v ZK, v sindikatih in v ZSMS.

Letošnji program politične šole je pripravljen tako, da omogoča veliko gibljivost in prilagajanje programa. Obsegal naj bi od 120 do 200 ur, s tem, da priporočajo za vsako temo poprečno po 3 ure. Pri tem ne gre za rutinsko šolsko izvedbo programa, temveč bodo uporabljene take metode, ki bodo udeležence dodatno motivirale k sodelovanju. To pomeni, da bo čim manj predavanj, zato pa več okroglih miz, razgovorov o posameznih temah, seminarskih oblik, praktičnih preizkusov in podobno.

Skupni program obsega pet področij in to: Idejnozgodovinski temelji socializma (7 tem), Aktualni ekonomski položaj Jugoslavije (7 tem), Komunisti v graditvi nove Jugoslavije (8 tem), Odprta vprašanja razvoja samoupravnih odnosov (5 tem), Občina kot samoupravna in oblastna skupnost (3 teme). Ob koncu šole pa naj bi bila še okrogla miza Družbenopolitični trenutek v občini — s prikazom gospodarskih in političnih razmer, varnostne ocene in podobno.

FF

IZROČILO POHORSKEGA BATALJONA

Zopet je tu 8. januar, datum, ki je vtisnjen v zgodovino našega NOB. Letos mineva 42 let od tistega usodnega zimskega dne, ko je v poslednji bitki pri Treh žebljih nad Osankarico, izkrvavel I. pohorski bataljon. Čeprav je preteklo mnogo let od takrat, nam ne samo ob obletnicah tega dne misli večkrat preblisne spomin na vse tiste fante, može, dekleta in žene, ki so znali v odločilnih trenutkih v sebi zatreti spoznanje, da ima vsak človek eno samo življenje.

Za borce Pohorskega bataljona je bila 8. januarja 1943 to poslednja bitka, saj je v dve in polurnem boju padlo vseh 69, eden pa je bil ujet in pozneje ubit.

Junaštvo, ki so ga borci pokazali v tej bitki, nas lahko še danes navdihuje s spoštovanjem in spoznanjem, da se je potrebno na sleherni delovni in bojni liniji boriti z vsemi močmi, ker le takrat ideja postane dejanje, ki lahko rodi zrele sadove.

Vendar pa Nemci s pogubitvijo Pohorskega bataljona niso zatrli narodnoosvobodilnega gibanja na Pohorju, nasprotno, to gibanje se je kmalu zatem še bolj razmahnilo in zadajalo okupatorju še močnejše udarce, vse do njegovega končnega poraza.

Čez leto obišče prizorišče zadnje bitke več tisoč ljudi. Obiskovalci pa se lahko ustavijo tudi v domu na Osankarici, kjer je zraven tudi muzej in lahko vsakdo vidi resnične dokaze, ki nam pričajo o okupatorjevem divjanju na Pohorju.

Ljudje v občini Slovenska Bistrica so si izbrali za ta dan svoj občinski praznik, ne samo zaradi hvaležnosti in spomina na hrabre borce, ampak tudi zaradi tega, ker so bili ti partizani v temačnih dneh okupacije, ki je vedno znova navdihovala naše ljudi, da ne smejo kloniti in pozabiti na največjo človekovo dobrino — svobodo.

Na dan bitke so se na tem kraju razlegali streljanje, eksplozije, kriki . . . Danes je tukaj mir — zmoti ga le prihod obiskovalcev in pičče žvrgolenje, ki ga dopolnjuje šepet mirnega vetra v krošnjah visokih smrek.

Samo Brbre

30 149/86

AGIS

Porast inventivne dejavnosti

V preteklem letu je 76 delavcev prijavilo 72 inventivnih predlogov, kar je 4,2 predloga na 100 zaposlenih, oziroma vsak 22 zaposleni je inovator. Gospodarska korist pa je po oceni skoraj 10 milijonov dinarjev. Primerjava s preteklimi leti pove, da se je gospodarska korist povečala za 100 odstotkov.

Večina inventivnih predlogov ima značaj tehnoloških sprememb. Kot je povedal Dušan Žnidarič, referent za inovacije v tej delovni organizaciji, niso imeli nobenega predloga, ki bi zagotavljal nadomeščanje uvoza. Zanimiv je tudi podatek, da se struktura inovatorjev ne spreminja; še vedno je največ predlagateljev s srednješolsko izobrazbo (49 odstotkov), sledijo kvalificirani delavci (29 odstotkov), nekvalificirani in polkvalificirani (16 odstotkov), nekaj manj je visokokvalificiranih, z višjo šolo jih je 2,5, z visoko pa le 1 odstotek.

Do decembra so realizirali že več kot polovico predlogov. Najvišje posebno plačilo, ki ga dopušča nedavno sprejeti samoupravni sporazum, je znašalo 350 tisoč dinarjev. Letos so prvič podelili tudi priznanje za inovacije izven delovne organizacije. Komisija za množično inventivno dejavnost je razpravljala o predlogu za podelitev priznanja srednji kovinarski šoli — strojni in metalurški šoli Maribor in sprejela sklep, da priznanje prejme Jože Zamuda, vodja kovinarske delavnice 1 omenjene šole in kolektiv te delavnice. Priznanje je nagrada za uspešno opravljeno delo in pomoč pri organizaciji procesa izdelave naprave za 100 odstotno kontrolo zavornih valjev za temeljno organizacijo Kovinska obdelava. Avtor in konstruktor naprave je agisov štipendist Albin Štumberger.

Ob prazniku republike pa so podelili priznanja naslednjim inovatorjem: Zvonku Petku, Štefanu Juričincu, Jožetu Vidoviču, Mladenu Vuku, Francu Peklarju, Francu Lacku, Marjanu Veršiču in Martinu Štafeli (tozd Avtooprema); Vekoslavu Hostniku, Branku Rašlu, Antonu Horvatu in Vladu Matjašiču (tozd Precizne mehanika); Jožetu Fridauerju, Mirku Lačnu, Francu Žitniku in Alojzu Nadižarju (tozd Orodjarna); Janezu Pičerku in Stanku Bračiču (tozd Vzmetarna); Zvonku Kaučeviču (tozd Vzdrževanje); Francu Cvetku (tozd Velika oprema); Ivanu Kostanjevcu (tozd Kovinska obdelava): Jožetu Krajncu (tozd Komerciala) in Vladu Mlinariču in Milutinu Novakoviču (delovna skupnost skupnih služb).

Glede na novi samoupravni sporazum so za leto 1985 že planirali inventivno dejavnost. Pri tem imajo določene naloge tudi družbenopolitične organizacije, zlasti sindikat in zveza komunistov.

MG

OBNOVA VRBOVIH NASADOV

V sestavu DO Hinko Olga Meglič je tudi obrat v Dobrini, ki je dediščina pletarstva. Trenutno razpolagajo s poslovnimi in delovnimi prostori ter s 15 hektari kmetijskih obdelovalnih površin, ki so služile in danes v manjšem delu še pridelavi zelene vrbove šibe. V pletarstvu, ki je bilo nekoč tradicionalno, je danes zaposlenih zelo malo delavcev. Kot je povedal Alojz Čuš, pomočnik direktorja DO Hiko Olga Meglič, so le trije delavci, ostali delavci v obratu pa so se prekvalificirali v kovinsko proizvodnjo.

Kdaj ste ponovno pričeli razmišljati o obnovi vrbovih nasadov in s tem tudi o oživljanju pletarstva?

,,O usodi tega obrata razmišljamo že dalj časa. Preusmeritev naše proizvodnje na kmetijsko mehanizacijo in hidravlično dvižno opremo izstopa iz tega koncepta; zato smo ustrezno rešitev iskali že dalj časa. Med drugim smo se povezali s specializirano organizacijo za predelavo in pletenje vrbovih izdelkov — Medjimurjepletom iz Čakovca in smo z njimi našli najustreznejšo rešitev,'' je povedal Alojz Čuš.

Kdaj pa boste pričeli z realizacijo pogodbe, ki ste jo sklenili z Medjimurjepletom?

,,Delavski svet je sklep o podpisu pogodbe sprejel 21. decembra lani. Del površin smo že preorali in pripravili za sajenje vrbe. S sporazumom o poslovno tehničnem sodelovanju predvidevamo, da bomo v letu 1985 obnovili že prvih pet hektarov vrbovih nasadov.

Koristi, ki si jih obetamo: kmetijske površine bodo dobro izkoriščene, Medjimurjeplet pa se je obvezal, da bo za vso pridelano vrbo organiziral pletenje na območju Dobrine in Haloz v celoti. S tem je omogočen dodaten zaslužek, nekaterim celo edini zaslužek na tem nerazvitem predelu.

Sporazum smo sklenili za deset let s tem, da se po preteku le-ta podaljša za naslednjih pet let.

V tem času bo prevzem plasmana izdelkov, ki jih bomo izdeli, prevzel Medjimurjeplet, ki večino pletarske proizvodnje že tako izvaža. V prvem obdobju bomo izdelovali enostavnejše izdelke: balone za tekočino, pisarniške košare itd., pozneje pa zahtevnejše.

V delovni organizaciji smo izračunali, da bo po današnjih cenah čisti dohodek po hektaru ob poprečnem letnem pridelku okrog 300 tisoč dinarjev,'' je zaključil Alojz Čuš.

MG

V KS Podgorci za samoprispevek

Na referendumu za krajevni samoprispevek, ki je bil v nedeljo, 6. januarja v krajevni skupnosti Podgorci, se je kar 65,66 odstotka glasovalnih upravičencev odločilo za krajevni samoprispevek. Tako bodo krajani te KS od 1. februarja 1985 do 31. januarja 1990 plačevali krajevni samoprispevek po stopnjah, ki so jih sprejeli na zborih krajanov in so bile objavljene v sklepu o razpisu referenduma. Predvidevajo, da bodo v petih letih zbrali s samoprispevkom 19,8 milijona dinarjev, ki jih bodo porabili za sofinanciranje programa izgradnje komunalnih in družbenih objektov na območju KS Podgorci. Naloge bodo podrobneje opredelili v srednjeročnem programu razvoja KS za obdobje 1986—90.

FF

Že dvanajst lokalov za potrebe obrti

Pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Ptuj so sestavili analizo uresničevanja plana stanovanjskega gospodarstva v občini Ptuj za obdobje 1981—1985. V njej je nekaj razveseljivih podatkov. Grditev se nanaša predvsem na tisti del, kjer so podatki o urejanju prostorov za potrebe obrti. Družbeni dogovor o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva v občini Ptuj za obdobje 1981—85 namreč obvezuje samoupravno stanovanjsko skupnost občine Ptuj, da za potrebe obrti letno uredi vsaj dva poslovna prostora.

Za leto 1984 je podatek še najbolj razveseljiv, saj so uredili kar dvanajst lokalov; dva pa še pripravljajo in sicer v Cankarjevi in Jadranski ulici. Zanimivo je, da v lokale preurejajo zlasti tista stanovanja, kjer je nekoč že bila obrt. Običajno gre za stanovanja, ki ne ustrezajo in so ,,odskočna deska'' za novo solidarnostno stanovanje. Lokali so v glavnem v starem mestnem jedru, kar je še en dokaz, da smo resno vzeli revitalizacijo in obnovo mestnega jedra in prizadevanja za njegovo oživljanje.

V letu 1981 je bilo za potrebe obrti urejenih pet lokalov, v letu 1982 trije, v letu 1983 sedem in v letu 1984 kar dvanajst, skupno doslej sedemindvajset.

MG

TOZD VOLNENIH IZDELKOV MAJPŠERK

Izvoz bodo povečali

V Merinkini temeljni organizaciji Volneni izdelki Majšperk ocenjujejo, da je bilo preteklo poslovno leto glede na dosežene rezultate poprečno, čeprav niso dosegli vseh zadanih nalog. Kljub vsemu so povečali proizvodnjo vseh izdelkov, tako kot so zapisali v plane za leto 1984. Preje so izpredli za 46 ton več kot leta 1983, izdelali 20 tisoč komadov več straminov, iztkali 52 tisoč metrov več tkanin in oplemenitili 30 tisoč metrov več tkanin kot leto poprej. Tudi pri proizvodnji volnice za ročno pletenje so bili uspešni, saj so je izdelali 10 ton več kot lani. Lani jih ni pestilo pomanjkanje surovin, saj so se preusmerili na domače surovine, nekoliko pa so si pomagali tudi z blagovnimi krediti. Močno pa so občutili pomanjkanje rezervnih delov in nekaterih barvil ter kemikalij.

Kljub velikim prizadevanjem so v proizvodnji še vedno vrzeli, pravijo v tozdu v Majšperku. Predvsem morajo izboljšati kakovost svojih izdelkov, za kar je tuje tržišče izredno občutljivo, z disciplino pa doseči tudi upoštevanje dogovorjenih rokov. Vsak izpad dogovorjenega roka in kakovosti pomeni veliko breme pri planiranju in realizaciji zastavljene proizvodnje. Tržni položaj se močno slabša, zato so zahtevki domačih in tujih kupcev vedno večji.

»Če smo dosegli in celo presegli količinsko proizvodnjo, bi bilo normalno, da v tem času dosežemo tudi celotni prihodek, dohodek in čisti dohodek,« pravi direktor temeljne organizacije Jože Pavlenič.« Ker pa so močno porasli stroški materialnega značaja in kapitala, moramo na finančni rezultat še počakati. Očitno pa je, da bo slabši kot je bil med letom.«

In kakšni so obeti za letos?

»Tudi letos situacija ne bo dobra. Pogoji gospodarjenja se še vedno zaostrujejo zaradi razvrednotenja dinarja, pritiska tujega trga, kar vpliva na znižanje cen, domači trg pa je že pod močnim vplivom manjše kupne moči potrošnikov. Stroški močno rastejo. Že v letu 1984 so bili za okrog 65 odstotkov višji kot leto poprej, energija pa je bila dražja celo za 86 odstotkov. Tako lahko tudi letos pričakujemo podobno situacijo, saj je že federacija planirala 56 odstotno povišanje stroškov.«

Kje so rešitve?

»Samo v pridnem delu. Naše rezerve v poslovanju so le še v produktivnosti, kakovosti, popolnem izkoriščanju delovnega časa, v zniževanju nekaterih stroškov. Seveda pri tem ne smemo zanemariti kreativnosti, novih artiklov in spremljanje modnih trendov. Plan proizvodnje našega tozda za letos je podoben realizaciji v preteklem letu. Le izdelavo volnice povečujemo na 550 ton. Zaradi ozkih grl v proizvodnji bo potrebno povečati nočno delo, na nekaterih mestih bomo morali preiti celo na delo v štirih izmenah.

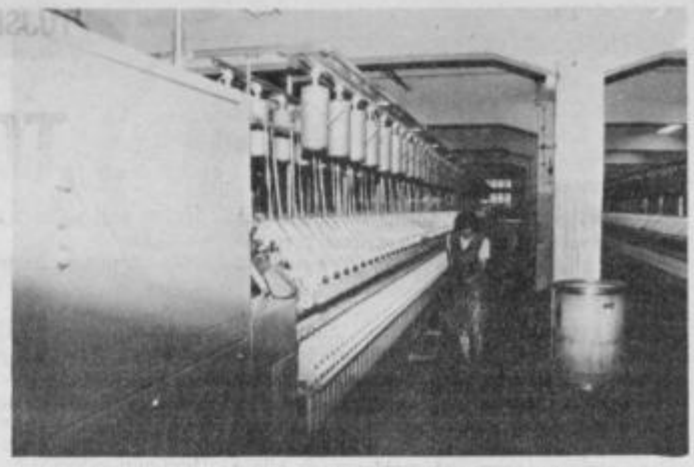

Na nekaterih delovnih mestih bodo morali uvesti štiriizmensko delo (foto l. k.)

Na področju izvoza smo si zadali težko nalogo. Na ravni delovne organizacije Merinka smo planirali, da bomo povečali izvoz na šest milijonov dinarjev, kar je za 14 odstotkov več od lanskega plana. Naša temeljna organizacija je v preteklem letu izvozila 200 ton volnice ali 40 odstotkov celotne proizvodnje in 150 tisoč metrov tkanin, kar predstavlja 20 odstotkov te proizvodnje. Zavedati se moramo, da ne bo surovin in ne dela, če ne bo izvoza. Tu pa lahko uspemo samo s kakovostno in pravočasno proizvodnjo.

Tudi investicij ne smemo zanemariti, saj moramo tovarno obnavljati, da bi lahko tudi v bodoče dobro poslovali. Investicijski plani so za naš tozd v okviru delovne organizacije zelo ugodni, pa tudi v okviru Mariborske tekstilne tovarne. Proizvodnjo meterskega blaga bomo obdržali na sedanji ravni, zamenjati pa bo treba strojni park, da bomo iz cenejših surovin pridobivali bolj kakovostno blago. Proizvodnjo volnice za ročno pletenje nameravamo povečati od 500 na 700 ton na leto. Na ta način bi lahko obdržali proizvodnjo za domači trg, kjer smo zaradi izvoznih obveznosti izpadli.

Planirana je tudi predelava lastnih odpadkov in sortiranje volne, za to pa bo potrebna tudi določena investicija. Poleg tega planiramo še investicijo za proizvodnjo, ki je na tem območju povsem nova. Gre za šivanje hlačnih nogavic. Če bo šlo vse po načrtih, bo že v sredini tega leta dobilo s to proizvodnjo kruh okrog 100 prebivalcev s haloškega območja.

Torej so vsi plani za letos in tudi za naslednje srednjeročno obodbje zelo smeli in obvezujoči. Za večino od nas je ta tovarna drugi dom, ki nam daje delo in materialne dobrine, potrebne za normalno življenje. Zato si moramo prizadevati, da bomo plane tudi uresničili.«

N. Dobljekar

Smeli načrti za leto 1985 v občini Ormož

Zbori skupščine občine Ormož so na zadnji seji v letu 1984 obravnavali in sprejeli osnutek resolucije o izvajanju družbenega plana občine Ormož v letu 1985.

Osnova za smelo načrtovanje razvoja v letu 1985 je bila ocena uresničevanja družbenega plana za leto 1984. Iz te ocene izhaja, da so skupni družbeni proizvod v občini v lanskem letu realizirali za 24,8 odstotka višje kot so načrtovali, skoraj 7 krat več so izvozili kot so načrtovali, temu ustrezen presežek pa je bil tudi v uvozu, ki so ga pokrili z izvozom 211 odstotno. Zaposlili so 38 delavcev več kot so načrtovali, investicijsko porabo pa so realizirali le 71,5 %, od tega za gospodarske investicije 72,6 %, za negospodarske investicije pa 60,7 odstotno.

Izhajajoč iz tega ocenjujejo, da bo v letu 1985 moč v občini doseči nominalno rast družbenega proizvoda za 51,1 %, ob upoštevanju 50 % rasti cen, zato naj bi realna rast družbenega proizvoda znašala 2,5 odstotka. Prizadevali si bodo za produktivno zaposlovanje in načrtujejo, da bodo povečali število zaposlenih za 347 delavcev ali za 9 %. Nadalje predvidevajo, da bo fizični obseg industrijske proizvodnje višji za 6,4 %, fizični obseg kmetijske proizvodnje pa za 3,7 %. Produktivnost naj bi porasla za 1,2 %, realni osebni dohodki na zaposlenega pa bodo nižji za 2,2 %. Načrtujejo tudi povečanje izvoza za 21,4 %, uvoza pa za 29,2 odstotka.

Investicije v letu 1985 bodo usmerjali predvsem v zagotavljanje večje proizvodnje hrane in v tiste proizvodne programe, ki bodo zagotavljali večji izvoz ali nadomeščali uvoz. Del investicij pa bodo usmerili v boljše izkoriščanje obstoječih proizvodnih programov. V gospodarstvo načrtujejo investirati nekaj nad 1.153 milijonov din, od tega okoli 15 % za gospodarsko infrastrukturo. Investicije v negospodarstvo naj bi znašale 62,4 milijona din. Načrtovane investicije v letu 1985 so tako višje za 217 % od realizacije v letu 1984. Od vseh investicij zajemajo nove investicije 80,9 odstotka.

Prizadevali si bodo predvsem za večji izvoz na konvertibilno področje. Pri uvozu pa bodo imele prednost surovine in repromaterial za potrebe proizvodnje za izvoz na konvertibilno področje. Predvidevajo, da bodo izvozili za 2.515 milijonov din, uvozili pa za 1.110 milijonov din, tako bo delež pokrivanja uvoza z izvozom znašal 226,6 %. Od celotnega izvoza naj bi odpadlo na konvertibilno področje 70,6 odstotka.

Za družbene dejavnosti osnutek resolucije predvideva, da bodo sredstva zaostajala za 10 odstotkov za rastjo dohodka, kljub temu pa bodo ohranili obseg pravic na ravni leta 1984. Tako bo v osnovnem šolstvu prednostna naloga uvajanje novega programa življenja in dela ter zagotavljanje izvajanja programa osnovne šole. V vzgoji in varstvu otrok si bodo prizadevali, da bo čimveč otrok v organiziranem varstvu tudi zunaj Ormoža in da združene kmetice pridobijo pravico do porodniškega dopusta.

Usposabljali in krepili bodo osnovno zdravstveno dejavnost, širili preventivno dejavnost ter zdravljenje in nego bolnikov na domu. Pri naložbah bodo dajali prednost zamenjavi dotrajane medicinske opreme ter nadaljevali z združevanjem v zdravstvu. V socialnem varstvu bodo usklajevali potrebe z materialnimi možnostmi.

V kulturi bodo posvečali posebno skrb spoštovanju in izvajanju zakona o naravni in kulturni dediščini. Kulturna skupnost bo v letošnjem letu tudi financirala obnovo prostorov za knjižnico v Ivanjkovcih ter sofinancirala prenovo tamkajšnje dvorane.

FF

Mlekarska skupnost kot sindikat

Lahko bi bili zadovoljni, ko bi imel sindikat v združenem delu takšno vlogo kot jo imajo mlekarske skupnosti med kmeti. V ptujski občini je že nad sto mlekarskih skupnosti in njihovo dobro delo se nedvomno odraža tudi na rasti prireje mleka. Lahko bi rekli, da so neformalni sestanki članov mlekarskih skupnosti takorekoč vsak dan — vsako jutro, ko kmetovalci prinašajo mleko v zbiralnico, ko se pogovorijo med seboj in z zbiralcem mleka, ki je tudi podaljšana roka mlekarne in kmetijske zadruge. Zimski čas je primeren tudi za družabna srečanja, v tem času namreč kmetovalci najdejo nekaj uric tudi za razvedrilo. Ni torej slučaj, da prav v teh dneh potekajo zbori mlekarskih skupnosti, ki se po uradnem delu nadaljujejo z veselim delom in ta veseli del traja mnogokrat prav do jutra. Vsak udeleženec prinese s seboj kaj dobrega, tudi tekočega, domači godci pa raztegnejo meh in veselje je popolno.

Tako nekako je bilo v soboto tudi v Juršincih, kjer so se srečali kmetovalci — mlekarji z območja te krajevne skupnosti. Največ jih je bilo iz mlekarske skupnosti Gabernik, saj sta od tam tudi zbiralka mleka Marija Mohorič in predsednik Ivan Hrga, ki sta prireditev organizirala. Za to priložnost je nekaj gospodinj pripravilo tudi razstavo kmečkih dobrot.

Med letom pa mlekarska skupnost Gabernik poskrbi še za druge oblike razvedrila svojih članov. Kakšno nedeljo ali praznik izkoristijo za izlet, za nekaj uric se namočijo tudi v morju. Za več poleti seveda ni časa. In v takih trenutkih družabnosti in sprostitve pozabijo na vsakodnevno delo, skrbi in potem je vse skupaj lažje premagovati . . .

JB

Razstavljene kmečke dobrote

unial
tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič n. sub. o.
Kidričevo

UNIAL, Tovarna glinice in aluminija ,,Boris Kidrič'' Kidričevo, z n. sub. o., objavlja oglas za sprejem delavcev za opravljanje del oz. nalog v TOZD VZDRŽEVANJE, in sicer:

1. IZVAJANJE KLJUČAVNIČARSKIH DEL PRI VZDRŽEVANJU TRANSPORTNIH NAPRAV — št. 511 32 03
ZASEDBA: 2
Pogoj: KV ključavničar
1 leto delovnih izkušenj
Izpit za avtogeno varenje
Izpit iz varstva pri delu

2. IZVAJANJE KLJUČAVNIČARSKIH IN VARILSKIH DEL PRI OBNOVI ELEKTROLITSKIH PEČI — št. 511 51 02
Pogoj: KV ključavničar
1 leto delovnih izkušenj

3. IZVAJANJE ELEKTRO VZDRŽEVALNIH DEL V IZMENI — št. 521 15 02
Pogoj: KV obratni elektrikar
2 leti delovnih izkušenj
Izpit iz varstva pri delu
Izpit za privezovanje bremen
Izpit za voznika el. vozička in viličarje
Delo je izmensko.
Delavec se bo uvajal v dela 6 mesecev v dnevni izmeni.

4. IZVAJANJE KLJUČAVNIČARSKIH DEL PRI VZDRŽEVANJU REGULACIJSKIH NAPRAV — št. 541 14 05, ponovna objava
Pogoj: KV ključavničar
1 leto delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Kadrovsko socialna služba delovne organizacije 8 dni po objavi. Prijav, ki bodo brez ustreznih dokazil, ne bomo upoštevali. Prosilci bodo dobili odgovore v 15 dneh po izbiri.

KMETIJSTVO PTUJSKE OBČINE V LETU 1984

ŠE NIKOLI TOLIKO PŠENICE

V kmetijstvu je konec koledarskega leta prava priložnost, da se ugotovijo rezultati preteklega leta, podana pa je že prav tako osnova za naslednje leto z opravljeno jesensko setvijo in pripravo zemlje za spomladansko setev. Zaostrene gospodarske razmere v naši družbi se tako kot povsod odražajo tudi na področju kmetijstva in v pridelavi hrane, tako v družbenem kakor v zasebnem sektorju. Za razliko od preteklih let v letošnjem letu ni bilo težav z umetnimi gnojili, semeni, zaščitnimi sredstvi, pogonskim gorivom, nekaj več problemov je bilo z rezervnimi deli za stroje, gumami in drugim, kar pa ni vplivalo na zmanjšanje kmetijske proizvodnje. Kljub temu pa iz četrtletja v četrtletje beležimo slabšanje akumulativne sposobnosti kmetijstva, saj ob zadrževanju prodajnih cen kmetijskih pridelkov cene vhodnim surovinam, krmilom in zaščitnim sredstvom nenehno naraščajo, na kar pa kmetijci ne moremo vplivati. Dolgi proizvodni ciklusi v kmetijstvu tudi ne prenesejo tako visokih obrestnih mer in dodatno bremenijo že tako in tako drago kmetijsko proizvodnjo. V občini Ptuj smo se odločili za intenzivno kmetijstvo, za kar usmerjamo znatna sredstva in tudi stroka je v to usmerjena. Kmetijstvo torej ostaja med prednostnimi gospodarskimi panogami. Prednosti pa si ne zasluži samo zato, ker prideluje hrano, ampak tudi zato, ker si lahko prav tu z lastnimi močmi in z lastnim znanjem zagotavljamo večjo proizvodnjo — tudi za izvoz — še vedno z razmeroma manjšimi vlaganji kot v večini industrijskih panog.

Z resolucijo o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ptuj v letu 1984 smo si zadali cilj 5 % rasti družbeno organizirane kmetijske proizvodnje. Ta cilj smo v letošnjem letu dosegli in si ga postavljamo tudi za naslednje leto, kljub temu da je bilo zaradi škode po toči in suši preko 1,3 milijarde din izpada dohodka.

V organiziranem tržnem pridelovanju je bilo zasejano 2.301 ha s pšenico, z 10.500 t tržnih viškov, kar še ni bilo zabeleženo v naši občini. Sladkorna pesa je bila zasejana na 849 ha in Tovarni sladkorja v Ormožu izdobavljenih 22.130 ton sladkorne pese od Emone Kmetijskega kombinata Ptuj in 10.037 ton od kmetijske zadruge. Koruze za zrnje smo požeti na 4.618 ha in za silažo na 1.745 ha površin. Vse bolj pomembna je proizvodnja okopavin, oljnic in vrtnin ter travinja. V vinogradništvu so doseženi pridelki po količini, predvsem pa po kakovosti, mnogo slabši od tistih v letu 1983. Emona kmetijski kombinat TOZD Haloze — Slovenske gorice je prevzel le približno 65 % načrtovanih količin grozdja in to od zasebnikov 44 %, od družbenega sektorja pa 80 %.

Beležimo tudi ugodno sadno letino; za razliko od prejšnjih let, pa je dosežen ugoden odkup namiznega sadja za izvoz in sadja za predelovalno industrijo.

V živinoreji smo kljub neugodnim cenovnim razmerjem, zlasti pa nemogočim cenam koruze, uspeli vzrediti 13.945 govejih pitancev, 53.300 prašičev in proizvesti 30.000 ton perutninskega mesa. Zadovoljivi vzrejni rezultati so doseženi tudi s pomočjo interventnih sredstev, ki jih namenjajo vsi zaposleni za razvoj kmetijske proizvodnje in smo jih letos v občini Ptuj zbrali preko 40.000.000 din.

Posebno skrb smo v iztekajočem s letu posvečali kmetijsko prostorskim operacijam v Pesniški in Polskavski dolini. Tako zaključujemo melioracije po programu za to srednjeročno obdobje v Pesniški dolini, kjer smo letos v Hvaletincih, Grlincih, Gradiščaku in ob Krki meliorirali in komasirali 722 ha, v Polskavski dolini pa na površini 452 ha. Težišče naporov prenašamo v naslednjem letu v Polskavsko dolino.

Za izvedbo zastavljenih ciljev ne bi bilo prav, da ne omenimo velikih naporov kmetov in delavcev v kmetijstvu, pa tudi strokovnjakov, ki ob znatni pomoči družbenih sredstev za nova vlaganja in interventnih sredstev realizirajo nemajhne naloge na področju pridelovanja hrane.

Tudi za naslednje leto si v kmetijstvu zastavljamo zelo obetavne cilje. Jesenska setev krušnih žit in spomladanska setev sladkorne pese, krompirja, koruze, oljnic in vrtnin s pogodbenimi pridelki za živilsko predelovalno industrijo, ali za prirejo mesa, bo opravljena na 7.265 ha ali 51,9 % zasebnih njiv in na 3.992 ha njiv družbenega sektorja. Tako je pšenica posejana na 2.267 ha in sladkorna pesa na 923 za, povečujejo pa se tudi površin za koruzo. Proizvedli bomo 17,650.000 l mleka, 60.250 prašičev in 5.215 kom klavne govedi v lastnih pitališčih in 8.500 kom. v storitvenem pitanju ter 36.000 ton perutninskega mesa. Meliorirali bomo 620 ha novih zemljišč.

Dodatne napore bo potrebno vložiti v intenziviranje ostalega kmetijstva, vključevanje novih površin in tistih v zaraščanju v proizvodnjo, predvsem pa več znanja in strokovnih dosežkov uporabljati v neposredni praksi.

Prepričan sem, da so vsi ti cilji uresničljivi, saj smo si jih postavili sami in verificirali v organih upravljanja svojih organizacij združenega dela. Zaupati moramo vase in se na vseh nivojih vključevati v uresničevanje.

Janko Mlakar
predsednik občinskega komiteja
za kmetijstvo

Odlikovanje za Ivana Krambergerja

V petek, 27. decembra je na priložnostni slovesnosti v Ljubljani Martin Mlinar, predsednik koordinacijskega odbora za vprašanja naših delavcev na začasnem delu v tujini pri predsedstvu RK SZDL, izročil Ivanu Krambergerju državno odlikovanje, Red zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Že naslednji dan se je Ivan Kramberger oglasil v našem uredništvu in ob tej priložnosti povedal, da je državno odlikovanje največje darilo, ki ga je prejel doslej. „To ni samo moje priznanje, temveč tudi priznanje

Ivan Kramberger je pred Novim letom obiskal tudi našo redakcijo
foto: Martin Ozmec

vsem zdomcem. Še naprej bom pomagal vsem, ki bodo mojo pomoč potrebovali. Tudi ptujski bolnišnici sem dializna aparata podaril od srca. Doslej sem zdravstvenim ustanovam v Jugoslaviji podaril že več kot 41 dializnih aparatov, kar je prek 20 milijonov dinarjev. Edino v ptujski bolnišnici so se me ob Novem letu spomnili in mi zaželeli srečno novo leto. To zelo cenim. Zato se bom v ptujsko b bolnišnicc še vračal in ji tudi pomagal.

Med našimi ljudmi v tujini pa bom skušal povečati zanimanje za zdravljenje v Ptujskih toplicah," je zaključil Ivan Kramberger.

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠE OBČINE

OBČINA IVANEC

Občina Ivanec se rasprostira na površini 345 kvad. m in je po velikosti tretja v varaždinski regiji. Njeno prebivalstvo živi v 98 naseljih, ki so samoupravno in politično organizirani v 40 krajevnih skupnostih. Meji na občine Krapina, Novi Marof, Varaždin in Zlatar Bistrica v SR Hrvatski in na občino Ptuj v SR Sloveniji.

Glavni nosilci naprednega delavskega gibanja med obema vojnama so bili ivanečki in ladanjski rudarji. Sindikatu delavcev je pomagal Josip KRAŠ — narodni heroj, ki se je rodil v Vuglovci nedaleč od Ivanca. Leta 1936 je uspešno organiziral stavko rudarjev, v letu 1938 pa je bila ustanovljena ilegalna partijska organizacija rudarjev.

Po nepopolnih podatkih je v narodno osvobodilnem boju z območja občine Ivanec padlo 120 borcev, žrtev fašističnega nasilja pa je bilo 280 rodoljubov. Poleg številnih spomenikov NOV je posebej pomembno Spominsko pokopališče žrtev fašističnega nasilja v Lepoglavi.

Občina Ivanec je bila osvobojena 8. maja 1945 in na ta datum po sklepu občinske skupščine praznujejo Dan občine Ivanec. Povojni gospodarski in družbeni razvoj se je odvijal v težkih in zapletenih pogojih kot v vsej naši državi. Občina Ivanec je imela po osvoboditvi zelo slabo materialno osnovo za razvoj. Glavna nosilca razvoja sta bila rudnika Ivanec in Ladanje z letno proizvodnjo 120.000 ton lignita, ki pa sta leta 1976 prenehala z proizvodnjo. Najpomembnejše in najintezivnejše obdobje razvoja občine beležimo od leta 1956. V tem času so nastale popolnoma nove gospodarske dejavnosti kovinsko predelovalne industrije, proizvodnje elektromotorjev, tekstilne in obutvene industrije, proizvodnje gradbenega materiala, lesne predelovalne industrije, proizvodnje papirne in druge embalaže. V kmetijski proizvodnji prevladuje zasebni sektor, v družbenem sektorju pa zavzema vidno mesto mesna industrija Kmetijske zadruge Ivanec s svojimi kooperanti. Leta 1956 so v Ivancu odprli prvo samopostrežno trgovino, ki je bila prva te vrste v Jugoslaviji. Pomembni uspehi so doseženi pri izgradnji infrastrukturnih objektov. Od 255 km cest druge, tretje in četrte kategorije je večina moderniziranih, ob osvoboditvi ni bilo niti enega km asfaltirane ceste. Vodovod ima že veliko gospodinjstev, kar je omogočila izgradnja vodovoda Čalinec —Lepoglava—Klenovnik v dolžini 22 km. Vsa gospodinjstva imajo elektriko. Pri izgradnji infrastrukturnih objektov so velik delež prispevali krajani v krajevnih skupnostih z samoprispevkom. Posebno veliki uspehi so doseženi tudi pri družbeni in zasebni stanovanjski izgradnji. Prvi korak je narejen tudi pri izgradnji plinifikaciji občine z izgradnjo plinovoda od Varaždina do opekarne Cerje Tužno v dolžini 12 km.

Ivanec

Pomembne kulturno-zgodovinske znamenitosti so srednjeveške dvorane v Trakoščanu in Marušev-cu, med najkvalitetnejše zgodnje baročne dvorane v Jugoslaviji pa spada dvor Draškovića v Klenovniku, kjer so se odvijali hrvaški sabori. Pavlinska cerkev in samostan v Lepoglavi sodita med najpomembnejše in najkvalitetnejše sakralne in kulturno zgodovinske spomenike v naši domovini.

V cilju širenja in krepitve bratstva, enotnosti in prijateljstva se odvijajo stalni stiki skozi organizirana srečanja posameznih organov in organizacij občine Ivanec in Postaje milice Ptuj; krajevne skupnosti Donja Voča s krajevno skupnostjo Zlatoličje; krajevne skupnosti Bednja in krajevne skupnosti Hajdina; Občinsko sodišče Ivanec in Temeljno sodišče Titovo Velenje; Opekarna Cerje Tužno—Čret in Opekarna Ptuj itd.

Zahvaljujoč solidarnosti delovnih ljudi in občanov občine Ivanec v cilju utrjevanja enotnosti in povezanosti, pripravljenosti in samoodpovedovanja, delovni pripravljenosti in odgovornosti, smo v občini Ivanec dosegli pomembne uspehe kot so: zaposlenost prebivalstva je po osvoboditvi porastla za 7 krat; zgrajene so nove tovarne in obrati, nove proizvodne dejavnosti, ustvarjen je novi dohodek in spremenjena kvalifikacijska struktura zaposlenih delavcev; zgrajene so nove šole, zdravstvene ustanove, modernizirane ceste itd.; uspešno in dosledno izvajamo program dolgoročne gospodarske stabilizacije; razvijamo in krepimo samoupravljanje delovnih ljudi ter občanov ter uveljavljamo vlogo in aktivnost družbenopolitičnih organizacij in drugih subjektivnih sil združenih v SZDL z zvezo komunistov na čelu.

Ponosni smo nad vključitvijo občine Ivanec v sodelovanje bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije v okviru Srečanj bratstva in prijateljstva. Storili bomo vse, kar je v naših močeh, da se širi in krepi bratstvo ter enotnost med našimi narodi in narodnostmi, ta največja vrednota narodnoosvobodilnega boja.

Josip GEČEK
Sekretar OV SSH Ivanec

PREDSEDSTVO OK ZKS PTUJ

O pripravah na letno programsko sejo

Včeraj, 9. januarja popoldne se je na redni seji sestalo predsedstvo občinskega komiteja ZKS Ptuj. Skupaj s predsedniki komisij pri komiteju so najprej obravnavali izhodišča in operativni načrt priprav na letno programsko sejo občinske konference ZKS Ptuj, ki bo predvidoma konec marca letos.

Za tem so potrdili sklepe zadnje seje OK ZKS Ptuj, ki je obravnavala gospodarjenje v občini in iz tega povzela naloge komunistov. Sprejeli pa so tudi program idejnopolitičnega usposabljanja v ZK in imenovali aktiv predavateljev OK ZKS Ptuj.

V operativnem načrtu priprav na letno programsko sejo bo najprej ocenjena vloga in delovanje občinskega komiteja ZKS Ptuj in njegovih organov v letu 1984. Iz tega bodo izhajala tudi izhodišča za programsko usmeritev delovanja v letošnjem letu in izhodišča za kadrovske priprave. Ob koncu pa bodo podrobneje nakazane naloge osnovnih organizacij ZKS v pripravah na letno programsko sejo.

FF

SPODNJA POLSKAVA

Najvišja občinska priznanja — zahvala za dosežene delovne uspehe

V kraju Spodnja Polskava so se v soboto, 5. januarja zbrali najvidnejši družbenopolitični delavci in predstavniki delovnih kolektivov občine Slovenska Bistrica in s številnimi krajani napolnili avlo nove osnovne šole. Med gosti so pozdravili tudi Zoro Tomič ter delegaciji pobratenih občin Svetozarevo in Čičevac iz SR Srbije.

V avli nove osnovne šole je bil ta dan velik za krajane še zlasti za najmlajše iz Sp. Polskave ter širšega okolja, ki bodo kmalu pričeli obiskovati šolo v svojem kraju, medtem ko se morajo sedaj voziti v Slovensko Bistrico. Slavnostna seja skupščine občine in vodstev družbenopolitičnih organizacij je bila eden osrednjih dogodkov letošnjih praznovanj občinskega praznika, posvetili pa so jo tudi 42. letnici junaškega boja legendarnega Pohorskega bataljona.

Slavnostno sejo je vodil predsednik skupščine občine Adolf Klokočovnik, osrednji govor pa je imel Stanislav Kovač, predsednik izvršnega sveta. V svojem govoru je najprej osvetlil svetle cilje bojev legendarnega Pohorskega bataljona in poudaril, da cilje njihovega boja uresničujemo še danes vsak na svojem delovnem mestu in v življenjskem okolju. Ugodno je ocenil tudi gospodarske dosežke minulega leta ter osvetlil nekatere prednostne naloge, ki čakajo bistriško občino v letošnjem in tudi prihodnjih letih.

Letos niso podelili naslova častnega občana občine. Plaketo občine je prejel Franc Bera, direktor Lesnine TOZD EMMI Slovenska Bistrica, Plaketo pohorskega bataljona pa Jože Pusovnik iz trgovine VOLAN Slovenska Bistrica.

Nagrado Pohorskega bataljona je prejel ženski pevski zbor DPD Svoboda Slovenska Bistrica, ki uspešno deluje že od leta 1973. Priznanja občine pa so prejeli: za družbenopolitično področje Milan Zagorac, dolgoletni komandant garnizije Pohorski bataljon; za področje gospodarstva TOZD Otroško pohištvo Poljčane in Marija Šošter, ekonomistka v TOZD Gradbeništvo Granit; za področje kulture gledališki ustvarjalec Branko Gombač, pedagog in likovni amater Zvone Potočnik iz Slovenske Bistrice ter ravnateljica Matične knjižnice Kristina Šega.

Za področje telesne kulture in tehnične vzgoje sta priznanje občine prejela judoist Filip Leščak in telesnokulturni delavec Anton Korošec iz Poljčan.

Na področju vzgoje in izobraževanja sta to priznanje prejela osnovna šola Pohorski odred Slovenska Bistrica in Magda Kavčič učiteljica iz osnovne šole Laporje.

Na področju zdravstva in družbenega varstva pa je priznanje dobil Dom dr. Jože Potrč Poljčane.

V kulturnem programu slavnostne seje so nastopili člani pionirskega KUD iz OŠ Pohorski odred skupno z orkestrom glasbene šole Slovenska Bistrica. Izvedli so recital Kristine Šega Završali so gozdovi.

Ženski pevski zbor KUD Svoboda Slovenska Bistrica je prejel letošnjo nagrado Pohorskega bataljona.

Fotografija in tekst: Viktor Horvat

Domačnost se vrača v naše gostilne

V času vse večje mehanizacije gostinstva postaja tudi odnos do gosta vse bolj hladen. Domačnost pa mu vračamo tudi z vračanjem narodnih jedi v gostinsko ponudbo. Del domačnosti pa so prinesle tudi jedi iz akcije Haloškega bisera Kaj so kuhale naše babice. Tudi zadnji gostinsko-turistični zbor v Rogaški Slatini je imel poudarek na domači kulinariki. Kot vemo so se delavci Haloškega bisera dobro odrezali; prejeli so srebrno odličje; torej sodijo po kakovosti na drugo mesto v Sloveniji.

O prejemnikih priznanj smo že pisali. Tokrat se bomo ustavili na izdelkih, ki so jih Ptujčani pripravljali na zboru in ki jih lahko pokusimo v nekaterih naših gostilnah. Še najmanj kar lahko srečamo v naših gostilnah so pogrinjki, za katere so Ptujčani prejeli zlato kolajno z diplomo. Tone Svenšek je pripravil pogrinjek Praznik žetve na Polenšaku 84. Tudi pri tem je izhajal iz domačnosti in sodi med aktivnosti za izboljšanje ponudbe. Pogrinjek je prilagojen menuju, menu pa je prilagojen času, v katerem se je svečanost odvijala (v tem primeru gre za praznik žetve). Kot so povedali v Haloškem biseru, lahko pogrinjek na željo gosta ob vsakem času pripravijo. Zanimivo je tudi, da so v hotelsko ponudbo uvrstili flambiranje jedi, to je pripravo jedi pred gostom. Tudi za to so bili Ptujčani v Rogaški nagrajeni.

Slavila je tudi ptujska rezina, ki je recept oziroma slaščica hotela Poetovio. Več let jo imajo v ponudbi. Slavica Skaza je povedala, da so jo v zadnjih letih še izboljšati z nekaterimi dodatki. Pripravljajo jih vsak dan, gosti pa jih sproti pojedo.

Domače pečeno kislo zelje je prišlo znova na jedilnik gostilne Rozika po zaslugi Slavice Merc, ki je recept „obudila" v času akcije Kaj so kuhale naše babice.

Odlika te jedi je v preprosti pripravi in v nizki ceni ter praktičnosti. Recept je našla v stari kuharski knjigi in ga po svoje „prikrojila". Domače pečeno kislo zelje bodo v zimskih mesecih v gostilni pri Roziki vključevali dvakrat mesečno v jedilnik. Nagrado je prejelo tudi ocvirkovo pecivo, ki je tradicionalna jed v času vsakoletnega kurentovanja in Ptujčani po njem pridno segajo. Občasno pa pri Roziki pripravijo tudi ocvirkovo potico.

Pri zelju je pomembno še poudariti, da je najboljše, če ga pripravimo v lončeni posodi. To je tako, kot so ga nekdaj pripravljale naše babice. Tudi okus ostane naraven.

Poleg domačnosti imajo omenjeni izdelki še drugi čar: so poceni, kar je za te čase še kako dobrodošlo.

MG

Komunalna dejavnost na območju občine Ormož

Ceste, elektrika in vodovod so glavne naloge, ki jim bodo v SIS materialne proizvodnje in v krajevnih skupnostih posvečali posebno skrb v letu 1985 v občini Ormož. Med drugim načrtujejo začetek gradnje vodovoda na trasah Vičanci-Bratonečice, Hum-Šalovci in v Frankovcih.

Pri komunalnem opremljanju bodo sledili planu stanovanjske gradnje. Naročili bodo tudi izdelavo študije in financirali gradnjo kolektorja za povezavo obrtne cone z že zgrajeno čistilno napravo in dokončno uredili kanalizacijo s priključitvijo novega dela Hardeka.

Načrtujejo modernizacijo cest: Savci-Sejanci, Savci-Rucmanci, Ključarovci-Runeč, asfaltiranje ceste v Godenincih in končanje modernizacije ceste Krčevina-Šalovci. Iz sredstev republiške skupnosti za ceste bodo financirali modernizacijo ceste Vuzmetinci-Presika. Precejšnja sredstva bodo tudi namenjali sprotnemu vzdrževanju krajevnih cest.

Skupno s TOZD Elektro Gornja Radgona in TOZD Elektro Ptuj, ob aktivni soudeležbi zainteresiranih KS, bodo izboljšali elektrifikacijo z zgraditvijo in obnovo transformatorskih postaj in nizkonapetostnega omrežja. Načrtujejo nove transformatorske postaje v Sp. Ključarovcih, na Rucmanskem vrhu, v Pršetincih in Krčevini. Nadaljevali bodo tudi z gradnjo kablovoda, obnovili transformatorski postaji Marof in Hardek ter uredili dve 20 kV celici v razdelilni transformatorski postaji Ormož.

Izvajanje vseh teh programov bo odvisno predvsem od uspešnosti gospodarjenja v združenem delu, ki združuje sredstva za financiranje komunalnih objektov v občini Ormož in od deleža krajevnih skupnosti, ki bodo prispevale sredstva iz krajevnega samoprispevka in iz sredstev občanov, zbranih po posebnih pogodbah.

FF

S SKUPŠČINE OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI PTUJ

OKVIRI DELOVANJA V LETU 1985

Kljub vsem problemom, ki jih srečujemo na vseh področjih življenja in dela, tudi na zdravstvenem, si bo zdravstvo v letošnjem letu prizadevalo za ohranitev doseženega nivoja zdravstvenega varstva. Še naprej bo poudarek na osnovnem zdravstvenem varstvu, izboljšati pa bo potrebno celovitost zdravstvenega varstva. Le-to pa bomo zagotovili s pridobivanjem deficitarnih zdravstvenih delavcev, z zagotavljanjem pogojev za obnavljanje obstoječe medicinske opreme in nadaljnim poglabljanjem samoupravne organiziranosti in strokovne povezanosti med zdravstvenim centrom, združenimi lekarnami, obratno ambulanto Agis in Sozd — združeno varstvo Maribor.

Občinska zdravstvena skupnost Ptuj je v zadnjem obdobju preteklega leta največ pozornosti in aktivnosti usmerila v razprave o nadaljnjem delu in organiziranosti medobčinske zdravstvene skupnosti za Podravje. Po dolgih razpravah je bilo sklenjeno, da skupnost ostane, vendar z lastnimi strokovnimi organi. Doslej so to delo prevzemale strokovne službe družbenih dejavnosti.

Delegati so na zadnji seji v preteklem letu potrdili spremembe finančnega načrta, predlog sprememb izhodišč za vredotenje cen zdravstvenih storitev ter predlog cen zdravstvenih storitev in pogodbenih zneskov za leto 1984. V nadaljevanju pa tudi predlog delovnega in finančnega načrta občinske zdravstvene skupnosti Ptuj za leto 1985 ter sklep o začasnem financiranju v letu 1985. Prihodki bodo višji za 51 odstotkov, prav toliko odhodki. Če predvidena rast inflacije ne bo večja, potem problemov v zvezi z denarjem za potrebe zdravstva v letu 1985 ne bi smelo biti. Obenem pa je prvi in najosnovnejši okvir za delovanje skupnosti in bo glede na izhodišča DPS še lahko doživel kakšne spremembe.

Obravnavali so tudi elemente za sklepanje samoupravnega sporazuma o temeljih plana občinske zdravstvene skupnosti Ptuj za obdobje 1986—1990 in sklenili, da javna razprava traja do 15. januarja. Nekaj pripomb so imeli le glede sedme točke osnutka elementov. S predlogom družbenega dogovora o merilih za samoupravno organiziranje delavcev v zdravstvenih delovnih organizacijah pa so opredeljene osnove, kako naj bi bile zdravstvene delovne organizacije v republiki Sloveniji organizirane. Nekih večjih vprašanj, kako bi naj bile naše zdravstvene organizacije organizirane, ni. Zdravstveni center ima več ali manj vse pogoje, da je organiziran kot delovna organizacija. Izven te organizacije je le še lekarna. Predsedstvo občinske zdravstvene skupnosti Ptuj na besedilo dogovora ni imelo pripomb, pripombe pa imajo v koordinacijskem odboru in sicer glede funkcij, ki jih bodo ZDO prenašale na sestavljeno organizacijo. Še največ pripomb je glede nabavne funkcije.

Glede uporabe zelene knjige so menili, da je šest mesecev premajhno obdobje, da bi lahko prišli do konkretnejših podatkov. Programi v točkah bistveno presegajo dovoljene programe. Zato bi bilo sedaj neumestno, da bi v odstotkih povečevale programe, če poznamo velike razlike med planiranimi in realnimi točkami. Druga dilema je še v tem, da je razlika med tistimi, ki so zelo pisali točke in tistimi, ki so jih zapisovali realno. Ptujčani zato predlagajo, da bi zeleno knjigo uporabljali še letos in da bi šele potem ukrepali. Potemtakem normativov za letos ne bi spreminjali. Predlagali so tudi, da bi ovrednotili materialne stroške, kar pomeni, da bi pričeli uporabljati tudi drugi del zelene knjige.

Nasploh je za zadnjo skupščino občinske zdravstvene skupnosti v letu 1984 značilno, da so razpravljali le izvajalci, uporabniki pa so se oglasili šele proti koncu in predlagali, da bi veljalo razmisliti o organizaciji službe za kontrolo bolniškega staleža. Le-ta je namreč v nenehnem porastu.

MG

NA OBISKU V ZDRAVSTVENEM CENTRU PTUJ–ORMOŽ

Kadrovski, organizacijski in drugi problemi

V zdravstvenem centru Ptuj — Ormož je zaposlenih 1050 delavcev, ki delajo v petih temeljnih organizacijah in delovni skupnosti skupnih služb. Zdravnikov je 120. Njihovi osebni dohodki pa so po mnenju odgovornih v centru in v primerjavi z drugimi nizki. Pri zobozdravnikih, ki nimajo nadur, je bil ob koncu preteklega leta 47 tisoč dinarjev. Za skoraj polovico pa je večji pri zdravnikih v bolnišnici, kjer se srečujejo z izrednim kadrovskim primanjkljajem. Povedali so, da bi takoj zaposlili 10 zdravnikov specialistov, prav toliko pa tudi v osnovnem zdravstvenem varstvu. Na dva razpisa se v letu 1984 ni oglasil nihče, čeprav je v Sloveniji 11 nezaposlenih zdravnikov.

Trenutno štipendirajo 30 študentov, vendar kljub temu plana prihoda zdravnikov ne izpolnjujejo. Za leto 1984 so načrtovali sprejem treh specialistov in vse kaže, da bodo šele marca 1985 zaposlili prvega.

Po osebnem dohodku so zdravstveni delavci ptujskega centra med zadnjimi v SR Sloveniji.

Deset odstotno zaostajanje je prisotno že tri leta. Kadrovski problem se bo vlekel še več let, do takrat pa se bodo morali zadovoljiti z zdravniki od drugod, čeprav to na drugi strani zahteva več denarja.

Pri drugih profilih zdravstvenega kadra problemov ni. Srednjih medicinskih sester ne potrebujejo več, na listi nezaposlenih pa ni tudi višjih medicinskih sester. Srednje opravljo le pripravništvo.

Kot je povedal Milan Jager, direktor centra, so delitev dela z mariborsko bolnišnico v celoti izpeljali. Odnosi v centru so zadovoljivi, čeprav je še čutiti, da se strokovna hierarhija prenaša tudi v odnose med ljudi. V letu 1984 so se odnosi izboljšali tako, da so organizirali tudi prvo skupno sindikalno srečanje. Glede strokovnosti pa še ne odločajo v celoti.

V SOZD bodo šli. Postavljajo vprašanje, zakaj do tega ni prišlo že prej. Vse pa v cilju racionalizacije ter celovitega, učinkovitega in uporabniku dostopnega zdravstvenega varstva.

Odprto pa je vprašanje, kaj sploh hočemo s ptujskim zdravstvom? Osnovno zdravstveno varstvo je jasno opredeljeno. Poudarek je na preventivi. Do leta 2000 naj bi uredili tudi dispanzerske dejavnosti in sicer v Čučkovi hiši. Zavedati se je potrebno, da za zdravstvo v bodoče ne bo več denarja in da bo potrebno z razpoložljivim racionalno ravnati. Če se odločimo za nujno, potem je vprašanje, koliko bolnišnic potrebujemo v Sloveniji. Mariborska bolnišnica je v razcvetu, ptujska jo strokovno ne more dohajati. Ostane: usmeritev v rutinska bolnišnična opravila. Laboratorij ostane. Ptujski je po kadrovski sestavi in strokovnosti prvi po kliničnem centru! Dalje je tu traumatologija, programska kirurgija, rentgen, interni oddelek, ginekologija, otroški oddelek. Znotraj teh pa se bomo morali odločiti za nekatere okrnitve oziroma razširitve. Zmanjšal bi se naj otroški oddelek, tudi porodnišnica; internemu oddelku pa bi dodali del kardiologije (oskrbo pacienta po infarktu). Rentgen bo do jeseni dobil primerne prostore, do takrat bo montiran tudi drugi del novih aparatur, ki čakajo na montažo precej časa.

Bodočnost ptujske bolnišnice bo torej taka, da bomo v Ptuju ugotovili, ali gre bolnik glede na bolezensko stanje v mariborsko bolnišnico ali ostane v ptujski.

S svobodno menjavo niso zadovoljni, še vedno temelji na proračunski osnovi. Glede na družbeni dogovor o merilih za samoupravno organiziranost delavcev v zdravstvenih delovnih organizacijah, organiziranost centra zadovoljuje, zunaj so le lekarne.

V osnovnem zdravstvenem varstvu si bodo še naprej prizadevali, da bi dobili družinskega zdravnika. To načelo je podlaga za delo zdravstvenih postaj na podeželju. Osnovno zdravstveno varstvo mora zagovarjati teritorialni princip, bolnišnično pa funkcionalni.

MG

Referendum v Stopercah uspel

V nedeljo, 6. januarja, so prebivalci krajevne skupnosti Stoperce glasovali za uvedbo krajevnega samoprispevka. Od 525 glasovalcev se je referenduma udeležilo 492 glasovalcev. Za uvedbo krajevnega samoprispevka do konca leta 1985 je glasovalo 361 glasovalcev ali 73,37 odstotka. Obenem so krajani odločali o uvedbi samoprispevka za srednjeročno obdobje 1986—1990. Za samoprispevek je glasovalo 381 glasovalcev ali 77,44 odstotka.

V Stopercah bodo zbrani denar porabili za sofinanciranje vzdrževanja in modernizacije krajevnih cest, nekaj denarja bodo namenili za dokončanje doma krajanov, del pa za delovanje družbenopolitičnih organizacij, društev, civilne in narodne zaščite ter za dokončno ureditev mrliške vežice.

N. D.

HIŠA BO RAZVESELJEVALA MLADE ŠIROM OBČINE

Pred polno gledališko dvorano, v njej je bilo največ mladih s svojimi starši, so se v petek zvečer predstavili člani mladinske gledališke skupine STOPINJE, ki delujejo pri ptujski Svobodi. Kar 22 jih je v predstavi sodelovalo, v glavnem učenci zadnjih razredov osnovne šole, ki jih je režiserka Branka Bezeljak — Glazer pritegnila v delo gledališke sekcije in jih skupaj s svojimi sodelavci spoznala s prvimi gledališkimi koraki.

Delo Alenke Goljevšček HIŠA, ki je bilo prvotno pripravljeno za lutke, je dovolj zanimiva tema za mladega gledalca, ki se na tak način spozna s hišo in njenimi prebivalci, s pestro paleto živalskih likov, ki kot sostanovalci naodrujejo in preživljajo prave »človeške« drame in vsakodnevne prepire, veselje in radost. Mladi igralci, večina med njimi jih je začetnikov, so solidno opravili svojo nalogo. Sicer pa malce treme in v dvorani njihovi bližnji vendar ni kar tako.

mš

Prizor s predstave HIŠA v režiji Branke Bezeljak-Glazer. Foto: M. Koltak

krovstvo

KROVSTVO

Ludvik KUHARIČ
62 250 Ptuj
Nova cesta 9
Tel.: (062) 771-852

Se vam priporoča z izoliranjem in pokrivanjem vseh vrst streh ter izdelavo ostrešij.

Obenem vam želi SREČNO NOVO LETO 1985!

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA ZASTAVA LADA ŠKODA MARIJAN TOPLAK, LANGUSOVA UL. 30, PTUJ

Vam nudi hitre in kvalitetne avtomehanske usluge

- **priprava in izvršitev tehničnih pregledov**
- **generalna popravila vozil**
- **servisiranje vozil**
- **material na zalogi**

Se priporočamo!

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO 80 DIN ZA KG TER OSTALE KOŽE PO UGODNIH CENAH

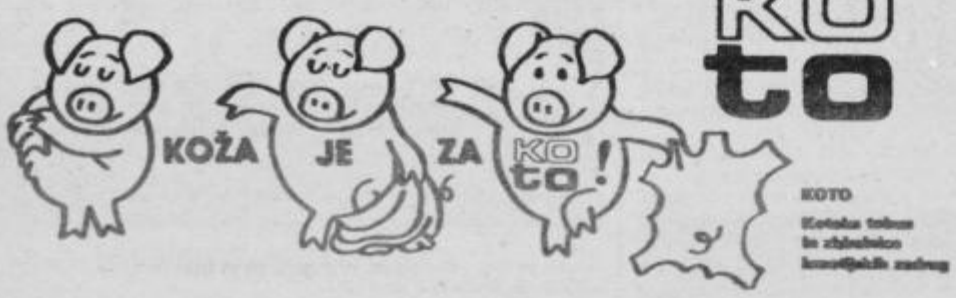

Mi, ki smo živeli in partizanili z njim, smo nanj ponosni in se ga radi spominjamo . . .

Ptujčani smo lahko že dan po tem, ko je bila v Beogradu podeljena letošnja nagrada AVNOJA za književnost, pozdravili nagrajenca — pisatelja in akademika Ivana Potrča, našega rojaka, ki se je udeležil slovesnosti ob 40-letnici smrti revolucionarja in partizanskega komandanta Toneta Žnidariča in tretjega dne osnovne šole Tone Žnidarič. Njegov šolski tovariš in soborec Ivan Potrč je bil tudi slavnostni govornik na proslavi, ki so ji prisostvovali vidni družbeni in politični delavci Slovenije, pa tudi občine Ptuj na čelu s predsednikom Francem Tetičkovičem. Ob tej priložnosti je Ivan Potrč dejal:

TOVARIŠICE, TOVARIŠI, DRAGE PIONIRKE IN PIONIRJI — to je dan, ko se spominjamo komunista, španskega borca in partizana, hkrati pa tudi pisatelja Toneta Žnidariča — našega Tuneka, mladega revolucionarja, po katerem se imenuje Vaša šola, a kar Vam more biti samo v čast.

Tudi mi, ki smo živeli z njim in nekateri tudi partizanili z njim, smo ponosni nanj in se ga radi spominjamo — le da je najino zadnje srečanje, v kolikor sploh morem govoriti o srečanju, a ki sem ga s tako dobro voljo pričakoval, bilo več ko žalostno, kar hudo je bilo.

Z Marijo, z Vilfanovo, sva prišla z naše roške baze, da bi ga obiskala — a jaz da bi se po desetih letih srečal z njim in da bi si stisnila roki, ti roki, ki sta bili tako na tesno vklenjeni in da bi se začela pogovarjati o Ljudski pravici, o našem partijskem časopisu, koder bi Tunek odslej pomagal pri urednikovanju — prevzel naj bi moje delo, medtem ko bi se jaz posvetil bolj reportaži in pisanju . . . zatrdno pa upam, kako bi tudi on vnovič prijel za svoje pisateljsko pero ter da bi začel objavljati svoja pisanja, poprej prozo ko pesem, v književnem časopisu, o katerem se je na naši roški bazi vedno več govorilo; čakali smo samo še na pisatelja Juša Kozaka, na našega predvojnega Zvonovega urednika, da ga pripeljejo iz Italije na našo osvobojeno partizansko domovinico.

Oprostite, ko besedujem o vsem tem, ali ne morem si kaj, da ne bi mislil na tista pisateljska pričevanja, ki bi lahko bila napisana, saj je Žnidarič, ta naš partizanski Štefan, nosil v sebi bogata doživetja tako o šolanju v Moskvi, ko o svojih soborcih v Španiji, ko o srečanjih s svojo partizansko domovino, tudi s svojo rodno ptujsko deželo in z njenimi ljudmi, koliko so ti ljudje prestajali in koliko so partizanskemu boju pomagali. Tunek ni samo videl človeka, se srečeval z našim človekom, bil je predvsem tudi pisatelj, ki je začutil s človekom, z njegovim trpljenjem ko tudi z njegovo radostjo. Obe danes vnovič objavljeni Tunekovi pripovedi pričata o tem, obe sta bili tako velik pisateljski obet.

Ali nič nama ni bilo z Marijo dano, da bi nadaljevala z najinim, z mojim in Tunekovim časnikarskim in pisateljskim besedovanjem, s tistim pogovorom, ki sta ga končala poprejšnji večer Radko in Tunek, ko je nanesla beseda tudi name . . . kajti pred živo mejo v Lokvah je stal stražar, partizan, ki ni nikogar pustil do štaba. Čakali smo, potrpevali, ne vem več koliko časa, potem enkrat pa smo zagledali Magajno, našega pisatelja in partizanskega zdravnika, kako je prihajal z velikimi očmi, uprtimi nekam v prazno daljavo, ko da tam za njo ne bi bilo ničesar več, in kako je zamahnil na Marijino vprašanje in na kratko povedal: »Vse boste zvedeli — še prekmalu!« ter za tem že tudi odšel s tistimi svojimi napetimi in ko z zasolzenimi očmi.

In smo zvedeli, zares še prekmalu, tako za komandanta Staneta in za druge, a tudi za Tuneka, tudi z njim, s Tunekom, da je hudo — vendar pa ko da bi neko upanje le ostajalo — zatem pa smo tudi že zvedeli, da tudi Tunek nesreče ob preizkušanju minometa ni prenesel.

Ali kar je za Tunekom in za njegovim ter našim partizanskim komandantom ostalo, to je boleč spomin — in tudi danes nisem mogel mimo njega. Drži Levčeva ali pesnikova beseda, ki ste jo natisnili v knjigi o Tonetu Žnidariču:

»Dolge v noč so šle kolone,
v smrt, da mi bili bi srečni!«

To je ta knjižica o Tonetu Žnidariču, ki ste jo v Ptuju s tako skrbjo napisali in uredili, hkrati pa objavili v njej obe Žnidaričevi ohranjeni pripovedovanji: »Filipa« iz gimnazijske Rasti in novelo »V mraku« iz Seliškarjevega ljubljanskega Zvona — obe ti dve pripovedi iz triintridesetega leta.

Te besede ali pisanja, ki so izšla v tej Žnidaričevi knjigi, pa so Vam ali Vam bodo že tako veliko spregovorila o takratnem našem Ptuju in o njegovi slovenjegoriški in haloški okolici izpred petdesetih let, posebej pa še o ptujski revolucionarni mladini in o njihovih napednih profesorjih ali učiteljih — največ pa Vam bodo povedale vrstice v tej knjigi o Tonekovi tako kratki a tako bogati revolucionarni življenjski poti — in zato Vam jaz tega zdaj ne bi ponavljal. To so besede ali so strani, ki sta jih napisali zgodovinarki Ljubica Šuligojeva in Vida Rojic, zatem besede, ki jih je povedal tak ptujski komunard, kakor je bil naš nezaznansko pravični in pošteni sošolec Rudi Ilec . . . in da zatem omenim še druge; kar je zapisal Tonekov španski soborec Imre-Ivan Kobal in kar je zapisal njegov poslednji obiskovalec Uragan-Rudi Pušenjak: in še so tu Radkove ali Poličeve vrstice iz knjige »Čudežna pomlad«. In za vedno nam bodo mogle ostati v spominu Božine ali Milenine kurirkine besede. To so same z najbolj ljudsko toplino napisane besede o tem iznajdljivem, preudarnem, neustrašnem in hkrati vedno tako občutljivem človeku kakor je bil Tunek.

A kar se mene samega tiče, mojega nekdanjega zapisa o Tonekovem nasmehu, pa naj povem — in to z velikim zadovoljstvom pred vsemi Vami, posebej pa še pred šolsko mladino, kako me poslej ne more in ne bo več razjedalo občutje krivice, kako premalo vemo o Toneku, ali da pozabljamo nanj, kakor sem napisal pred dvajsetimi leti, kajti . . . kajti spomin na Toneka vendar »še vedno živi«, kakor še vedno živi v meni Tonekov ljubezenski sonet ter »živi Tonekova samosvoja pristna in pocestna proza ptujske predmestne siromaščine, živi zanemarjena gimnazijčeva pojava, skregana do kraja s šolo in s profesorji — do konca pa bo živelo z mano Tonekovo ponašanje - to kar se je dogajalo po aretacijah, na železniški postaji, a že popreje, pred žandarmerijo«.

V kakšnem svetu pa smo živeli takrat? Mislim na naše kočarje in na kmetiški svet, na kočarsko in kmetiško revščino. Najboljše gorice so bile v nemških ali v cerkvenih ali v veleposestniških rokah, zidarski delavci so morali v tujino, »v fremd« smo rekli, in kočarska dekleta, te so morale iti za dekle, ali pa so se odpovedovale življenju ter odhajale za nune. To je bila naša takratna stvarnost, to je bil tisti krivični svet, ki ga je prav mladim še najbolj na svojih plečih začutila — a to, ta krivičnost sveta je bilo tisto, da si vzel pero v roke in da si začel s pisanjem — tudi s Tonekom je bilo tako! Mladeniški ljubezenski sonet, ta je bil pri njem kaj kmalu izpet, — in zgodbe o življenju njegovih prizadetih ljudi ko da so se same začele pisati. Prav v teh pripovedovanjih, vedno s takšno barvitostjo in živostjo popisanih, pa se tudi najbolj razkriva njegova človeška, recimo kar igrivo mladeniška in bistra ali neskaljena podoba — skozi in skozi šegava in čuteča, kakor je to tudi že Boža povedala. Se pravi, kako je bilo v njem že vse, kar je razkrivalo samoniklo pisateljsko osebnost, da že vse, kar je moglo obetati jutrišnja širša pripovedna dela — prav ti dozdajšnji slikoviti življenjski popisi ali utripi bi mogli kdaj postajati večja pripovedna dela. Ali to smo s Tonekom zgubili — veliko, veliko smo zgubili.

Vendar, kakor je že povedal partizanski pesnik Peter Levec, so partizanske kolone šle v smrt, da bi bili mi srečni. In prav ob štiridesetletnici Tonekove smrti, je prav da se zavemo, posebno pa, da se zave tega naš mladi svet, kako bi mu tudi on pomagal uresničiti to, za kar je hodil z dolgimi partizanskimi kolonami naš Tonek; kajti če je ta njegova partizanska kolona peljala v smrt, je peljala, »da mi bili bi srečni«. In — kakor je bilo to včeraj in kakor je to danes z našo domovino ter z nami, tako boste jutri mladi vi tisti, ki boste tudi pomagali ustvarjati to pesnikovo domovino srečnih ljudi, se pravi, uresničevali upe tistih partizanskih kolon, s katerimi je hodil tudi naš Tonek Žnidarič. Njegova revolucija more le tudi z Vašo privrženostjo zaživeti in se uresničiti. To more postati tudi za nas veliko spoznanje in ne samo upanje.

Kajti tudi mlademu svetu je dano in mu mora biti dano, da postane graditelj novega in pravičnejšega sveta, kakor si je to kdaj tudi Tone Žnidarič zaželel. Prisluhnite svetu in zaživite z njim, zaživite pa tudi s Tonekovim hotenjem, kako bi tudi Vi postali graditelji teh Tonekovih hotenj — in Vaša šola ne bo nosila samo njegovega imena, ampak tako on sam, ko njegova revolucija bo zaživela z Vami in bo živela z Vami.

Jubilejni večer v ptujskem gledališču

Ptujski Talijin hram nam je minuli četrtek ponudil prijeten večer. Večer, ki pa ni bil samo običajna premiera našega domačega gledališča, naših zagnanih ljubiteljev odrskih desk, temveč nekaj več. Bil je večer, bila je predstava s katero je vrsta ustvarjalcev praznovala tri in več desetletij svojega gledališkega ustvarjanja. Režiser Peter Malec je praznoval ob svojem 75-letnem življenjskem jubileju že 55 let režiserskega dela. Via Mala Johna Knitlla je bila predstava, ki si jo je izbral, da obeleži to pol stoletja in 5 let zraven staro strast, ljubezen do vsega, kar je gledališče. Od trenutka, ko se je zavesa dvignila, pa do takrat, ko se je spustila, smo zavzeto spremljali tragedijo družine, ki je ubila moža, očeta. Njihov obup, njihov strah, da jih kdo odkrije, njihovo sovraštvo do človeka, ki jih je telesno pohabil, duševno uničil in hkrati kesanje nad storjenim zločinom, njihovo vest, ki jo je poosebljala hči, sestra, ki se v porog usodi poroči s preiskovalnim sodnikom. Konec dober, vse dobro. Tako se konča tudi dogajanje na odru. V dvorani pa navdušeno ploskanje.

Prizor s premierne uprizoritve Via Male na ptujskem odru.

Igra je prijetno tekla, zasedba vlog je bila posrečeno izbrana in naših starih znancev domačega gledališča kar nismo mogli prepoznati, tako so se vživeli, kar je brez dvoma režiserjeva zasluga. V prvem hipu skromna scena je skozi igro dopolnila dogajanje in zaokrožila predstavo v celotno sliko, ki ji ni kaj očitati. Igra je dopadljiva, vsebina pritegne in igralci so prijetno presenetili. Želeti je, da bi predstava obiskala tudi več odrov zunaj občinskega središča in tako dopolnila ponudbo gledališke sezone.

Zveza kulturnih organizacij Slovenije je jubilantom za trideset in več let gledališkega dela podelila Linhartove značke, ki so jih dobili Franjo Gunžer, Slavica Alič, Lojze Matjašič, Natalija Mesarič in Peter Malec (ti so sodelovali v predstavi) ter Jožica Skok, Martina Lešnik, Stane Horvat in Lojze Kostanjevec.

N. Vodušek

MIR — SODELOVANJE — RAZVOJ

To je geslo mednarodnega leta mladih. Pred petimi leti so na konferenci Organizacije Združenih Narodov namreč sprejeli sklep, da bo leto 1985 posvečeno mladini po celem svetu. Prav tako pa so sprejeli geslo, ki bi naj ponazarjalo moč današnje mladine.

In kaj nam geslo Mir-sodelovanje-razvoj pomeni v današnjem času? Nič novega, pravzaprav le stare težnje mladih o razorožitvi in gospodarskem sodelovanju med državami v svetu. Torej bomo naši mladini, če pravimo, da na njej svet gradimo, morali ponuditi kaj več in ne samo transparentov s parolami. Morali jih bomo bolj vključevati v delo in jim omogočiti odločanje o stvareh, ki burijo duhove po svetu.

Velika želja in težnja mladih sta razorožitev in mir v svetu. Kajti ravno v vojnah izgubljajo dragocena življenja mladi, ki so komaj spoznali življenje, ki so si za cilj zadali prav to, da vojn v svetu ne bi bilo. Seveda pa imajo strokovnjaki in državniki glede tega drugačno mnenje kot mladi.

Prav v preteklem letu je bila mladinska aktivnost v občini Ptuj na nekaterih področjih v nekakšnem zatonu, drugje pa je dosegla prav najvišji razvoj. Torej bodo morali mladi prav o tem in o svojih težavah razpravljati mnogo več in sprejeti kakšno kritiko svojega dela. Kot vemo se mladi v novem letu srečujejo z mnogimi perečimi problemi, omenim naj samo, da morajo nadaljevati svojo volilno-programsko konferenco, ki je niso izvedli v preteklem letu zaradi nedisciplineranosti in neodgovornosti posameznikov v tej organizaciji.

ZB

NEKAJ RAZMIŠLJANJ O DELEGATSKEM SISTEMU V SAMOUPRAVNI INTERESNI SKUPNOSTI

Kjer ni samoupravljanja se tudi delegatski sistem ne uresničuje

Samoupravna interesna skupnost je oblika samoupravnih socialističnih odnosov in združevanja dela, ki zagotavlja zadovoljevanje skupnih potreb, ne več prek države kot proračunsko-administrativni odnos, ampak resnično samoupravljanje delavcev v združenem delu. Ta odnos, med delavci iz materialne proizvodnje in delavci iz družbenih dejavnosti — svobodna menjava dela, se uresničuje in usklajuje skozi delegatski sistem, zasnovan na demokratični pravici slehernega posameznika, da v samoupravnih oblikah svojega okolja, od temeljne organizacije do krajevne skupnosti, voli svoje delegacije in delegate, prek katerih lahko in mora neposredno vplivati in odločati o uresničevanju svojih lastnih interesov na vseh področjih družbenega življenja.

Tako kot povsod kjer delamo in živimo, se tudi pri uresničevanju delegatskih razmerij srečujemo s težavami in problemi. Razreševanje problemov in iskanje poti iz težav ne vidim v razpravah o ustreznosti gradiv, njihovi razumljivosti ali nerazumljivosti, obsegu, kot tudi ne ali so konference delegacij primerne ali ne. Menim, da bi morali preseči razprave o delovanju delegatskega sistema kot obliki.

Kot temelj in izhodišče bi nam morala biti vsebina, zakaj uveljavljanje svobodne menjave dela terja drugačne odnose, ki jih včasih bolj, včasih manj uspešno uresničujemo v SIS kot dogovorjeni obliki za neposredni vpliv, za odločanje o dogajanjih v družbenih dejavnostih, saj so SIS sestavni del združenega dela, sestavni del celovitega razvoja naše družbe. Ko bomo resnično dojeli vsebino, ta odnos medsebojne odgovornosti za samoupravno določanje skupnih ciljev, presojo rezultatov družbenih dejavnosti in soodločanja pri delitvi družbenega dohodka, potem se bo oblika za uresničevanje tega odnosa več ali manj sama oblikovala.

Problem vidim v tem, da se je opredeljevanje potreb in interesov, torej razprave o programih SIS družbenih dejavnosti, preveč razdrobilo. Gre za celovito obvladovanje družbene reprodukcije, za dolgoročne razvojne potrebe družbe kot celote v kateri tudi družbene dejavnosti neposredno prispevajo k povečanju družbene produktivnosti dela. To pa največkrat presega moči delegata v vseh okoljih. Tako se je ta prisiljen odločati parcialno, v SIS, le redko tudi širše npr. v zboru združenega dela. Delegati v skupščinah SIS so tudi preobremenjeni z zadevami, ki jih sicer narekujejo obstoječi predpisi (npr. prispevna stopnja), a na vprašanja o razvojni politiki, pogojih svobodne menjave dela, spremljanja kakovosti uresničevanja programov, nimajo bistvenega vpliva. Navsezadnje bi bilo mogoče del teh formalnih obveznosti odločanja prenesti tudi na organe skupščine, tudi ti so sestavljeni iz uporabnikov in izvajalcev.

Zakoni določajo SIS kot obvezno obliko samoupravnega organiziranja uporabnikov in izvajalcev, v ustavi pa ni določen način oblikovanja skupščine SIS, zato bi bilo mogoče oblikovanje delegacij prilagoditi samoupravni naravi, torej vsebini posamezne skupnosti. Danes imamo za vse SIS družbenih dejavnosti v občini enako metodologijo oblikovanja delegacij oz. konferenc delegacij (npr. ali imajo delegati krajevnih skupnosti resnično interes v skupščini raziskovalne skupnosti).

To je le nekaj vzrokov, ki pogojujejo nizko udeležbo delegatov v zborih skupščin SIS le-te so v prejšnjem mandatu (podatki skupne komisije za delegatski sistem — izobraževanje, kultura, raziskave, socialno varstvo, otroško varstvo, telesna kultura) zasedale z minimalno večino. V povprečju je bila udeležba v obeh zborih na skupščinah za navedenih šest SIS 64 %, v zboru uporabnikov 56 %, v zboru izvajalcev 72 %. Prav zaradi tega je bilo v novem mandatu zmanjšano število delegatov v skupščinah (zbori uporabnikov prej 72 do 75, sedaj 40 do 42 delegatov, zbori izvajalcev prej 15 do 20, sedaj 6 do 20 delegatov) in v tem mandatu se je povprečna udeležba na sejah skupščin dvignila in je 81,5 % in sicer v zboru uporabnikov 75,3 % v zboru izvajalcev pa 88 %. Podatek, ki govori v prid zmanjšanju števila delegatov v skupščinah.

Na prvih sejah skupščin novega mandata so delegati sprejeli tudi osnutek poslovnika o delu skupščin in njenih organov. Poslovniki so bili za tem v javni razpravi, vendar žal brez odziva. Ker torej več kot enomesečna javna razprava ni dala odgovora na vrsto dilem, ki bi jih bilo potrebno razrešiti v besedilu predloga poslovnikov, je komisija zaprosila za mnenje in usmeritve družbenopolitične organizacije v občini. Zal tudi s te strani ni bilo odziva. Ker bi naj prav poslovniki v največji možni meri opredelili načine razreševanja odnosov in dilem, ki nastajajo pri delu skupščin in njihovih organov, odnosov med uporabniki in izvajalci, opredelili pravice in dolžnosti delegatov, vlogo delegacij, konferenc delegacij, je molk nerazumljiv oziroma kaže na stanje, ki opozarja na mlačen odnos do uveljavljanja svobodne menjave dela, ne nazadnje samoupravnih socialističnih odnosov.

Nekaj ugotovitev, ki zavirajo dosledno uveljavljanje načel delegatskega sistema:

— družbenopolitične organizacije bi se morale bolj kot doslej zavzemati za to, da bi delegati bolj odgovorno opravljali svoje naloge, redno prihajali na seje, sodelovali pri oblikovanju stališč, dajali več pobud in predlogov ter zahtevali, da se stališča in sklepi skupščin povsod dosledno upoštevajo;

— izobraževanje delegatov še vedno ni postalo stalna oblika dela z delegati;

— delegacijam kot neločljivim delom samouprave je treba zagotoviti enakopraven položaj v vseh okoljih in jim omogočiti, da bodo bolje obveščene, povezane z vsemi samoupravnimi organi ter neposredno vključene v razreševanje in uresničevanje nalog na področju za katerega so bile izvoljene;

— konferencam delegacij kot obliki dogovarjanja in demokratičnega usklajevanja stališč med delegacijami je potrebno posvetiti posebno skrb;

— funkcionarji skupščin skupnosti skupaj z delegati bi si morali prizadevati za take odnose, v katerih bodo lahko prišle pobude, zahteve, potrebe in predlogi delegatov do polne veljave in jih vzpodbuditi za aktivno delo;

— predsedstva skupščin bi morala programe skupščin oblikovati tako, da bi le-ti zajeli resnično vsa tista vprašanja, ki najbolj neposredno vplivajo na delo in življenje delovnih ljudi in občanov na posameznem interesnem področju, da bodo gradiva predložena z natančno oblikovanimi predlogi, po možnosti v variantah, predvsem pa s popolno informacijo o rezultatih in posledicah posamezne odločitve;

— za uspešno izvrševanje delegatskih dolžnosti pa bi bilo nujno potrebno izpopolniti sistem informiranja v občini. Pri tem ne gre za večji obseg in število gradiv, temveč boljšo vsebino, aktualnost, predvsem pa celovitost in uporabnost informacij, podatkov in gradiv, ki jih delegati potrebujejo, če hočejo uspešno spremljati dogajanja in se odgovorno odločati za najboljšemožne rešitve. Gre za to, da bi moral biti ta sistem informiranja celovit in enoten, organiziran in usklajen.

Nataša VODUŠEK

SLOVENSKA BISTRICA

Ob občinskem prazniku otvoritev osnovne šole

V teh dneh je veliko aktivnosti, posvečenih letošnjemu prazniku občine, že za nami, še veliko pa je takšnih, ki bodo na sporedu v naslednjih dneh. Med najpomembnejšimi prireditvami, ki so bile namenjene 42. obletnici herojske borbe borcev Pohorskega bataljona pri Treh žebljih nad Osankarico, s tem pa tudi prazniku občine Slovenska Bistrica, so že bila izvedena številna športna srečanja najmlajših pa tudi srednje generacije in starejših. Pomerili so se v odbojki, pionirji so preizkusili svoje sposobnosti v šahu, za prehodni občinski pokal so se pomerili tudi kegljači, strelci, šahisti, smučarji skakalci in še bi lahko naštevali. Številne so bile tudi kulturne prireditve, med njimi likovne razstave, nastop folklorne skupine France Marolt in številne prireditve v kulturnih domovih krajevnih skupnosti.

Številne so bile tudi akcije namenjene ohranjanju tradicij NOB in še posebno obujanju spominov na 8. januar 1943, ko je pri Treh žebljih nad Osankarico v neenakem boju z okupatorjem izkrvavel celotni Pohorski bataljon. V soboto, 5. januarja je tako odšla na že tradicionalni pohod k trem Žebljem posebna partizanska patrulja. V nedeljo, 6. januarja pa je iz Slovenske Bistrice odšla na poslednje bojišče Pohorskega bataljona še posebna brigada mladih in vojakov iz bistriške občine. Tega dne so odšli, prav tako po partizanskih poteh Pohorja od Osankarice preko Treh žebljev do Rogle, planinci s širšega območja Štajerske. Že tradicionalno so ta dan izvedli še smuški tek po poteh pohorskih partizanov.

Letošnja osrednja slovesnost ob prazniku občine pa je bila slavnostna seja skupščine občine in vodstev družbenopolitičnih organizacij v novi osnovni šoli v Sp. Polskavi, kjer so podelili tudi najvišja občinska priznanja posameznikom in društvom ter organizacijam. Med letos maloštevilnimi novostmi ob občinskem prazniku je tudi nova polnilna linija za vino v Kmetijskem kombinatu Slovenska Bistrica. Svečanost je bila v ponedeljek, 7. januarja dopoldne.

Kljub temu, da je doslej bilo izvedenih že veliko prireditev, posvečenih letošnjemu prazniku, pa se jih bo v naslednjih dneh zvrstilo še veliko, saj bodo aktivnosti potekale vse do konca januarja. Razdeljene so časovno in po krajevnih skupnostih, tako da se jih bo lahko udeležilo kar največje število občanov.

Že jutri, v petek, 11. januarja, bo v osnovni šoli Edvard Kardelj Poljčane literarni večer. V soboto bo v Slovenski Bistrici turnir v karateju, za tem pa še tradicionalni odbojkarski turnir z udeležbo ekip republiškega in zveznega ranga za prehodni pokal. Turnir bo v Laporju. Zvečer tega dne pa bo v osnovni šoli Veljko Vlahović v Črešnjevcu še literarni večer. V nedeljo, 13. januarja bo v Slovenski Bistrici košarkarski turnir ekip republiškega ranga. V sredo, 16. januarja bo streljanje z zračno puško za pionirje na strelišču na Zg. Polskavi, v četrtek dopoldne pa v sindikalnem domu DO IMPOL razstava likovnih del kluba ljubiteljev likovnih del Slovenske Bistrice. S to razstavo bodo gostovali v četrtek, 24. januarja tudi v ELKOM EMI Poljčane.

V soboto, 19. januarja bo zanimiv košarkarski turnir za invalide v telovadnici v Slovenski Bistrici. Ljubitelji likovne umetnosti bodo 29. januarja pripravili še razstavo v jedilnici Tovarne olja.

Kljub težkemu gospodarskemu položaju si nosilci svečanosti ob prazniku občine prizadevajo, da bi ob kar najmanjših stroških vključili v praznovanja kar največje število občanov. Ponudili so jim vključevanje v različne aktivnosti. Vse pa imajo za cilj ohraniti spomin na bogato zgodovinsko preteklost izgradnje nove Jugoslavije, v kateri je bil pomemben delček mozaika tudi legendarni Pohorski bataljon.

Spominsko obeležje pri Treh žebljih obišče na leto tudi do 20 tisoč obiskovalcev in je eden najbolj obiskanih spomenikov NOB v Sloveniji.

Osrednja svečanost ob letošnjem prazniku občine Slovenska Bistrica je bila v avli nove osnovne šole Sp. Polskava. Središče KS Sp. Polskava. V ozadju del nove osnovne šole.

Foto in tekst: Viktor Horvat

Velika večina za samoprispevek

Krajani KS Tomaž pri Ormožu so se v nedeljo, 6. januarja z veliko večino, nad 76 odstotkov glasov vseh glasovalnih upravičencev odločili za samoprispevek, ki ga bodo plačevali za 5-letno obdobje, to je od 1. februarja 1985 do 31. januarja 1989. Računajo, da bodo iz naslova samoprispevka zbrali skupno 31,676.000 dinarjev. Od tega bodo namenili 70 % za komunalno dejavnost, to je za asfaltiranje in gramoziranje krajevnih cest, vzdrževanje mostov in brvi ter cestnih propustov. Nadalje za vzdrževanje pokopališča in mrtvašnice, za vzdrževalna dela na kulturnem domu in zgradbi sejne sobe ter drugih komunalnih objektov.

Za družbene dejavnosti bodo namenili 7 % samoprispevka, predvsem za financiranje potreb SLO in DS, društev, družbenih organizacij in prireditev predšolskih otrok in starejših občanov. 10 % sredstev bodo namenili za gradnjo prizidka k šoli Tomaž, 13 % pa za financiranje materialnih in funkcionalnih potreb krajevne samouprave.

FF

Prvo leto izhajanja glasila ODLOČANJE

Lani je začelo izhajati glasilo skupščine občine Ormož ODLOČANJE. V lanskem letu je izšlo 8 številk v nakladi 500 izvodov. Odgovorni urednik je Milan Vičar, tajnik skupščine občine Ormož.

»Trudili smo se in v glavnem uspeli, da je v ODLOČANJU bilo vedno objavljeno celotno gradivo za seje zborov. Res je, da s samim glasilom še nismo dosegli tudi nove kvalitete v vsebini gradiv, kar brez dvoma ostaja naloga za prihodnje leto. Prav gotovo pa ODLOČANJE pomeni prvi korak k popolnejšemu in racionalnejšemu informiranju vseh delegatov, kar mora vplivati tudi na kvaliteto delegatskega odločanja v občini. Zato bomo hvaležni vsake pobude in tudi kritične misli, saj nam vse to lahko pomaga, da bo naše glasilo v prihodnjem letu še boljše in vsebinsko bogatejše.« Tako je med drugim v uvodu zadnje številke v letošnjem letu zapisal Tone Luskovič, predsednik skupščine občine Ormož. Temu lahko le pritrdimo in želimo, da bi v prizadevanjih v celoti uspeli.

-u

Srečanje predstavnikov krajevnih skupnosti Dušan Kveder

Na dan praznika JLA — 22. decembra so se v Ljubljani srečali predstavniki vseh krajevnih skupnosti v Sloveniji, ki nosijo ime narodnega heroja Dušana Kvedra-Tomaža. Letos je bila organizator krajevna skupnost Dušan Kveder Ljubljana-Nove Jarše, ki je ob tej priložnosti predala namenu nove prostore krajevne skupnosti. Na srečaniu so sodelovali tudi predstavniki vojašnic iz Maribora in Ptuja, ki prav tako nosita ime Dušana Kvedra-Tomaža.

MG

NOV IZZIV V STAREM PTUJU

V Prešernovi ulici 29 v Ptuju je Nenad Protić iz Maribora uredil modno trgovinico, v kateri je tudi delavnica. Uvodno predstavitev modnega športnega programa in drugih izdelkov, ki jih številni Ptujčani že poznajo, je opravil v četrtek, 20. decembra. Trgovinico pa je odprl nekaj dni pred novim letom. Za začetek napoveduje deljen delovni čas, če pa bo treba, bo odprta tudi ves dan.

Zanimivo je, da je najprej hotel imeti obrt v Ptuju, ker pa ni dobil primernega lokala, se je odločil za Maribor.

V glavnem pa bomo v njegovi trgovinici dobili moške srajce, hlače, bluzone in jopiče, kar pa še ne pomeni, da se ne bodo potrudili za nove izdelke.

Prepričana sem, da bomo v njegovo trgovinico z veseljem prihajali že tako; ker je njegova moda lahkotna, mladostna in udobna.

MG

V JURŠINCIH SREČANJE TISTIH, KI SO SE RODILI LETA 1942

Rodili so se v vojni vihri

Letniki 1942 in njihovi na srečanju v Juršincih.

K različnim prireditvam ob prazniku JLA so pridružili v Juršincih, na pobudo Ivana Vučina, tudi srečanje tistih, ki so se v tej krajevni skupnosti rodili leta 1942. Rekli so jim otroci vojne, saj so se rodili v času, ki si ga nihče več ne želi. V gostilni pri Darinki se jih je zbralo 15 s to letnico rojstva, s seboj pa so pripeljali tudi svoje življenjske sopotnice ali sopotnike. Ko so vsak zase in vsi skupaj listali po knjigi, sicer še ne tako dolgega življenja, so oživeli veseli pa tudi žalostni dogodki. Spomnili so se enajstih vrstnikov, ki so že umrli. Najstarejša udeleženka med njimi je bila 65-letna Ana Vučina, mama dvojčkov Ivana in Avgusta.

Vsi skupaj so ob vedrih zvokih harmonikarja Zvonka Hauzerja sklenili, da se bodo spet tako organizirano srečali, ko jih bo obiskal Abraham.

JOS

ORMOŠKI VEČER V ČITALNICI

Ormoška Svoboda je pripravila v sredo, 19. decembra 1984 Ormožanom lepo kulturno doživetje. Krajanom so se predstavili z dramsko prireditvijo „Večer v čitalnici" in uspešno prikazali politični in kulturni dih šestdesetih let prejšnjega stoletja, ko smo Slovenci na čitalniških besedah gojili slovensko narodno zavest. Tako so dostojno obudili spomin na ormoško Čitalnico, ki so jo v Ormožu ustanovili že 9. maja 1869, tri mesece pred ormoškim taborom (8. avgusta 1869), ki pa je pozneje začela usihati. Leta 1884 so jo ponovno obudili k aktivnejšemu delu, aktivna pa je vse do današnjih dni. Se posebej pa decembra 1906, ko je odprla javno Ljudsko knjižnico, ki deluje še danes. Danes delo Čitalnice nadaljujeta DPD Svoboda Ormož in Matična knjižnica Ormož.

Ormoški igralci so nam lepo prikazali, kako so se pred 100 leti v Čitalnici zbrali slovenski ljudje in na prireditvah, ki so jim rekli besede, „deklamovali" (deklamirali), peli, brali, igrali manjše „igrokaze", imeli narodnobudne govore, se veselili in vzbujali slovensko narodno zavest, kljub hudemu nasprotovanju sovražnikov slovenstva. Igralci in pevci so se dobro vživeli v tedanji čas in nam skušali verno pokazati tedanji trenutek.

Začetek prireditve je bil udaren in nevsakdanji za današnje dni. Na balkonu Kulturnega doma v Ormožu je igral pihalni orkester glasbene šole Ormož same „stare" in privabljal gledalce, ki se jih je pred domom zbrala kar lepa množica. Nestrpno so čakali, da se bodo odprla vrata in jih bodo povabili v dvorano. Bila je prava gneča, ki je Ormožani že dolgo časa nismo doživeli. Ko so gledalci prišli v dvorano, je bilo res enkratno vzdušje, čeprav je polovica obiskovalcev stala. Toda nihče se ni pritoževal, še posebej, ko se je na odru pričel domači spored. Začeli so s slovensko narodno himno „Naprej zastava Slave," nadaljevali z narodnobudnimi govori, deklamacijami in petjem. Odigrali so igrokaz Miroslava Detelja, ki so jo gledalci dobro sprejeli. Tudi petje solistk Karoline Frasove in Tanje Cvetkove se je lepo zlilo s predstavo. Med vsemi je blestel (napovednik) povezovalec Ciril Rajšp, ki je kljub stari arhaični govorici uspel vnesti v dogajanje mnogo dinamike, da ni nikogar motila stara slovenščina.

Omeniti moramo tudi čitalniški moški pevski zbor, ki je pod vodstvom Mirana Antauerja dobro zapel stare pesmi in na koncu dvignil dvorano s Hej Slovani. Vsi v dvorani so pritegnili in tako pokazali igralcem, da njihov trud ni bil zaman.

Gledalci smo zadovoljni zapuščali Dom Kulture in z zanosom prisluhnili pihalni godbi, ki je za odhodnico zopet zaigrala.

Bili bi krivični, če ne bi ob vsem omenili še lepe scene akademskega slikarja Ignaca Premuša in seveda režiserja („reditelja") predstave Milivoja Zemljiča, ki je ustvaril nekaj, kar nam je vsem blizu po srcu. Ustvaril je predstavo, ki nam bo ostala dolgo v spominu, predstavo, ki je pokazala, da si naši ljudje žele tudi domače, preproste igre in besede. Zato ne bo odveč, če bodo Večer v čitalnici z naslovom „Omika naša dika" ponovili in morda še kje gostovali.

Večer v čitalnici je navdušil Ormožane

Vida Topolovec

SVOBODA V ORMOŽI NAPRAVI

na sredo, 19. decembra 1984, ob 18.30. uri v kulturnem domi v zabavo in poduk ob stoletnici ustanovitve čitalnice v Ormoži

VEČER V ČITALNICI

NA SPOREDI SO:

1. NAPREJ ZASTAVE SLAVE
(pesem čitalniški pevski zbor)
2. POZDRAVNI GOVORI DOMOREDNIKOV
3. DEKLAMIRANJE DOMOREDNE POEZIJE M. VILHARJA — SLOVENIJA
(deklamira gospodična V. Klemenčič)
4. BRANJE TELEGRAMSKIH POZDRAVOV
5. GOVORI V ČAST DEJANJU M. VILHARJA — DETELJA
(govor)
Ivan Gabrič — Franciška Rajh
Janko Gabrič — Tomaž Zemljič
Janko Gabrič — Tomaž Kaučič
Ivan Kuzmič — Viktor Stajnko
Martin Kuzmič — Viktor Klemenčič
Stefan Kuzmič — Romanja Verbonšek
Anja Krivec — Ida Zidanšek
6. DEKLAMIRANJE POEZIJE J. VESELA KOSESKEGA KOS JE MAJT
(deklamira Ilan Ačkovega učenca g. Joži Martinšek)
7. DVE SLOVENSKI NARODNI PESMI IN DA SKAND MRACI
(izvajata gospodičina Karolina Frasova ob spremljavi na glasovirju gospodičine Tanje Cvetkove)
8. NARODNO ZAPELE ČITALNIŠKI PEVSKI ZBOR
9. G. PRAVIČ IN G. PRAVIČ INMORNI IN SLOVENSKI SEM
(izvajajo čitalniški m. pevski zbor pod vodstvom gospoda Miranta Antauerja)
10. HEJ SLOVANI
NAPOVEDNIK: gospod CIRIL RAJŠP
Besedilo tega večera je gospod Milivoj Zemljič. Iz in VEČER V ČITALNICI pripravil po predlogu J. MARINČA in PETRA MALJA.
Nastopajo in gospodje: Janko Sever, Zvonko Šerinik, Milan Gabrič, glasno godbo čitalnice pod vodstvom gospoda Zvonka Petka ter čitalniški člani.
K tej prireditvi ne vstopamo vljudno vabljeni!

Razstava likovnih del Borisa Žoharja v Srednješolskem centru v Ptuju

V ponedeljek, 17. decembra je bila v Srednješolskem centru v Ptuju otvoritev razstave likovnih del našega ustvarjalca Borisa Žoharja.

Uvodne besede je spregovorila Meta Puklovec in se Žoharju osebno zahvalila za sodelovanje. Sledila je predstavitev enega naših najboljših naivcev.

„Z likovno umetnostjo se ukvarja od leta 1970, razstavlja pa od leta 1974.

V Borisovi biografiji ni nič senzacionalnega. Ni tako priljubljene zgodbe o čudežnem otroku, ki je poslikal vse od zibelke do vaških plotov. Toda nekaj ga je vleklo v druščino barv in platen. Morda je bila to prirojena nadarjenost in morda bi bila zapravljena, če Borisov delovni zanos ne bi bil tako izjemen.

Na razstavi mladi umetnik razgrinja pred nas svet kurentov, običajev življenjskih radosti in tegob z domačega Ptujskega polja. Na vsaki sliki so grozeče temni z razcvetelimi rogovi, dolgimi rdečimi jeziki in opasani z zvonci — to ni samo verno preslikavanje vidnega, temveč postajajo Žoharjevi kurenti simbol slikarjevih preokupacij in njegove umetniške govorice. Boris Žohar ve, da so bili pod temi maskami vedno ljudje — simbolizirana moč človeka, ki je vedno nadvladal prostor in težave.

Lik kurenta ne utesnjuje, v okvire prikazovanja tradicije, nasprotno, umetnik ga podreja svoji notranji potrebi, da bi ljudem govoril s slikami in jim povedal čimveč na izviren, zanimiv in preprost način."

Menim, da so bili ti povzetki dovolj zgovorni, jasnejšo sliko pa si lahko seveda sami ustvarite z ogledom njegovih del.

V nadaljevanju otvoritvene slovesnosti je o ustvarjalcu in njegovem delu govoril akademski slikar Albin Lugarič. Žoharja je pozval, da nam je tudi sam spregovoril o nastajanju svojih mojstrovin.

V zaključnem delu je z recitalom nastopila Zvezdana Mlakarjeva, ki jo je z glasbilom spremljal Branko Ciglar.

Sledil je ogled razstave. Le-ta zajema dvaindvajset slik in troje plastik, s prej opisanimi Žoharjevimi motivi.

Za konec naj dodam, da je to sedma samostojna razstava Borisa Žoharja, ki je za svoje umetniško ustvarjanje prejel Zlato plaketo tabora likovnih samorastnikov Trebnje 1983 in plaketo „Kurent Ptuj 1983".

S. Š.

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

Ožja korantova domovina v Sloveniji zajema devet vasi na Ptujskem polju: Markovci, Zabovci, Novo vas, Bukovci, Stojnci, Sobetinci, Strelci, Prvenci in Borovci. Koranta so sprejele tudi obrobne vasi. Srečali pa smo ga tudi že v Halozah in Slovenskih goricah. Šemam, ki so tipološko neposredni sorodnik korantov, sledimo preko Medjimurja (lampe), čez Slavonijo v Baranjo do Mohača (bušari, bušami). Slediimo jim do Srbije na Balkan. Tu zbude pozornost bolgarski kukeri, ki kažejo neverjetno sorodnost z našimi koranti. Tako so lahko naši koranti zadnji zahodni člen neke verige, kipoteka z vzhoda proti zahodu. Nemogoče ni, da so stari Slovani prinesli prednika našega koranta ob naselitvi v 6. stoletju s seboj. Prav tako je tudi mogoče, da so našli njegovo ilirsko-keltsko varianto že v svoji novi domovini.

Koranti, Markovci 1961

Korantu so iskali še druge primerjave. Tako v indijskem bogu Šivi, z nekaterimi našemljenci nemškega alpskega sveta, ki jim pravijo laufer. Tako ostaja korant slej ko prej uganka. Korant je bil maskirana personifikacija totemskega demona. Danes je ob svojo nekdanjo magično funkcijo. Korantovo opravo (korantijo) so včasih izdelovali doma. Danes to delo opravlja poseben mojster. Oprema je doživljala spremembe. Kapa je iz ovčje kože. Do leta 1930 so ušesa usnjena, izdelana iz dosluženih usnjenih torbic za orodje. Nato so začeli uporabljati peruti puranov in gosi. Tudi naglavni okras se je spreminjal. Pred 2. svetovno vojno se pojavi namesto rogov nekakšno stojalo iz dveh pokončnih paličic prepletenih s trakovi iz pisanega papirja. Naličje je usnjeno. Pod nosom so zobje iz fižola nanizanega na vrvico. Jezik je iz rdečega blaga ali usnja. Oblači se v ovčji kožuh, ki je v glavnem bel. Zelo pa je iskana črna barva. Prepasan je z verigo, na kateri je pet uglašenih zvoncev.

Za pasom nosi žepne robce, ki so mu jih podarila dekleta. To je inovacija, ki se je pokazala kmalu po I. svetovni vojni.

Obuje se v volnene nogavice in črne visoke čevlje. V rokah nosi ježevko. To je tanjši kij iz trdega lesa, ki ima na odebeljenem koncu pritrjeno ježevo kožo.

Tako napravljen je korant vsekakor mogočen pojav. Sam nastopa kot plužar pri oračih, sicer pa se druži v skupine.

Andrej Brence

Tekst povzet po: N. Kuret, Maske slovenskih pokrajin, Lj. 1984

Priznanja na dnevih plesa 84

V začetku decembra se je v Cankarjevem domu končala manifestacija, ki je v organizaciji Združenja plesnih skupin Slovenije predstavila občinstvu v treh večerih selekcijo najboljših dosežkov slovenskega sodobnega plesa pri nas. Strokovna žirija v sestavi: Niko Goršič — predsednik, Bojan Kavčič, Breda Kroflič, Marija Vogelnik — člani, je podelila že tradicionalna PRIZNANJA ZA ISKANJA sodobnim plesnim ustvarjalcem.

Za najbolj koherentna plesna desežka v celoti in tudi kot svojevrstno odzivanje mlade generacije na današnji čas sta proglašeni Plesna skupina „AKT" iz Celja z delom „Trije obešalniki" (koreografija Ana Vovk) ter plesna skupina „T4" iz Ptuja z delom „1984 — Za vsak ples sta potrebna dva (Ronald Reagan)" v koreografiji Mire Mijačević. Za koreografski prispevek sta podeljeni dve nagradi in to Kseniji Hribar za koreografijo v gledališki predstavi „Jaz nisem jaz" ter skupinski koreografiji pod vodstvom Silve Ros v „Divertimentu" v izvedbi Studia za svobodni ples iz Ljubljane.

Za razvijanje folklornih elementov v plesni kompoziciji „Slovenska rapsodija" je prejela nagrado Gordana Stefanovič (Plesno gledališče Celje), za avtorsko uporabo glasbe v plesni uprizoritvi pa Daliborka Podboj (Studio za svobodni ples iz Ljubljane)

Z nastopa ptujske skupine T4

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (184)

Filmi za otroke in odrasle

„V otroškem kinu Mojca te dni preevajajo izredno zanimiv film o živalih „Ta čudovita bitja". Ker sem film poznala že prej, sem menila, da bi bilo to pravo doživetje za mojega triletnega otroka, zato sem ga peljala v kino. Na začetku filma pa sem z ogorčenjem opazila, da je spremno besedilo v srbohrvatskem jeziku. Tudi od drugih staršev je bilo slišati nejevoljne pripombe. Mar že od predšolskih otrok, katerim je kino prav tako namenjen, pričakujemo, da bodo razumeli srbohrvaščino? — V Sloveniji tudi drugi kinematografi večkrat prikazujejo filme v srbohrvaščini brez slovenskih podnapisov ali celo v srbohrvaškem prevodu ter s takim ali drugačnim pojasnilom kršijo našo ustavno pravico do svojega jezika.

Toda pri otrocih si tega gotovo ne bi smeli dovoliti. Zato me zanima, s kakšno pravico kino Mojca predvaja film brez prevoda in kdo mu (jim) to dovoli." N. A., Ljubljana.

O predvajanju srbohrvaško podnaslovljenih filmov v slovenskih kimematografih smo v Jezikovnem razsodišču pisali že pred dvema letoma. Tedaj je bil namreč pred sprejemom nov Zakon o kulturnoumetniških dejavnostih, ki dopušča glede posredovanja kulturnih prireditev v kakem tujem jeziku nekatere izjeme. Te naj bi dovolil pristojni republiški organ (Republiški komite za kulturo). Pri Jezikovnem razsodišču sodišču smo tedaj opozorili na nevarnost, da si bodo kinematografska podjetja take nujne izjeme razlagala po svoje in skušala vsiliti Republiškemu komiteju svoja (tržna) merila. Zato smo predlagali, naj bi bilo iz zakona črtano določilo o izjemah, tako da bi morali biti vsi filmi v naši republiki podnaslovljeni oz. sinhronizirani slovensko.

Vendar je to zakonsko določilo ostalo. Uresničila se je praksa, da kinematografska podjetja širijo krog „izjem", prilagajajoč se bolj tržnim kot moralnim in ustavnim zahtevam. To je seveda še posebno neodpustno, kadar gre za otroke. Zato se pridružujemo kritiki naše dopisovalke. Otroci in odrasli v Sloveniji zaslužimo kulturne prireditve v slovenščini.

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (185)

Ne vsega na isto kopito

»Zakaj v naših občilih stalno uporabljajo oblike kot intervencija, agencija, ko pa imamo vendar konferenco, diferenco, potenco, insuficienco itd. Morda boste rekli »Habent verba sua fata«, mislim pa le, da imajo ti izrazi isto latinsko slovnično poreklo in je do te neenotnosti prišlo zaradi novinarske malomarnosti. Imam prav?« Iz daljšega dopisa J. C. iz Celja.

Pri stvareh, ki jih navajate, imate na prvi pogled prav, saj se potegujete za enotnost, kjer imamo sedaj videz nepotrebne razlike. Jezikovni sestav take neenotnosti pogosto tudi res odpravlja. Vendar v jeziku deluje tudi načelo, da enkrat utrjenega ne spreminjamo brez potrebe, in to načelo jezik brani pred enolično uniformiranostjo. — Besede z obraziloma **— enca** in **— encija** so sicer lahko enakšnega latinskega izvora, so pa prišle k nam tudi po različnih poteh ali v različnih časih. Oblike na **— enca** so prišle k nam večinoma preko nemščine: prim. nemško **Differenz,** kar je iz francoščine **(difference)** in to iz latinščine **(differentia)**; te oblike so verjetno starejše, tiste na **—encija** pa mlajše in bližje latinskim (prim. nem. **Intervention,** fr. in angl **intervention,** lat. **interventio)**; za **agencijo** prim angl. **agency,** za kar v latinščini sploh ni ustreznika. Tu torej ni nikakršne »novinarske malomarnosti«. Časnikarji nam v tem primeru ohranjajo različnost, v tej ali oni meri izkazano tudi v drugih jezikih.

Ta neenakost pa ima svoj izvor lahko že v latinščini, ki je samostalnike iz pridevnikov delala na dva načina: enkrat s priponskim obrazilom **—ia,** drugič **—io(n).** Torej te besede niti v latinščini nimajo zmeraj istega izvora in v tem smislu tudi ne doživljajo kake presenetljive usode v naši knjižni slovenščini.

»Ne vsega po istem kopitu« je načelo, ki tudi jeziku ni neznano. Latinci so za take primere imeli rek, ki nas uči, da različnost (ne morda enakost ali celo enoličnost) človeka razveseljuje. V danih okvirih te latinske besede prav gotovo drže.

— — —

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

MITJA MERŠOL

SEDMA SILA

44. nadaljevanje

Ameriški časopisi so se v zadnjem času pospešeno lotili tudi »zoniranja«, se pravi, da posamezne rubrike na svojih straneh posvečajo le (enemu) območju v mestu ali predmestju. Imajo nekakšno rubriko »iz naših krajev«. Nastala pa je v začetku šestdesetih let predvsem iz oglasnih potreb in nagnjenj časopisa. Takšne področne izdaje včasih dajejo vtis, kot da sploh niso del svojega matičnega časopisa. Časopis Chicago Tribune uporablja v svojih devetih področnih izdajah povsem različno grafično tehniko: ločene krajevne rubrike so na primer tiskane na ofsetu in v tabloidnem formatu, medtem ko je matični časopis natisnjen fotostavno in na velikem formatu. Včasih krajevna rubrika pomeni tudi povsem ločeno prilogo, ki je časopis v časopisu.

Lov za oglaševalci je tudi povzročil, da časopisi zožujejo svoje vsebinske zasnove in se ozko specializirajo za posamezna področja. Po mnenju nekaterih ameriških novinarjev se utegne v prihodnosti pripetiti, da bo časopis podoben »velikemu svežnju, ki bo sestavljeni iz številnih majhnih svežnjev, vsak od teh pa bo namenjen posebni skupini bralcev«. Ti svežnji naj bi bili ali v časopisni ali pa videotekstni obliki. Tako naj bi imeli v prihodnosti časopise izključno za ljubitelje športa, za poslovneže, za tiste, ki so jim najljubše krajevne zadeve itd.

Časopis, tako kot je zasnovan danes, se pravi splošno informativno, pa naj bi polagoma izumrl. Seveda je to ekstremno predvidevanje. Kaj lahko se zgodi, da se pojavi težnja — ob vsej tehnološko novi komunikacijski zasičenosti — »nazaj k pravemu časopisu«, ki je še vedno najceneiši, naiaktualnejši in najcelovitejši sveženj informacij.

V.

»Ne moreš samo brezosebno buljiti v kamero. Nasmehniti se moraš, napraviti takšno ali drugačno kretnjo, nabrati čelo, namrščiti obrvi, skratka, podati moraš svojo osebnost,« je dejal na začetku razvoja televizije neki britanski komentator.

»To sploh niso reporterji,« se je v pionirskih časih ameriške televizije razburjal nad televizijskimi novinarji neki časnikar, ki je poročal iz Bele hiše. »Samo mikrofon nastavijo predsedniku pod nos in se delajo pametne in pomembne. In medtem ko mi v prostem času igramo poker, ti samoljubneži recitirajo Shakespeara, se posnamejo na magnetofon in se potem poslušajo, kako govorijo . . .«

Pogosto je slišati, da je ameriški predsednik Nixon že zdavnaj pred Watergatom izgubil bitko, ker ni bil »telegeničen«. Tudi predsednik Johnson se je pritoževal, da ga je »povozila televizija, ki pa je hkrati ustvarila razne Teddyje Kennedyje, ki brez nje niti na prvi klin politike ne bi stopili«. Gerald Ford in Jimmy Carter sta za predvolitvi nakup televizijskega časa porabila več kot deset milijonov dolarjev.

+ + +

Povsod je čutiti televizijo, to najmlajšo sedmo silo. Radio je pred šestdesetimi leti začel v vsako hišo prinašati glas. Postal je orodje znanih osebnosti in sredstvo za zabavo. Televizija je prekosila radio, gledališke in koncertne dvorane, galerije, muzeje. In čeprav je po splošnem mnenju njen novičarski prikaz le okostje dogodka ali dejstva, ima kljub temu velik vpliv pri oblikovanju javnega mnenja. Njeni poročevalci in voditelji dnevnikov so postali osebnosti, ki povedo večkrat mnogo več kot pa tisto, kar povedo. Ameriški gledalec televizije je dobro vedel, kdaj se bo na malem zaslonu pojavil Walter Cronkite ali Barbara Walters, britanskemu gledalcu ni treba posebej pripovedovati, kdo je napovedovalka Angela Rippon, novinarka Jan Leeming ali komentator Tim Sebastian. Pri nas vsi poznajo Tomaža Terčka; vsi tudi dobro vedo, da bo »nekaj o vzhodnoevropskih zadevah«, ko se na zaslonu pojavi Janez Stanič itd. Namesto da bi bil medij sporočilo — kot bi rekel McLuhan — je poročevalec postal medij. Vodja dnevnika pa je postal nekaj takšnega kot naslovnica v časopisu.

VELIKE KRATICE V VELIKI IGRI

Prvi uspešen prenos žive slike — lutke in človeka — s pomočjo radijskih valov je 25. aprila 1925 v Londonu opravil Škot John Baird (približno ob istem času pa je v ZDA to naredil C. F. Jenkins), medtem ko so bili znanstveno tehnični temelji televizije položeni že sredi prejšnjega stoletja, ko je bilo odkrito elektrokemično delovanje svetlobe.

Baridov »televizijski prenos«, v katerem je nastopil njegov pomočnik Taystone, je bil prostorsko zelo omejen: segal je od podstrešja do Bairdove prodajalne v pritličju. Dve leti kasneje pa so v ZDA že prikazali prvi televizijski prenos med New Yorkom in Washingtonom. S prvimi rednimi televizijskimi prenosi je leta 1936 začela britanska radijska korporacija BBC. Ta je leto kasneje s prvim prenosnim oddajnikom s Hyde Park Cornerja prenašala kronanje britanskega kralja Jurija VI. Ta prvi javni televizijski prenos »s terena« je gledalo več tisoč ljudi (slaba štiri desetletja kasneje je poroko kraljeve vnukinje princese Anne gledalo po vsem svetu kakih 600 milijonov telvizijskih gledalcev). V SZ so prve eksperimentalne prenose opravili leta 1931, leta 1938 pa sta začela delovati dva televizijska oddajnika, ki sta nehala oddajati ob nemškem napadu leta 1941. Tudi v Nemčiji so imeli v letih pred 2. svetovno vojno eksperimentalni televizijski program. Ves televizijski razvoj pa je potem pretrgala vojna.

V ZDA so tudi imeli vse tehnične možnosti, da že oktobra 193. začno televizijski program, vendar je družba NBC (National Broadcasting Company) počakala do 30. aprila 1939. Takrat so v New Yorku odprli svetovni sejem in NBC je prenašala otvoritev, hkrati pa je napovedala, da bo oddajala vsak teden po dve uri televizijskega programa. Leta 1941 je bilo v ZDA že šest komercialnih televizijskih postaj, od katerih so nule tri v New Yorku. Tistikrat je bilo v Ameriki deset tisoč lastnikov televizijskih sprejemnikov (od tega prav tako polovico v New Yorku).

Nadaljevanje prihodnjič

SREDIŠČE, 11. DECEMBRA 1984:

Ivan Lukman, Obrež 113; Ivan Potočnik, Obrež 122; Ivan Horvat, Obrež 19; Jožica Potočnik, Grabe 33; Franc Zabavnik, Slovenska 5; Janko Šalamun, Obrež 6; Alojzija Žebela, Trg talcev 1; Franc Rižner, Obrež 137; Julijana Horvat, Godeninci 8; Anton Horvat, Godeninci 8; Peter Vnuk, Jastrebci 12; Alojzija Horvat, Slovenska 47; Slavko Janežič, Grabe 200; Alojz Lašič, Godeninci 9; Anton Borko, Obrež 74; Stanko Pergar, Grabe 1; Vlado Tomažič, Obrež 25; Anton Tkalec, Središče 74; Franc Štampar, Bercetova 2; Marija Tomažič, Obrež 25; Marija Zadravec, Središče 75/a; Jože Košič, Kolodvorska 12; Kristina Munda, Slovenska 23; Franc Rotar, Grabe 14; Marija Horvat, Grabe 38/a; Janko Dogša, Grabe 5; Dušan Fujs, Obrež 111; Milan Potočnik, Obrež 53; Gizela Nemec, Šinkova 14; Majda Ploh, Breg 39; Stjepan Horvat, Macinec 25; Marjan Kolmančič, Obrež 124; Zlatko Horvat, Grabe 39.

PERUTNINA, 13. DECEMBRA 1984:

Jožica Toplak, Cankarjeva 2; Alojz Zupanič, Nova vas 19; Renata Pečnik, Na obrežju 12/a; Marija Ogrizek, Jadranska 10; Stanko Zagoršek, Bukovci 72; Martin Beranič, Sela 6/a; Milan Potrč, Kraigherjeva 21; Stanko Molnar, Rabeljčja vas 1/a; Dragica Gajšek, Kajuhova 3; Franc Zajšek, Krempljeva 9; Ivan Mesarič, Starošinci 27; Janez Cigula, Dornava 106.

PODLEHNIK, 13. DECEMBRA 1984:

Merc Romana, Dežno 1/a; Vika Breznik, Podlehnik 6/a; Marjan Srdinšek, Podlehnik 78; Marjan Mohorko, Podlehnik 53; Marija Vogrinec, Jablovec 13; Milica Jeza, Podlehnik 9/a; Marija Jeza, Podlehnik 92; Marta Maučič, Zakl 41; Slavko Fric, Podlehnik 6; Maks Butolen, Žetale 62; Milica Serdinšek, Podlehnik 79; Maks Gregorec, Podlehnik 55; Ljudmila Gajšek, Podlehnik 19; Marija Plajnšek, Gorca 58.

TGA KIDRIČEVO, 18. DECEMBRA 1984

Janez Kurbos, Kajuhova 1; Franc Noesberg, Kajuhova 1; Janez Arnuš, Smolinci 12; Marjan Ovčar, Kajuhova 3; Alojz Rožman, Kidričevo 9; Janez Horvat, Kidričevo 10; Lovrenc Šeruga, Kidričevo 31; Vincenc Krajnc, Bukovci 182; Peter Belšak, Janški vrh 48; Štefan Hadler, Potrčeva 50; Anton Cenar, Mezgovci 55; Franc Kokol, Gomilškova 10; Albina Dovečar, Strejanci 6; Ciril Beranič, Apače 111; Stanko Munda, Kog 51; Franjo Vrbanec, Kajuhova 3; Branko Kurbos, Krajgerjeva 29; Vlado Kos, Majšperk 34; Maks Plohl, Ob Dravi 3; Srečko Fric, Kungota 29; Marjan Kokot, Kidričevo 32; Stanko Frangež, Lovrenc 75; Jože Korošec, Apače 287; Jože Cafuta, Kajuhova 7; Franc Serdinšek, Župečja vas 27; Rudi Horvat, Bolečka vas 5 a; Dragoslav Rudolf, Vlahovičeva 9; Ivan Furman, Zagorci 71; Stanko Perko, Kajuhova 4; Stanko Kirbiš, Apače 45; Franc Hameršek, Zagrebška 2; Martin Leskovar, Apače 107; Anton Vidovič, Krajgerjeva 20; Marko Mihelič, Kidričevo 4; Bezjak Janez: odklonjen

HAJDINA, 20. DECEMBRA 1984

Anton Bedrač, Hajdoše 43; Stanko Ferš, Hajdoše 6; Ivan Ladinek, Hajdina 102; Stanko Sagadin, Hajdoše 55; Jože Majerhofer, Hajdoše 40; Janez Lipavšek, Hajdoše 31 b; Janez Ornik, Hajdoše 51; Zlatko Galun, Hajdoše 78; Ivan Furek, Hajdoše 39; Alojz Bedrač, Hajdoše 43; Alojz Trbuc, Hajdoše 34; Ivan Glažar, Hajdoše 37 a; Bojan Trlep, Hajdoše 59; Cveta Majerhofer, Hajdoše 40; Franc Zagoranski, Hajdoše 101; Silvo Štern, Hajdoše 50; Franc Brodnjak, Hajdoše 56; Slavko Burjan, Hajdoše 53; Srečko Šilak, Hajdoše 77; Stanko Matjašič, Hajdoše 26; Ivan Mesarec, Hajdoše 71; Branko Sitar, Kungota 157; Franc Lipej, Brunšvik 14; Anton Gabrovec, Hajdoše 48;

Hajdina 25. december 1985:

Maks Zupanič, Slovenja vas 65/c, Marjan Zupanič, Slovenja vas 64, Anton Šišek, Jadranska 17, Marija Šišek, Jadranska 17, Drago Furek, Draženci 87, Ivan Auer, Pobrežje 154, Franc Petek, Slovenja vas 47, Janez Lončarek, Seliškarjeva 20, Jože Novak, Gerečja vas 22, Rudi Nahberger, Zg. Hajdina 87, Rado Vodnik, Prešernova 18, Marija Kosec, Draženci 22, Marjana Bračko, Slovenja vas 61, Hedvika Zorec, Stanko Kokol, Slovenja vas 47, Boris Cafuta, Povodnova 12, Stanko Sitar, Zg. Hajdina 58, Marta Sitar, Zg. Hajdina 58, Kristina Kiselak, Gerečja vas 71, Miran Podhostnik, Gubčeva 30, Ludvik Mlakar, Brunšvik 12, Branko Šešerko, Zg. Hajdina 34, Drago Furek, Draženci 87/a, Darko Dobnik, Slovenja vas 54.

Elko Ptuj in Maribor, december 1984:

Anton Črnivec, Kvedrova 5, Anton Klinc, Spuhlja 19.

Agis, december 1984:

Franc Karo, Vintarovci 19, Božidar Novak, Videm 38, Jože Krajnčič, Nova vas 107, Slavko Kosec, Desenci 10, Silvo Topolovec, Aškerčeva 8, Ljudmila Dokl, Stojkova 4, Stanko Pal, Draženska 19.

Gumarna Ptuj, december 1984:

Stanko Ilič, Grajenščak 91, Branko Horvat, Nova vas 119, Dušan Zemljarič, Dornava 59, Ivan Tušek, Dravinjski vrh 8.

TGA Kidričevo, 27. december 1984:

Anton Celan, Pragersko, n. h., Alojz Turk, Kidričevo 9, Milan Plajnšek, Potrčeva 50, Borut Srečkovič, Kraigherjeva 40, Franjo Škvorc, Kardeljeva 12, Jožica Sabath, Industrijska 9, Jože Lovenjak, Kidričevo 40, Oto Fabjan, Mlinska 2/a, Jože Turk, Gerečja vas 33, Anton Kovačič, Zg. Hajdina 37, Mirko Medved, Lovrenc 114, Anton Jeza, Podložje 76, Jože Predikaka, Apače 13, Jože Medved, Linhartova 6, Hilda Rojs, Kidričevo 2, Dragica Štumberger, Kidričevo 15, Bojan Stanič, Mihovci 7/a, Stanko Klinc, Nova vas 81, Anton Podvršek, Kopališka 16, Janko Kirič, Kidričevo 5, Štefka Zupanc, Kajuhova 3, Stanko Kolar, Apače 188, Anton Jurgec, Lancova vas 68, Janko Mesarič, Cesta kurirjev NOB 6, Jože Slodnjak, Dornava 82, Marija Cafuta, Skorba 57, Milan Škrabelj, Majšperk 43, Branko Spolenak, Mejna cesta 2, Branko Mohorko, Apače 284, Jože Polanič, Muzejski trg 1.

TAM Maribor in Ptuj, december 1984:

Branko Šeruga, Kicar 90, Danilo Vidovič, Selska 52, Boris Dangubič, Muzejski trg 2, Slavko Majašič, Zagorci 35, Zlatko Nigerl, Slovenja vas 29/d, Drago Kolarič, Podvinci 121/b, Srečko Veit, Maribor, Matija Klampfer, Verstovškova 4, Milan Potočnik, Kozminci 6, Jože Topolovec, Jablovec 39, Franc Živič, Kraigherjeva 32, Anton Kodrič, Čermožiše 30, Anton Krajnc, Zg. Pristava 52, Janez Štumberger, Stojnci 20, Željko Vajda, Bukovci 132, Jože Kaučevič, Zg. Pristava 50, Slavko Janžekovič, Podvinci 112/a, Drago Unuk, Lackova 5, Miroslav Vajs, Ul. svobode 42, Rudi Zakelšek, Reševa 20.

Krvodajalci iz ostalih krajev in podjetij, december 1984:

Franc Pušnik, Kungota 27, Miha Jerebič, Moravci 134, Albin Svenšek, Zg. Gruškovje 14, Janez Kozel, Potrčeva 4, Ljubo Lajh, Zabovci 91/a, Ivan Horvat, Lancova vas 71, Anton Kramberger, Lovrenc 24/c, Vili Krajnc, Kvedrova 2, Janez Kuhar, Podvinci 39, Milan Janžekovič, Janežovski vrh 45/a, Albert Čeh, Levanjci 33, Janez Tašner, Bišečki vrh 39, Danijel Lončarič, Sp. Gorica 12, Milan Dovnik, Strgonjica 47, Franc Jurgec, Potrčeva 2, Lizika Prelog, Sobetinci 15, Dušan Jeza, Finžgarjeva 1, Slavko Krušič, Brezovci 16, Stanko Merc, Hajdoše 54, Danijel Golob, Brezovci 19/a, Marija Fučec, Preclava 1, Boris Vinkler, Belšakova 59, Anka Ostrman, Trg. mlad. brigad 1, Ana Kukovec, Tomšičeva 43, Nikolaj Strašek, Kidričeva 17, Majda Šerona, Spolenjakova 5, Miran Kerin, Trubarjeva 13, Vinko Tekalec, Pleterje 59, Drago Žerak, Župečja vas 7, Branko Janc, Trdobojci 25, Albin Mihelič, Toplakova 7,

krvodajalci

Kako dolgo še

V Ptuju so tri Petrolove bencinske črpalke. Krasno! Če je gneča na eni, še odpleješ na drugo ali še tretjo. Toda — če hočeš preveriti pritisk v gumah, ugotoviš, da manometra oziroma pnevmometra ni na nobeni ptujski črpalki. Na izbiro imaš tri možnosti: kratek izlet do Hajdoš ali Podlehnika in kontrola pritiska z lastnim merilcem, če si ga, ko so bili še na voljo (uvožena roba), kupil.

Zdaj pa šalo proč. Že nekaj let smo bili vajeni, da je stvar delovala VSAJ na eni črpalki, sedanje (mislim, da ni prvič) je pa skrajno malomarno in neodgovorno od Petrolovih delavcev. Na koncu koncev gre za varnost v cestnem prometu, saj vemo, koliko različnih posledic ima lahko napačen pritisk v gumah!

Branko Klemenčič

Morda je razočaran še kdo

Za nami so novoletni prazniki in nekatere navdajajo še prijetni spomini, drugi so pa tudi zelo razočarani. Nikoli ni tako, da bi bili vsi zadovoljni, kar tudi izhaja iz naših osebnostnih razlik. Malokdo še pomisli kako je bilo v predprazničnem obdobju, ko ni manjkalo presenečenj, tako dobrih kot tudi slabih. Marsikdo se tolaži, da je to že za nami in do naslednjega Novega leta je še zelo daleč. Toda tu so se pojavljale tudi vsakdanje stvari v predimenzionirani pojavni obliki. Tako se nismo uspeli izogniti veliki gneči v trgovinah, visokim cenam, sobotnemu voznemu redu v neprimerno polnih avtobusih in vseh oblik nevzgojenosti ljudi v posameznih okoljih.

Tokrat bi se podrobneje lotil le ene od slabosti, katero sem doživel in za katero sem prepričan, da jo je marsikdo grenko pozabil. V predprazničnih dneh se mnogo mladih in starih poda v ptujske gostinske lokale, vendar ne vsi s slabim namenom, da bi tam pozabili na moralo in svoj zdravi „jaz", ampak v želji, da se tu ogrejejo, ob kapljici ali čaju pokramljajo in tako rešijo mariskatero stvar. Še zdaleč ne pomeni, da v gostilno hodijo le „kroniki", ampak sem zaide marsikdo, ki ima povsem drugačne namene.

Ko prideš v Ptuj, se tako pojavi vprašanje: „Kam bi zavil?" da bi bil primerno postrežen. Tako se tudi jaz večkrat obotavljam, vem le to, da k Belemu križu nikoli, ker tu tako ne dočakaš željeno v primernem času. Tako sledi gostilna Pri pošti, kjer pa v zadnjih časih prav tako doživljamo neprijetne scene. Bil je petek pooldan, ko so tudi v tej gostilni padali kozarci in še kaj iz rok neveščih gostincev in skoraj pol ure je bilo potrebno čakati, da se je pojavila v naši bližini natakarica. Ta seveda ni stregla v tem delu, ampak je le prisedla k svoji družbi, nekaj popila in se zabavala. Ko pa je opazila goste, ki so nekaj hoteli, je vsa presenečena odšla. Tako se nadaljuje čakanje in glej že nas iz bližine potolaži „natakarica", ki pravi, da naj še malo počakamo. Ni potrebno mnogo govoriti, kaj za gostinca pomeni malo, vendar mi smo kar naprej vztrajno čakali. Naposled smo le bili postreženi, vendar smo zahtevali tudi knjigo pritožb. Te knjige pa nam žal niso zaupali, pa tudi šefa nismo dobili. Tako se nam je ob zapuščanju lokala pojavljajo premnogo vprašanj, da bi kdaj z zadovoljstvom še stopili v ta lokal. Ali so za gostince vsi gosti le kroniki? Ali sploh vedo, zakaj pride stranka v lokal? Ali vedo da živijo od stranke in prometa? Ali je zakonito, da gost ne dobi knjige pritožb??? Tako bi še naštevali vprašanja, na odgovo[illegible] pravi in inšpekcije, da ugotovi, kdo ima prav, vendar vemo le to, da smo prvič razočarani, in nismo edini, samo le eni od mnogih, ki hočemo [illegible]merno v nemogočem.

V Ptuju imamo veliko nezaposlene delovne sile, mi pa podpiramo takšne, ki jim pač ni za delo. Verjetno bo potrebno korenito pristopiti k reševanju takšnih problemov, saj niso v čast naši gostinski dejavnosti.

M. J.

Dolge priprave ne pomenijo vedno tudi končni uspeh

SLOVENSKA BISTRICA

Občinsko središče se vrsto let že ob manjšem snegu srečuje s prometnimi težavami. Še posebej velja to za starejši del naselja, v katerem je še vedno največ trgovskih in drugih poslovnih objektov, ki povzročajo zgoščenost gibanja občanov na majhnih površinah. Takšno gibanje pa je oteženo, saj so mestne ulice grajene dokaj tesno in tako ostaja zelo malo prostora za pešce. Pločniki so ozki in v največ primerih ostajajo neočiščeni kljub odloku o čiščenju pločnikov na območju tako družbenega kot tudi stanovanjskega objekta. Očitno jim tudi pozna zima ni dala dovolj časa in moči, da bi počistili vsak pred svojim pragom.

Vendar tudi tukaj ni mogoče metati vse v isti koš. V mestnem središču so tudi deli pločnikov, ki so lahko vzor vsem ostalim. Žal niso dovolj prepričljivi, saj se obiskovalci in prebivalci občinskega središča srečujejo z velikimi težavami, ki jim jih povzročajo poledeneli pločniki in kupi pohojenega snega.

Partizanska ulica je ena najbolj prometnih, žal največkrat tudi najmanj očiščenih v občinskem središču. Fotografija in tekst: Viktor Horvat

Nevarnosti električne energije

(1. del)

Dr. ADOLF ŽIŽEK, dipl. ing.

1. UVOD

Električna energija nam lahko veliko pomaga pri delu, če pa je ne uporabljamo pravilno, nam pa lahko povzroča človeške žrtve in materialno škodo, v obliki opeklin, smrtnih udarov ter požarov in eksplozij, ki nastanejo zaradi isker, oblokov in segrevanja preobremenjenih vodnikov.

Na resnost poškodbe človeka, ki pride v neposreden dotik z električno energijo, vplivajo naslednji faktorji:

— električna napetost
— jakost električnega toka
— trajanje električnega udarca
— frekvenca električnega toka
— pot, po kateri teče tok skozi človeško telo
— vrsta in upornost tal, na katerih stoji človek
— upornost človeškega telesa
— človekovo telesno in duševno stanje.

Najpogosteje povzroče smrtne nesreče naslednje električne in elektrificirane naprave:

— nadzemni vodniki
— gradbeni stroji
— električne razdelilne naprave
— električno ročno orodje
— električne napeljave v zgradbah
— gospodinjski električni aparati
— električni varilniki in spajkalniki.

Najpogostejši vzroki smrtnih nesreč pa so naslednji:

— nepopolna izklopitev električne napetosti pri delu z električnimi napravami
— prekinitev zaščitnega vodnika
— neustrezne ali poškodovane vtičnice in vtikači
— mehanske poškodbe električnih naprav
— zamenjava faznega in zaščitnega vodnika
— preobremenitev električnih instalacij
— odsotnost zaščitnega ukrepa.

2. REŠEVANJE PONESREČENCA

Ponesrečenec se lahko sam osvobodi vpliva električne energije tako, da:

— potegne vtikač iz vtičnice pri prenosnih električnih napravah
— izklopi glavno stikalo
— poskoči v zrak in medtem odvrže predmet, ki je pod napetostjo
— se postavi na pete in tako poveča upornost tokokroga ter odvrže predmet, ki je pod napetostjo.

Če je ponesrečenec nezavesten, ali se ne more zaradi krča osvoboditi sam, mu pomagamo, vendar pazimo, da električna energija pri tem ne prizadene še nas. Najprej poskušamo prekiniti električni tokokrog tako, da:

— potegnemo vtikač iz vtičnice
— izklopimo glavno stikalo
— odvijemo varovalke
— preščipnemo dovodni kabel s kleščami, ki imajo izolirni ročaj.

Če ne moremo vzpostaviti stanja brez napetosti, položimo v bližino ponesrečenca gumijasti tekač, plastično podlago, suh les ali kos suhega tekstilnega blaga, na katerega stopimo. Roke si izoliramo z gumo, plastiko ali tekstilom, primemo ponesrečenca ter ga odmaknemo iz nevarnega področja.

Takoj nato ugotovimo, kakšno je njegovo stanje, pokličemo zdravnika in nudimo ponesrečencu prvo pomoč.

3. OSNOVNI ZAŠČITNI UKREPI

Preprečitev, da pride človek v dotik z nevarno napetostjo, imenujemo zaščitni ukrep. Med osnovne zaščitne ukrepe spadajo naslednji:

OBRATOVALNA IZOLACIJA. Dele, ki so med rednim delovanjem pod napetostjo, preoblečemo z ustrezno izolirno snovjo, n. pr. gumo, PVC ipd.

ZAŠČITNI OKROVI varujejo pred dotikom dele v notranjosti naprav. Vse električne naprave morajo biti izdelane tako, da ni mogoč dotik naelektrenih delov s prstom ali roko.

ODMIK IZ DOSEGA ROK. Po predpisih so deli zunaj dosega rok, če so oddaljeni od možnega stojišča 2,5 m v višino ali 1,25 m v vodoravni smeri ali navzdol.

ZASLANJANJE uporabljamo ponavadi v električnih stikališčih in obratovališčih.

SVARILNI NAPISI so lahko stalni in opozarjajo na nevarnosti električne napetosti, na primer v transformatorskih postajah. Pri vzdrževalnih delih uporabljamo opozorilne napise »Pozor! Ne vklapljaj. Popravljamo.« Uporabljamo lahko tudi opozorilne simbole.

4. DODATNI ZAŠČITNI UKREPI

Dodatni zaščitni ukrep preprečuje, da bi se zadržala nevarna napetost na ohišju priprave ali naprave v primeru, da je v notranjosti zaradi poškodovane izolacije prišel fazni vodnik v stik s kovinskim ohišjem. Dodatne zaščitne ukrepe delimo v dve skupini. V prvo skupino spadajo zaščitni ukrepi, pri katerih uporabljamo zaščitni vodnik, ki mora biti rumen in zelen. Sem spadajo:

— ničenje
— zaščitno tokovno stikalo
— zaščitno napetostno stikalo
— sistem zaščitnega voda
— zaščitna ozemljitev

Pri teh ukrepih je skupno to, da povežemo kovinska ohišja vseh električnih naprav, n. pr. elektromotorjev, grelnikov, stikal itd. na posebno zaščitno zbiralnico z rumeno-zelenimi zaščitnimi vodniki. Po zaščitnih vodnikih teče električni tok le v primeru, da pride zaradi okvare fazna napetost v stik s kovinskim ohišjem, nakar se v trenutku fazna napetost sama odklopi.

V drugo skupino spadajo dodatni zaščitni ukrepi, pri katerih zaščitni vodnik ne sme biti prisoten. Sem spadajo:

— mala napetost
— zaščitno izoliranje
— ločilni transformator

Podobno so pisani vsi omenjeni dodatni zaščitni ukrepi v Tehniških predpisih za izvajanje elektroenergetskih instalacij v zgradbah (Ur. list SFRJ 43/66). Od pravilnosti izvedbe dodatnih zaščitnih ukrepov je odvisna varnost ljudi, zato jim je treba pri instalaciji in vzdrževanju posvetiti vso pozornost. Danes se v naših krajih uporabljajo najpogosteje naslednji dodatni zaščitni ukrepi:

NIČENJE je dodatni zaščitni ukrep, pri katerem so povezana vsa kovinska ohišja električnih naprav prek zaščitnih vodnikov z ničnim vodnikom. Kovinsko ohišje ničene naprave ob ustrezni izolaciji ni pod napetostjo. Pod napetost pride šele, ko je izolacija v nekem delu naprave prebita. Če ne bi bila naprava ničena, bi postal dotik ohišja nevaren. Ker pa pride fazna napetost na ohišje, se sklene tokokrog skozi varovalko, ki se v trenutku stali in prekine dovod napetosti. Pomembno je, da varovalka ni premočna ali »zakrpana«, saj se sicer nevarna napetost ne prekine. Da se lahko varovalka stali, mora imeti tudi električni tokokrog dovolj majhno upornost. To upornost je treba meriti vsaj dvakrat na leto in dobljene upornosti zapisovati.

ZAŠČITNO TOKOVNO STIKALO je dodatni zaščitni ukrep, pri katerem je zaščitni vodnik ozemljen, fazni in nični pa so speljani skozi posebno stikalo, ki v primeru preboja faze na ohišje električne naprave sočasno izklopi vse faze in nični vodnik. Ko se zaradi preboja izolacije pojavi napetost na ohišju, steče po zaščitnem vodniku tok napake skozi zemljo do transformatorske postaje. Ker se tok napake ne vrača skozi jedro stikala, stikalo v trenutku prekine kontakte in napetost izgine z ohišja. Ozemljitvena upornost naprave mora biti dovolj majhna, da stikalo ob napaki izklopi. Delovanje stikala vsaj enkrat na mesec preizkušamo tako, da s pritiskom na preizkusni gumb na stikalu ugotovimo, ali stikalo pravilno izklopi napetost.

MALA NAPETOST imenujemo vsako napetost do 42 V. Iz omrežne napetosti jo dobimo s pomočjo transformatorja z močjo do 5 KW, ki ima galvansko ločeni primarno in sekundarno navitje. Pri tem mora biti kovinsko ohišje transformatorja dodatno zavarovano z enim od dodatnih zaščitnih ukrepov. Pri nas uporabljamo mali napetosti 24 V in 42 V. Napetost 42 V uporabljamo pri prenosnih brusilnih strojih za mokro brušenje in vibratorjih pri gradbenem delu ter pri drugih napravah, ki jih uporabljamo v vlažnih prostorih. Napetost 24 V uporabljamo pri igračah na električni pogon, za prenosne svetilke in za svetilke na strojih. Vtikači za priklop potrošnikov na malo napetost morajo biti takšni, da jih ni mogoče priključiti na višjo, oziroma mrežno napetost.

ZAŠČITNO IZOLIRANJE priprave ali naprave preprečuje, da bi prišlo kovinsko ohišje pod napetost v primeru preboja izolacije v notranjosti naprave. Priprave in naprave imajo torej dvojno izolacijo: notranjo-delavni in zunanjo-zaščitno. Pri manjših električnih porabnikih, kot so brivniki, sušilniki las ali manjši brusilni aparati, je celoten zunanji okrov izdelan iz močnega izolirnega materiala. Če je zunanje ohišje kovinsko, pa se vgradi posebna dodatna izolacija pod kovinsko ohišje. Dodatna izolacija mora biti trajna in odporna v vseh delovnih pogojih. Vtikači so lahko izdelani tako, da jih je mogoče priključiti na navadne vtičnice ali na vtičnice z zaščitnim kontaktom. Porabniki, pri katerih je izvedena zaščitna izolacija, so označeni z znakom

Ta dodatni ukrep nudi visoko stopnjo varnosti. Za dela na prostem se smejo uporabljati le prenosna orodja, izdelana z zaščitno izolacijo ali na malo napetost.

Ustanovljeno društvo upokojencev Ivan Rudolf

V krajevni skupnosti Ivan Spolenjak živi 220 upokojencev. V želji, da bi ustanovili svoje društvo, so se upokojenci zbrali 7. decembra 1984 na občnem zboru v Domu krajanov na Bregu. Od 167 upokojencev, ki so podpisali pristopne izjave, se je zbora udeležilo 108 članov. Zbor je poimenoval društvo po svojem bivšem, zelo zaslužnem, požrtvovalnem dolgoletnem predsedniku SZDL Breg in nadvse priljubljenem krajanu Ivanu Rudolfu, ki je umrl 7. septembra 1973 in je pokopan na mestnem pokopališču Ptuj.

Ustanovnega zbora so se udeležili predsednik Občinske zveze upokojencev Ptuj Ivan Horvat, tajnik Krajnc, predsednik Skupnosti pokojninsko-invalidskega zavarovanja Ptuj Franc Klemenčič in predsedniki DPO iz KS.

Zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora Alojz Čeh.

Po izvolitvi organov konference je Alojz Čeh podal uvodno obrazložitev od ideje do predloga o formiranju društva.

Namen društva je zlasti da:

— povezuje upokojence v organizirano skupnost in razvija med njimi razne oblike povezovanja z delovnimi ljudmi v aktivni delovni proces,

— vključevati upokojence v tiste oblike družbenega in političnega udejstvovanja, ki naj v čim večji meri izkoriščajo njihove delovne in življenjske izkušnje, njihovo pripravljenost za aktivno sodelovanje v splošnih družbenih prizadevanjih in s tem krepiti polnovrednost njihove udeležbe v družbenem življenju,

— pomagati pri izboljševanju gmotnega in socialnega položaja upokojenca,

— razvijati družbeno, kulturno in rekreacijsko dejavnost društva,

— po možnosti skrbeti za življenjski standard svojih članov, kot je nabava ozimnice, kuriva, reševati stanovanjske probleme in podobno, predvsem pri tistih ki so onemogli in bolni ter si tega ne morejo sami priskrbeti.

Pravila društva upokojencev je o obrazložil Stane Janžekovič.

Posebna delegacija je odnesla in položila venec na grobnico Ivana Rudolfa na mestnem pokopališču.

Zbor je izvolil svoj izvršilni odbor na čelu z Alojzem Čehom, ki ga bo vodil naslednje dve leti. Nadzorni odbor bo vodil Albin Drevenšek in disciplinsko komisijo Alojz Cenc.

Zbor je sprejel program dela in finančni plan za leto 1985.

Društvo je uradno začelo delovati s 1. januarjem 1985 in vabi vse tiste upokojence, ki se še niso včlanili, da to store čimprej.

Po zaključnem uradnem delu je bila mala zakuska. Kulturni program pa so izvedli učenci OŠ Ivan Spolenjak pod vodstvom mentorice Savke Drevenšek, ansambel Komet pa je zaigral nekaj veselih polk, ob katerih so se naši upokojenci zavrteli in dodobra ogreli.

Dušan Radovanović

V pripravljenosti tudi gorska reševalna služba

Frančka iz Slovenske Bistrice je gorska reševalna služba oskrbela za transport do doline in zdravnika.

Fotografija in tekst: Viktor Horvat

Hiter razvoj zimskošportnega rekreacijskega središča pri Treh kraljih zahteva tudi skrb za obiskovalce. Največ poškodb je med rekreativci, ki se po mirnem delovnem tednu »sprostijo« na smučiščih. Da bi bilo takšnih nesreč kar najmanj, skrbijo med drugim tudi člani gorske reševalne službe. Ta deluje v okviru Planinskega društva Impol, sestavljajo pa jo, lahko zagotovo trdimo, najbolj izkušeni planinci, saj so prav ti pred nedavnim svoje spretnosti in znanje prikazali pri osvajanju južne stene ČO Oja v Himalajskem pogorju.

Člani gorske reševalne službe PD Impol v teh dneh že skrbijo za pravilno gibanje smučarjev in tudi drugih rekreativcev. Tiste, ki pozabljajo, da smučišča niso samo za nekaj »junakov« belih strmin, prijateljsko opozarjajo na spoštovanje naravnih pa tudi človeških zakonitosti. Če je potrebno pa s svojo pridobljeno strokovnostjo nudijo prvo pomoč ob nezgodah na smučiščih bistriškega Pohorja.

DEDEK MRAZ V FRANKFURTU

Letos je že petič obiskal dedek Mraz slovenske otroke iz Frankfurta in njegove okolice. To zimo se je najavil za 15. december. Željno smo ga pričakovali vsi: cicibani, šolska pa tudi izvenšolska mladina. Odbor Združenja staršev si je prizadeval, da je oskrbel ugodno dvorano, nabavil vrsto daril za paketke otrok različnih starosti in želja. Vsak paketek je vseboval učencu primerno slovensko knjigo.

Veseli program na odru so oživljali učenci slovenske dopolnilne šole. Peli, plesali in recitirali so. Botra zima je s svojimi snežinkami in snežnimi možmi pripravljala pot Novemu letu. Priklicala ga je z belih severnih gora. Nasmejano je pozdravila vse zbrane, zaželela otrokom uspeha v šoli in zdravja vsem zbranim.

Ob vhodu v dvorano je zadonela domača pesem in poskočne melodije. Vstopil je dedek Mraz s palčki, dimnikarčki in snežinkami. Njegov spremljevalec je bil debel snežak. Dedek Mraz je letos posebno pohvalil tiste učence, ki redno in vestno prihajajo k pouku. Naročil je vsem, da pridno berejo, ubogajo starše in pišejo dragim v domovino. Razdelil je čez 130 paketkov. Do vrha so bili polni in prav vsi so bili veseli njihove vsebine.

Po obdaritvi je sledila zabava s plesom. Skrb za veseli del novoletnega praznovanja je prevzel odbor Združenja staršev skupno s slovenskim društvom Sava. Njegova predsednica Tončka Obreht se je izredno potrudila, da je bilo pripravljeno prav vse, da je vsak član odbora svoje dolžnosti izpolnjeval in da je vse do jutranjih ur v dvorani odmevalo prijetno vzdušje. Predsednica Tončka je vsej delovni ekipi in muzikantom „Veselim Prekmurcem" izrekla hvalo za uspelo novoletno praznovanje v Frankfurtu. Odboru Združenja staršev v imenu vseh otrok in njihovih staršev za dobljena darila in vesel novoletni večer lepa hvala!

Dragica Nunčič-Turk

Novoletno praznovanje v Darmstadtu

13. december smo si zbrali učenci in starši v Darmstadtu za novoletno praznovanje. Že teden dni poprej smo okrasili razred in sklenili, da si na prazničnі dan izmenjamo paketke. Vsi smo po pouku 13. decembra željno pričakovali svoje starše. Prišli so skoraj vsi. Manjkali sta le dve družini in žal nam je bilo, da se ta večer res nismo veselili vsi. Mamice so napekle in prinesle mnogo dobrot: drobno pecivo in dobro orehovo potico, obložene kruhke, narezke, solate. Miza je nudila sokove, kavo in vino.

Učenci oddelka v Darmstadtu so pripravili staršem novoletni pozdrav s pisanim vencem pesmic in recitacij. Starši so se otrokom oddolžili z nakupom velikega radio kasetofona, ki že služi tudi pouku materinskega jezika," Domovina je ena" je bila naša prva poslušana šolska ura.

Dragica Nunčič—Turk

NEKOČ JE POBEGNIL ŽENIN

Glasba nas pravzaprav spremlja od rojstva do smrti. Prisotna je tako ob veselih kot tudi žalostnih dogodkih, le da so vzroki različni. Brez dvoma je glasba ob smrti človeka med najbolj žalostnimi, da se človeku že od tega orosi oko, zato pa je tista ob veselih trenutkih, kot so rojstvo novega družinskega člana, na porokah in drugih slovesnostih, toliko bolj vesela, neredko že kar hrupna in sploh temperamentna, ko noge začnejo kar same poplesavati.

Ne bi se spuščali v zvrsti glasbe, še manj v glasbila, ki jih je na našem planetu mnogo vrst ter se med seboj zelo razlikujejo. Vsak narod ima več ali manj neke vrste svojo glasbo. Pri Slovencih je med najbolj priljubljenimi melodijami še vedno tista, ki jo spretni muzikantje izvabljajo iz harmonik. Zapišimo nekaj o enem izmed več ali manj znanih muzikantov.

V starem delu Ptuja, v Prešernovi ulici, smo obiskali Alojza Furjana, ki sicer ni samo muzikant ampak se še kako dobro spozna tudi na »črevesja« glasbil, kajti tu ima svojo, lahko bi dejal miniaturno delavnico za popravila glasbil, največ seveda harmonik. Nas je med drugim zanimalo, zakaj se je Furjan odločil da bo ves prosti čas preživel v delavnici, kjer iz starih in še bolj starih harmonik poizkuša izvabiti ter uglasiti vsak gumb oziroma peresce, da na koncu potem lahko izvabi vsemogoče tone — cise, aise, base, dese, itd.

»Verjetno veste, da jabolko ne pade daleč od drevesa«, je uvodoma dejal, »že moj pokojni oče je popravljal glasbila ter bil zaradi svoje strokovnosti znan daleč naokrog; tudi v sosednji Hrvatski. Tedaj smo namreč živeli v Zavrču, na vzhodnih obronkih haloških gričev. Imel je svojo obrt. Kot otrok sem bil tako v njegovi delavnici kar stalen gost in sila radoveden. Oče mi je seveda dovolil, da sem lahko opazoval njegovo delo, mu včasih tudi kaj pomagal. Najbolj pa sem bil vesel, ko sem lahko preizkušal, kako je oče opravil svoje delo, čeprav se tedaj nisem še nič spoznal na takte in še kaj.

Ko pa mi je bilo devet let sem že znal zaigrati na harmoniko nekaj korajžnih. Razumljivo je, da sem igral na pamet, brez pomoči not, ki jih nisem poznal. Spominjam pa se, da sem leta 1938, ko se je poročila sestrična Dragica, prvič skupaj še s štirimi godci igral na gostiji. To je bila diatonična harmonika. Gostija je trajala kar od

Lojze Furjan

sobote opoldne do ponedeljka zvečer. Od igranja sem imel vse prste otečene. Bil sem najmlajši muzikant, menda kar daleč naokoli mi ni bilo para. Spominjam se tudi, da so mi svatje tedaj dali kar precej denarja, koliko pa se žal ne spomnim. Led je bil prebit, saj sem od začetka imel malo treme, kako se bom ujel z drugimi muzikanti. Potem sem na gostijah igral skoraj vsako drugo soboto in nedeljo, razen seveda v času, ko so pač ženini in neveste čakali, da si minili časi, ko se po verskih običajih (postu) niso ženili — ob predvelikonočnem času, ob predbožičnem . . .«

— Se s teh gostij spominjate kakšnih posebnih in morda zanimivih dogodkov?

»Gostija se od gostije razlikuje. Povsod so nekoliko drugačni običaji, mize različno obložene, svatje različno razpoloženi. Veselo pa je običajno povsod, za kar morajo seveda v prvi vrsti poskrbeti muzikantje. Morda je izmed vseh svatovskih oziroma poročnih običajev najbolj zanimiv tisti, ki se je še danes ponekod obdržal, ko morajo ženini, običajno s starešino in pričami od vaških fantov nevesto odkupiti. Tedaj običajno pride do šaljivih točk in seveda pogajanj za ceno neveste. Včasih pa se je zgodilo tudi kaj malce bolj nenavadnega.

Nekoč smo prišli v cerkev, da še župnik opravi cerkveni obred. Tu pa je nenadoma izginil ženin. Ker ga ni bilo na spregled smo odšli v lov za njim. Dohiteli smo ga pred njegovim domom, ga pripeljali nazaj in župnik je obred opravil. Oba zakonca še danes živita v več ali manj srečnem zakonu, kot pač večina zakoncev.

Druga zgodba se le malce razlikuje od prve. Prišli smo s cerkvene poroke na nevestin dom, kjer je bilo veselo da je kaj. Ni še minila polnoč, ko bi morala ženin in nevesta odplesati svoj prvi ples, kar je običaj na gostijah, že je morala nevesta namesto na plesišče dokaj urno v spalnico, kjer je rodila krepko hčerko. Veselje je potem bilo dvojno, saj so svatje skupaj s srečnim ženinom in od tega trenutka dalje tudi očetom, praznovali tudi rojstvo hčerke . . .«

Naš sogovornik je povedal, da je godel in pel ter drugače zabaval goste in svate na več kot sto gostijah. Igral je na mnogih vaških in gasilskih veselicah oziroma prireditvah. Vseskozi pa je pridno pomagal očetu pri popravljanju harmonik. Danes na gostijah več ne igra, ker je to pač prepustil mlajšim. Specializiral pa se je za popravljanje harmonik in drugih inštrumentov, tudi cerkvenih orgel. Ker opravlja popoldansko obrt, mu dela nikoli ne manjka.

Neredko vzame v roke tudi harmoniko, ki je že zdavnaj odslužila. Razstavi jo in zopet sestavi ter obnovi, kajti so danes nova glasbila mnogo predraga. Žal pa bo moral to delo verjetno opustiti. Ne more dobiti nadomestnih delov, ker je vsako potovanje na tuje drago. Dosedaj ni imel statusa samostojnega obrtnika, da bi lahko potoval na tuje po repromaterial.

Morda pa bo v novem letu bolje.

Franjo Hovnik

VOJAKOVO PISMO IZ PRIŠTINE

Še malo pa bo minilo dva meseca odkar sem oblekel vojaško suknjo. Po srečni zaprisegi sem postal vojak. Vojak, ki je vsak trenutek pripravljen pred agresorjem z orožjem v roki in drugo sodobno oborožitvijo braniti svojo domovino in svobodo.

Ponosen sem na to, da sem postal vojak slavne Titove armade, čeprav daleč od svojega rojstnega kraja — prelepega Ptuja. Tu nimam nič domotožja, saj sem tako pri vojakih kot tudi pri starešinah našel nove prijatelje, ki so doma iz drugih republik, in kar je najvažnejše, dobro se razumemo ter si medsebojno pomagamo. Vesel sem tudi, da se tukaj lahko seznanjam z zgodovino naše revolucije, NOV-e in nove — Titove Jugoslavije. Najbolj pa me veseli spoznanje in rokovanje z našim novim orožjem, ki je resnično moderno in se lahko primerja z drugim v svetu, od SZ pa do ZDA.

Tudi sporazumevanje z vojaki in starešinami mi ne dela težav, saj sem se že prej dokaj dobro naučil srbohrvatskega jezika, res pa je, da je tudi tukaj nekaj Slovencev, tako da se lahko pogovarjamo v „domačem" jeziku.

Naj izkoristim to priliko, da s pomočjo Tednika pozdravim svoje starše, brata, prijatelje in prijateljice. Prav posebej pa želim pozdraviti vse iz KK Ptuj, TOZD „Ptujsko polje" v Dornavi, kjer sem bil pred odhodom v JLA tudi zaposlen. Vsem želim tudi srečno 1985. leto, zlasti pa mnogo delovnih uspehov.

Bogdan Hovnik

KULTURNO-PROSVETNO DELO V NAŠI VASI NEKOČ IN DANES

Večkrat premišljujem o današnjih dosežkih kulturno prosvetnega dela v vasi Draženci in z grenkim priokusom ugotavljam, da so ti dosežki preskromni, rekel bi celo, da so nezadostni v primerjavi z nekdanjimi uspehi dela na tem področju.

Če pogledam statistiko o gibanju števila prebivalcev naše vasi, ugotovim, da nas je bilo pred 40 leti okrog 230 do 240. Vas je takrat štela do 80 hišnih številk, po poklicu in izobrazbi pa je bila večina kmečkega prebivalstva s končano, pa tudi nedokončano osnovno šolo. Kljub nižji izobrazbi pa je bilo na vasi kulturno prosvetno življenje živahno in vedno v ospredju. Če se spomnim na mladost, moram priznati, da je bilo na vasi še vse do leta 1965 sproščeno, veselo, prijateljsko sožitje, ki ga ostareli vaščani še danes čutimo. V svoji starosti 75 let se skoraj dnevno spominjam trdih, trpljenja polnih mladostnih dni, želo rad pa se spomnim tudi veselih ur, ki smo jih doživeli ob petju in pri živahnem kulturno prosvetnem udejstvovanju.

Kot režiser in vodja tukajšnje igralske skupine se spominjam igralcev, ki so se dnevno vozili z vlakom na delo v Maribor, ki je s hajdinske postaje odpeljal že pred 5. uro zjutraj, vračali pa so se šele zvečer ob 20. uri. Kljub temu so veseli, razigrani prihajali na vaje po dva do trikrat tedensko. Vsi so bili prežeti z izredno voljo, vztrajnostjo in veseljem do kulturno prosvetnega dela na vasi. Ko smo v zimskem času prišli na vaje okrog 21. ure, smo se v sproščenem pogovoru najprej razživeli in pošalili ter s tem pozabili na minuli, dela polni dan, nato pa smo začeli z vajo, ki je trajala do 23. ure, včasih pa tudi čez. V nedeljo popoldan smo se zbrali okoli 14. ure in vadili celi popoldan. Za uspeh igre, ki smo jo pripravljali, smo morali vložiti včasih tudi preko 200 ur — odvisno od zahtevnosti posameznih vlog in prizadevnosti igralcev.

Zato nikakor ne morem razumeti, da danes kulturno prosvetno delo na vasi šepa, saj je na vasi mladina, ki ima v povprečju precej višjo stopnjo splošne izobrazbe. Ne bi sicer rad žalil naše mladine, moram pa le povdariti dejstvo, da nima prave volje in veselja do kulturno prosvetnega dela na vasi. To velja, žal, tudi za druga društva, ki so preveč ozkogledno obrnjena vsaka k sebi. Naša krajevna skupnost si je zadala velike naloge, menim pa, da jih bomo izvedli le tako, če bomo vsi z dobro voljo in solidarno prijeli za delo. Nobeden ne sme ostati ob strani. Le tako bomo kulturno prosvetno delo zopet oživeli in ga dalje uspešno razvijali.

Ob koncu tega razmišljanja, katerega pravi namen je spodbuda k nadaljnemu, odločnejšemu kulturno prosvetnemu delu, želim vsem vaščanom iz Draženc srečno in veselo novo leto 1985, posebej še mladini, ki je do nedavnega sodelovala v naši igralski skupini!

Matevž Cestnik

OBVESTILO

Vse borce brigad, ustanovljenih v ZSSR, obveščamo, da lahko naročijo

1. knjigo o bojni poti brigade za ceno din 500.—
2. spominsko listino in značke za ceno din 200.—

Knjiga je lepo vezana v platno in vsebuje opis bojne poti prve jugoslovanske in druge tankovske brigade od ustanovitve v Kolomni do osvoboditve, nadalje seznam padlih in preživelih borcev, spomine številnih borcev ter obilo slik in drugega spominskega gradiva.

Menimo, da je dolžnost vsakega borca obeh brigad, da ima v svoji hiši to lepo knjigo kot spomin na težke pa vendar lepe dni. Knjigo lahko naročijo tudi sorodniki padlih in umrlih borcev.

Če želite imeti knjigo ali spominski material ali oboje, pišite na naslov odbora. Pošiljko boste prejeli po povzetju.

Odbor skupnosti brigad
ustanovljenih v ZSSR
Snedičeva 12
64000 Kranj

NOVOLETNE ŽELJE

Želim, da bi bili vsi učenci zdravi in pridni, da bi imeli radi starše.
Katarina

Želim si smuči, sneg in dober uspeh.
Marjan

Želim si kdaj skromnega darila in, da bi manj jezili tovarišico. Domovini želim mir.
Marjanca

Želim si darilo, ki me bo prijetno presenetilo. Sošolcem in sebi želim, da bi imeli lepe ocene.
Klavdija

Želim si avtomobilček na daljinsko upravljanje. To bi bilo darilo za brata in zame.
Izidor

Najbolj si želim smučarsko opremo in sani. Vesela bom, če se bomo med seboj dobro razumeli.
Petra

Želim si zdravja in počitnice na Pohorju. Želim si tudi, da bi bila naša domovina vedno svobodna.
Vesel bom, če bom dobil drsalke. Želim tudi, da bi na vsem svetu zavladal mir.
Antonio

Vesela bom, če bo kmalu zapadel sneg, da bi preživljala vesele dni in da bi bili vsi zdravi.
Metka

Zase želim smučarsko opremo, za mamico kavico, domovini mir, teti srečo, dedku zdravje, moja največja želja pa je, da mamica čimprej ozdravi.
Teodor

Želim si zdravja, domovini želim mir, tovarišici, da bi še dolgo učila, vsem ljudem pa, da bi živeli v miru in prijateljstvu.
Petra

Želim, da bi sijalo sonce, da bi bila z bratom zdrava, da bi šli smučat na Pohorje, da bi imela dober uspeh, da bi zavladal po vsem svetu mir.
Mojca

Najbolj si želim zdravja in smuči. Želim, da bi izdelal razred.
Gorazd

Želim, da bi bilo novo leto lepo, da bi zapadel sneg in mnogo zdravja.
Vesna

Najbolj srečen bom, če bo zapadel sneg. Želim si novo torbico.
Darko

Za novo leto si želim smuči, zdravje, tovarištvo in lep uspeh.
Simona

Vesela bom, če mi bo očka v novem letu kupil kolo, želim tudi, da bi se pridno učila in lepo brala.
Karmen

Želim si, da bi mi dedek Mraz prinesel smrečico, da bi bilo dosti snega, da bi bili srečni in, da bi psička imela mladičke.
Matija

Želim, da bi bilo vsem ljudem lepo, da bi šli kdaj na smučarsko tekmo, da bi bili vsi zdravi in veseli.
Ramona

Želim si smuči, zdravje, dobro voljo in mir na vsem svetu.
Robert

Želim si, da bi mi kupili novo kolo, da bi šli v počitnicah na morje in, da bi me sestrična večkrat obiskala.
Sabina

Želim, da bi bilo vsem ljudem lepo, zase pa želim še zdravje, nov svinčnik, zvezek in žogo.
Nataša

Vsem delavcem Tednika želimo v novem letu mnogo sreče in uspehov.

mladi dopisniki
mladi dopisniki
mladi dopisniki
mladi dopisniki
md

SREČANJE S PISATELJEM V TRNOVSKI VASI

Ko nam je tovarišica povedala, da prideta k nam pisatelja Branka Jurca in Ivan Potrč smo se zelo razveselili. Pričakali smo ju tako, da smo se vsi zbrali v avli. Ko sta prišla, smo se razveselili in začeli ploskati. Pričeli smo s programom. Vsak razred je pripravil nekaj točk. Nekaj nas je napisalo „Knjiga moja prijateljica". Mislim, da jima je bil program všeč. Po programu smo imeli priložnost, da se pogovorimo z njima. Ivan Potrč nam je prebral, kako mu je krava pojedla slovnico. Branka Jurca pa nam je povedala vse mogoče. Tako smo končali. Zahvalili smo se jima za obisk. Bilo je prijetno.

Karmen Bauman, 5. razred,
OŠ Tone Žnidarič
Ptuj — Trnovska vas

PRVI NASTOP

V zadružnem domu v Dornavi smo na prireditvi „Pokaži, kaj znaš?" nastopili tudi folkloristi naše osnovne šole. Na prireditvi smo nastopili zadnji. Pred nami je nastopil hipnotizer Darko Ber. Strokovna žirija mu je dala devetindvajset točk. Prav tako pa tudi žirija iz občinstva. Nastopil je z raznimi spretnostmi. Najbolj mi je bilo zanimivo takrat, ko je karto vrgel v dvorano, nekaj časa je ta letela po zraku in se mu nazadnje vrnila v pest. Kasneje v garderobi smo ga spraševali, koliko žepov ima. Odgovoril nam je, da jih ima samo petdeset in da jih imajo boljši hipnotizerji sto ali pa še več. Pokazal nam je žepe na čevljih. Imel je štiri. Naučil nas je mnogo spretnosti. Videl sem, da je to zelo preprosto in si zaželel, da bi tudi jaz postal hipnotizer. Našemu prijatelju so zelo ploskali. Za njim smo je v dvorani vzbudilo veliko veselje. Z manjšo tremo smo uspešno končali nastop. In takrat je v dvorani še bilo večje veselje in večje ploskanje. Mi pa smo nestrpno čakali na ocene žirije. Strokovna žirija nam je dala dve desetici in eno devetko. Pri žiriji iz občinstva smo imeli več sreče, kajti na tablicah so se ena za drugo prikazale tri desetice. Vsi smo veseli odskočili od tal in se veselili. Naš prvi nastop se je obrnil v zmago. Ta zmaga je za nas iskrica, ki nas je vzpodbudila k nadaljnemu nastopanju na prireditvah. Nagrado je vzel naš muzikant, ki nas je spremljal s harmoniko. Dobili smo manjšo darilo in dvesto starih tisočakov. Ker smo zmagali, smo nastop še enkrat ponovili. V dvorani še je vedno odmevalo ploskanje. Drugi dan so nas vse tovarišice in tovariši v šoli pohvalili. Posebej pa tovarišica, ki nas je vse to učila in je zaradi dela bila doma.

Tega nastopa ne bom hitro pozabil, kajti to je moj prvi nagradni nastop. Cela skupina pa si želi, da bi nam uspelo tudi na nastopih, ki nas še čakajo.

Zlatko Kristovič,
6. a razred OŠ dr. Franja Žgeča
Dornava

ŽIVLJENJE NA NAŠI NOVI ŠOLI V VELIKI NEDELJI

Učenci OŠ Velika Nedelja smo dolgo želeli novo šolo in dobili smo jo. Ob tej priložnosti sem spraševala učence naše šole, kaj jim v novi šoli je všeč in kar jim ni.

Všeč nam je....., ker . . . .
— je dolg rekreativni odmor
— imamo šolsko dvorišče
— smo dobili novo knjižnico
— nas poučujejo simpatični-e učitelji-ce
— malicamo v lepi jedilnici

JUPI IN FRUPI OPIS LUTKOVNE IGRICE

Danes smo si ogledali lutkovno igrico Jupi in Frupi. Jupi in Frupi sta bila marsovca. Prišla sta na zemljo, da spoznata ljudi. Toda marsovca sta se seznanila z žarnico, radiom in termometrom. Na koncu igrice smo vsi zapeli.

KULTURNI DAN

V ponedeljek smo se odpeljali v Maribor. Ogledali smo si akvarij in park. V akvariju smo videli ribe, želve in krokodila. Nato smo odšli v gledališče, kjer smo gledali igrico Pozdravljen slon. Igrica mi je bila všeč.

Polonca Habjanič, 1. b,
OŠ Olga Meglič Ptuj

POMAGALA SEM . . .

Starejši ljudje so zelo potrebni pomoči. Zgodi se tudi, da kje živi kakšna starejša ženska, ki so jo otroci popolnoma zapustili. To večkrat preberem v časopisih. Te ženske se mi do dna srca zasmilijo in sama ne bi mogla take krivice narediti ne mamici ne katerikoli od starih mam. Če bi pri nas živel kdo, ki bi govoril, kako kruto je sedaj na svetu, kot to govorijo zapuščene ženske, bi mu pravgotovo priskočila na pomoč. Ampak življenje le ni tako kruto, kot pravi moja stara mama. Ona reče, da je lahko ponosna na nas, ker jo imamo radi, ji vselej pomagamo in si želimo, da bi bila še dolgo tako dobra in trdnejšega zdravja. Posebno jaz ji zelo rada pomagam, saj vem, kako težko življenje je imela kot otrok in tudi pozneje. Rada pa pomagam tudi doma, posebno pospravljam in umivam rada. Pa tudi drugi stari mami priskočim na pomoč, kadar je v stiski.

Bilo je letos jeseni, ko je moja stara mama povabila nas in strica k njej v trgatev. Prosila je teto, ker je sama šibkega zdravja, da bi ji pomagala kuhati. A jaz sem bila hitrejša in sem se ponudila. Stari ata, ki se rad šali, mi je rekel, da sploh ne znam kuhati. Bila sem malo užaljena, vendar vesela, da bom lahko kuhala, saj to tako rada delam. Napočila je napovedana nedelja. S seboj sem k stari mami vzela tudi predpasnik. Ko smo prišli, sem se hitro oprijela dela. Ker stara mama ne prenese, da jo kdo moti pri kuhi, so ostali odšli trgat grozdje. Najprej sem jaz cvrla piščanca, stara mama pa je delala za juho rezance. Ko je bil piščanec ocvrt, sem šla po solato in jo pripravila. Stara mama, ki da v solato več kisa, se je malo namrdnila, a jaz sem ji le dopovedala, da sem se tako navadila od doma od mamice. Pa je bilo zopet vse v redu. Potem sva pripravili še riž z gobicami in polivko. Vse je bilo nared za kosilo in lahko smo šli jest. Medtem pa sem jaz še spekla biskvit, za drugo ni bilo več časa. Po kosilu so naši odšli naprej trgat grozdje. Stari mami pa je postalo slabo in jaz sem ji rekla, da naj leže. Zaradi prehudih bolečin je res legla. Medtem sem ji pomila posodo in tla, pobrisala elemente in počistila hodnik. Ko ji je malo odleglo, je prišla v kuhinjo in me presenečeno pogledala. V očeh so se ji zaiskrile solze. Privila me je k sebi in mi dahnila na uho: „Sabina, vidiš, ko bi le vsi imeli tako dobre vnuke." Rekla sem ji, da je takih mnogo na svetu, saj vedo, da je to njihova dolžnost. Nasmehnila se mi je in skupaj sva odšli ven trgat grozdje. Domači so mi rekli, da je lepo, da sem nekaj storila za staro mamo, čeprav ji večkrat kaj pomagam, ampak tako ji še nisem nikoli prej. Potem me je še tega prosila, da sem šla z vozičkom vozit sestrično Majo. Tega sem se zelo razveselila, saj imam Majčiko zelo rada. Potem sva s staro mamo še pripravili večerjo in odšli smo domov.

Po tem dnevu sem še rajši pri stari mami. Večkrat grem k njej s kolesom in ji kaj pomagam. Tako sem šla tudi včeraj, ker je ati šel službeno v Ljubljano, pa še avto imamo pokvarjen. Stara mama se me je razveselila in mi dala nekaj za Miklavža. Mislim, da imam najboljši stari mami na svetu, čeprav vem, da tako rečejo vsi, ki jih imajo radi. Sabina Leber, 6. a
OŠ Ivana Spolenjaka

NAŠE NOVOLETNE ŽELJE

Moja želja je, da bi bili vsi zdravi in srečni v novem letu. Želim, da bi se dobro učil in da bi prinašal domov dobre ocene. Želim tudi, da bi prišla stara mama in ata k nam v Offenbach na obisk. Le tako bo silve-

Fructal čestita naravi za zdrave sadove in želi uspešno sodelovanje tudi v letu 1985.

FRUCTAL
v sodelovanju z naravo

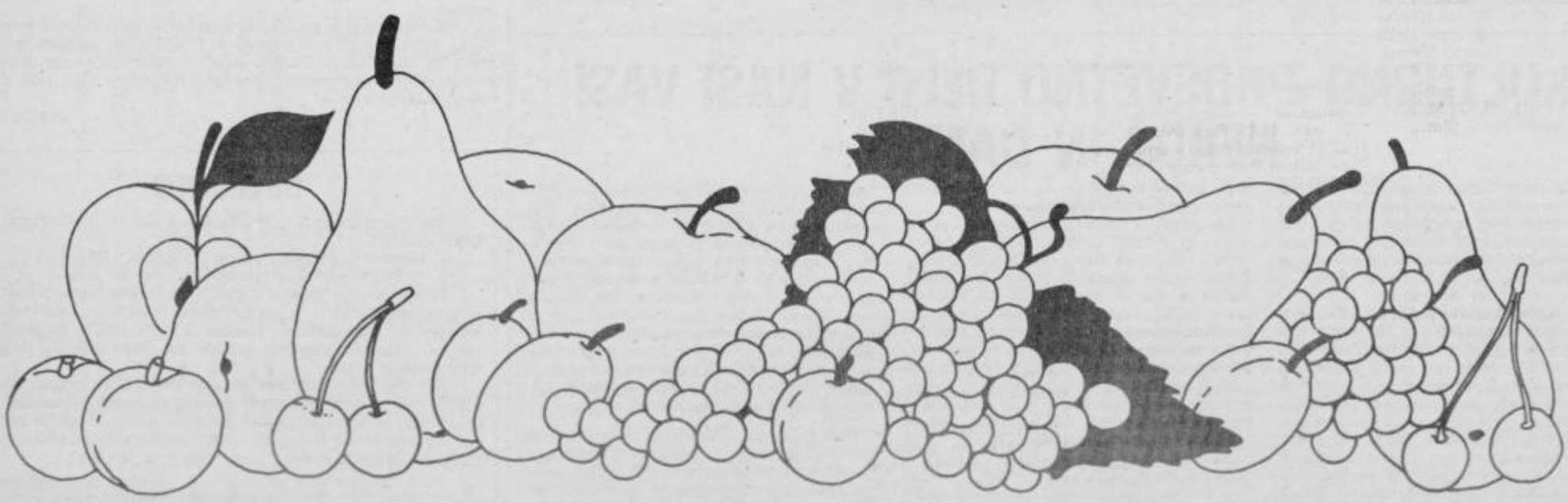

sm dela

KOŠARKA

Dve zmagi v podaljških

Člani košarkarskega kluba Ptuj so že drugo srečanje zapored dobili po podaljšku. Pred novoletnimi prazniki so šele po dveh podaljških v Ptuju premagali Ruše, v soboto pa se je skoraj podobno primerilo na tekmi z Rogaško, eni odločilnih za razvrstitev pri vrhu lestvice vzhodne skupine druge republiške lige. Gostje iz Rogaške Slatine so bili boljši večji del srečanja, vendar so v zadnjih trenutkih domačimi uspeli s košem Marčiča izenačiti in izsiliti podaljšek. V dodatnih petih minutah čiste igre so imeli domačini nekoliko več sreče in zmagali s 82:81. Prvi polčas so dobili gostje s 40:35, v regularnem delu pa je bilo 73:73. Tokrat se je zlasti izkazal Damiš, ki je v drugem polčasu zadeval z razdalje in držal korak z gosti. Točke za Ptuj so dosegli: Filipič 2, Damiš 27, Marčič 13, Kotnik 6, Habjanič 2, Cobelj 11, Purič 19 in Vučinič dve.

I. k.

ZAKLJUČNI TURNIR V KARATEJU

TRIJE PTUJČANI PRVAKI SLOVENIJE

V Zrečah pod Pohorjem je bil 4. turnir prvenstva Slovenije v semi contact športu. Turnirja se je udeležilo kar sedem klubov. Tudi na tem, zadnjem turnirju so blesteli Ptujčani in Ormožani, saj so kar trije v svojih kategorijah osvojili prva mesta.

V kategoriji do 57 kg je Črt Zadravec iz Ormoža v finalu premagal Korošca iz Zreč z 8:7. V naslednji kategoriji do 63 kg je Stanko Satler premagal tri nasprotnike in osvojil 1. mesto. Malce športne smole pa je tokrat imel svetovni prvak Alojz Vidovič, ki je v finalnem dvoboju z Bajraktevičem iz Zagorja izgubil za točko. Več sreče pa je imel Martin Golob, ki je v finalnem dvoboju s Špiljkom iz Celja premočno zmagal.

Poglejmo končno uvrstitev nastopajočih iz Ptuja in Ormoža. V kat. do 57. kg je Zadravec drugi, v kat. do 63 kg je Satler prvi, Korotaj peti, Breg šesti. V kat. do 69 kg je prvi Vidovič. V kat. do 74 kg je Štumberger zasedel peto mesto ter v kat. do 79 kg Šegula četrto mesto, medtem ko je v kategoriji do 84 kg Martin Golob prvi. Tako imamo od sedmih kategorij v semi contact športu kar tri prvake Slovenije, ki jim naj veljajo posebne čestitke.

Ostali tekmovalci iz Ptuja in Ormoža so se razen Zadravca iz Ormoža, ki je zasedel odlično drugo mesto v skupnem seštevku točk, uvrstili nižje. Omenimo naj, da Šegula in Breg na zadnjem turnirju nista sodelovala, ker sta odšla v JLA. Brez dvoma pa so Ptujčani še enkrat potrdili, da so najboljša ekipa v Sloveniji v semi contakt športu.

franjo hovnik

Novi uspeh mladih judoistov

Pionirji judo sekcije Gorišnice, ki deluje v okviru judo kluba Drava, so se znova odlično odrezali. Na tradicionalnem tekmovanju za memorial Pohorskega bataljona v Slovenski Bistrici so namreč zmagali v ekipni razvrstitvi. Drugi je Impol, tretji Železničar iz Maribora, četrta pa Murska Sobota, torej sami znani judoistični centri. V kategoriji do 38 kilogramov je bil Damjan Petek tretji. V kategoriji do 42 kilogramov je Rajko Muršic zmagal, Mitja Kostevc pa je bil tretji. V kategoriji prek 58 kilogramov je prvi Jože Marih, drugi Bojan Bezjak, tretji pa Miran Plošinjak. V skupni uvrstitvi za memorial Pohorskega bataljona je judo klub Drava osvojil tretje mesto, zmagal pa je po pričakovanju domači Impol.

I. k.

NAMIZNI TENIS

Regijsko člansko prvenstvo

V soboto je bilo v Ptuju člansko prvenstvo severovzhodne regije za posameznike in dvojice. Na osnovi rezultatov tega tekmovanja bo regijski selektor določil igralke in igralce, ki bodo nastopali na republiškem prvenstvu 9. in 10. februarja v Novi Gorici.

Najuspešnejša je bila Valerija Novak, članica NTK Petovia, ki je zmagala med posameznicami in v dvojicah. V konkurenci članic posamezno je bila prva pred klubsko tovarišico Simono Jaušovec. Alenka Pišek je bila peta, Bojana Ratajc pa osma.

V konkurenci dvojic je bilo prav tako ptujsko finale. Novakova in Piškova sta zmagali pred Jaušovčevo in Ratajčevo. Tretja je bila dvojica Kolmančič -Kovačec (Fužinar).

V konkurenci članov je zmagal Jamšek (Fužinar), pred Podlesnikom (Maribor), tretje in četrto mesto pa sta si delila Šercer in Unger (oba Sobota). V konkurenci dvojic sta zmagala Jamšek in Bezjak (Fužinar).

NTK Petovia je tekmovanje dobro organiziral ob velikem razumevanju igralcev in njihovih vodij, ki so bili pripravljeni pomeriti svoje moči v neogrevani telovadnici. Dvorana »Mladika« namreč ni bila ogreta zaradi okvare na ogrevalnih napravah.

UM

Danes seja skupščine TKS

Osrednji dogodek tega tedna v ptujski občini na telesnokulturnem področju bo gotovo seja obeh zborov skupščine občinske telesno kulturne skupnosti. Ta bo danes opoldan v dvorani Narodnega doma. Gre za prestavljeno sejo, saj prvi sklic tik pred novoletnimi prazniki zaradi nesklepčnosti v zboru uporabnikov ni bil uspešen. Pričakujemo, da bodo vodje delegacij in konferenc delegacij tokrat svojo dolžnost opravili in zagotovili udeležbo svojih delegatov. Skupščina mora namreč med drugim sprejeti rebalans finančnega načrta, dodatna sredstva v klubih in društvih nestrpno čakajo, hkrati pa sprejeti sklep o začasnem financiranju do sprejetja finančnega načrta za letos. Seja se bo začela ob trinajstih.

I. k.

Poročila in programi

V osnovnih telesnokulturnih organizacijah so pred kratkim dobili vprašalnike, ki jih morajo izpolnjene vrniti zvezi telesnokulturnih organizacij do 15. januarja. Gre za podatke o aktivnosti, tekmovalnih dosežkih, porabi denarja in letošnjih načrtih. Podatki bodo služili za sestavo plana zveze in tudi za bližnjo proglasitev najboljših športnic, športnikov in ekip ptujske občine v letu 1984. Rok je sicer kratek, vendar se velja potruditi, saj bodo v nasprotnem primeru klubi to močno občutili pri delitvi denarja za letošnjo dejavnost.

I. k.

COMET – PTUJ 59:56 (30:28)

Nepričakovan poraz

Igralke Ptuja so v sedmem kolu II. ženske slovenske košarkarske lige gostovale v Slovenskih Konjicah, kjer so z domačo ekipo Comet nepričakovano izgubile. Košarkarice Ptuja tokrat niso igrale najbolje. Kljub temu pa ne moremo reči, da so igrale podrejeno vlogo, kajti sam začetek je pripadal igralkam Ptuja. Vodile so z minimalno razliko dveh do treh košev vse do osemnajste minute, ko so naredile nerazumljive napake v obrambi. Domačinke so priložnost, ki se jim je ponudila, izkoristile in prvi del tekme odločile v svojo korist.

Tudi začetek drugega dela tekme je pripadel igralkam Ptuja, tako so si v 34. minuti ustvarile razliko štirih košev, 42:46. Pri tem rezultatu je trener domače ekipe zahteval minuto odmora ter z novimi napotki želel spremeniti potek igre, kar mu je tudi uspelo. Igralke Cometa so si v pičlih štirih minutah priigrale devet točk naskoka 59:50 in z dobro igro prednost obdržale vse do konca, čeprav so Ptujčanke v zadnji minuti dosegle šest točk ublažile poraz.

Ptuj: Kornik 10, Vučinič, Pajenk 16, Vogrinec 20, Rozman, Janc 2, Širec Jelka 2, Krničar, Kukovec in Širec Majda 6.

I. Z.

Sklenjeno regijsko prvenstvo za člane v B skupini

Na kegljišču konstruktorja v Mariboru je bilo 8. kolo prvenstva v B skupini in tako je sklenjeno prvenstvo za leto 1984. Ptuj so uspešno zastopali člani selekcije KK Drave. Neposreden tekmec Drave za 3. mesto na končni lestvici, ekipa Kovinarja iz Maribora je bila tokrat boljša. Torej so Ptujčani osvojili 4. mesto med desetimi ekipami, ki so sodelovale na prvenstvu. Za Dravo so nastopili: (Šeidl 155, zamenjal ga je Vranjež 183), 348, Ilič 387, Seruga 409, Colnarič 375, Plajnšek 392 in Špehonja 372. Najboljši posameznik je bil Šeruga s 409 podrtimi keglji.

Ob zaključku prvenstva moramo pohvaliti člana za njihovo prizadevnost in disciplineranost. Ce bodo tako nadaljevali, se za dobre kegljaške rezultate ni bati.

S. Vičar

KEGLJANJE

Ekipa KK Ptuj. Z leve stoje: Vranješ, Šeruga, Špehonja, Plajnšek, Zavec, čepijo: Golob, Colnarič, Seidl in Ilič.

TV spored

TV LJUBLJANA

Petek, 11. januarja

8.55 Zimski šolski spored, 10.30 Poročila, 10.35 Zimski šolski spored, 17.20—23.30 Teletekst RTV Ljubljana, 17.35 Poročila, 17.40 Šola za junake, 17.55 Za mano, mulci, 18.25 Obzornik ljubljanskega območja, 18.40 Otroške nalezljive bolezni, 19.10 Risanka, 19.24 TV in Radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV DNEVNIK I, 19.55 Vreme, 20.00 Včeraj za jutri, 20.35 Ne prezrite, 20.50 Bes angelov, 21.40 TV DNEVNIK II, 21.55 Zbogom, lepotica moja — film.

Sobota, 12. januarja

8.00 Poročila, 8.05 Deček z zelenimi prsti, 8.20 Domišljija je povsod doma, 8.35 Pisani svet, 8.55 Miti in legende, 9.10 Pešec v avtu, 9.40 Orodja prihodnosti, 10.10 Čudeži narave, 10.30 Včeraj za jutri, 11.00 Spoznano, neznano, 12.10 Svetovni pokal v smučanju — smuk/M, 15.40 Poročila, 15.45 Chaplin, 17.00 PJ v košarki: Zadar—Šibenka, 18.30 Obiskujemo slovenske muzeje in galerije, 19.10 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV DNEVNIK, 19.50 Vreme, 20.00 Svetnikovo maščevanje, angleški film, 21.40 Zrcalo tedna, 22.00 Moje pesmi — moji prijatelji — zabavnoglasbena oddaja, 22.50 Poročila

Nedelja, 13. januarja

8.20 Poročila, 8.25 Živ žav, 9.15 Za mano, mulci, 9.45 Cigani Ivanoviči — 1. del glasbene oddaje, 10.25 Svetovni pokal v smučanju — slalom (M) prenos 1. teka, 11.15 Park avenija 79, 12.55 Svetovni pokal v smučanju — slalom (m) prenos 2. teka, 14.00 625 oddaja za stik z gledalci, 14.40 Poročila, 14.45 Naša leta, nadaljevanka, 15.35 Visok pritisk, 16.30 Jezebel, ameriški film, 18.10 TV kavarna, 19.10 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV DNEVNIK, 19.50 Vreme, 20.00 Inšpektor Vinko, 21.10 Športni pregled, 21.40 Beseda da besedo — televizijski intervju, 22.10 Poročila

Ponedeljek, 14. januarja

9.00 Zverinice iz Rezije, 9.20 Japonske pravljice, 9.35 Pisani svet, 10.05 Otroška zabavna pesem, 10.35 Pred izbiro poklica, 11.00 Deček in deklica — 1. del poljske nadaljevanke, 17.35 Poročila, 17.40 Otroška televizija, 18.10 Domišljija je povsod doma, 18.25 Podravski obzornik, 18.45 Pop godba, 19.10 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV DNEVNIK I, 19.55 Vreme, 20.00 Sestrična Rahela, 21.00 Aktualno, 22.00 TV DNEVNIK II

Torek, 15. januarja

8.35 Zverinice iz Rezije, 8.55 Japonske pravljice, 9.15 Pisani svet, 9.55 Svetovni pokal v smučanju — veleslalom (M) prenos 1. teka, 11.15 Slovenski venček, 11.45 Pred izbiro poklica, 12.15 Deček in deklica, 13.25 Svetovni pokal v smučanju — veleslalom (M) prenos 2. teka, 15.50 Poročila, 16.05 Svetovni pokal v smučanju veleslalom (M) posnetek, 17.25 Poročila, 17.40 Pedenjžep, 18.10 Miti in legende, 18.25 Dolenjski obzornik, 18.40 Sanje nekega pesnika, 19.10 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV DNEVNIK I, 19.55 Vreme, 20.00 Tujca, švedska drama, 20.55 Žrebanje lota, 21.00 Integrali, 22.15 Poročila

Sreda, 16. januarja

9.00 zverinice iz Rezije, 9.20 Japonske pravljice, 9.35 Pisani svet, 10.10 Tam ob ognju našem, 10.50 Pred izbiro poklica, 11.10 Deček in deklica, 17.35 Poročila, 17.40 Beli konjič, 18.00 Androkles in lev, 18.25 Obalno kraški obzornik, 18.40 Računalništvo, 19.05 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV DNEVNIK I, 19.55 Vreme, 20.00 Mednarodna obzorja, 20.45 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov, 20.50 Film tedna: Rdeči krog, 23.00 TV DNEVNIK II

Četrtek, 17. januarja

9.00 Zverinice iz Rezije, 9.20 Japonske pravljice, 9.40 Pisani svet, 10.10 Pedenjžep, 10.25 Pedenjžep, 10.40 Pred izbiro poklica, 11.10 Deček in deklica, 17.35 Poročila, 17.40 Deček z zelenimi prsti, 17.55 Portret pesnika Kajetana Kovača, 18.20 Videosport, 18.25 Notranjski obzornik, 18.40 Spet domov, 19.10 Risanka, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV DNEVNIK I, 19.55 Vreme, 20.05 Tednik, 21.10 Ludwig, nadaljevanka, 22.05 TV DNEVNIK II

emona kmetijski kombinat n. sol. o. ptuj
tozd sadjarstvo »osojnik« r. o. ptuj
62250 ptuj, štuki 23, jugoslavija
telefon: (062) 771-116
telex: kk ptuj 30-208
žiro račun: 52400-601-11672

Delavski svet
Emona Kmetijski kombinat Ptuj
TOZD SADJARSTVO „Osojnik"

razpisuje
naslednja dela in naloge za dobo
štirih let

1. DIREKTORJA TOZD
2. VODENJE PROIZVODNJE

3. Tehnološka dela živinorejsko-poljedelske proizvodnje
4. Tehnološka dela trsničarske proizvodnje

Kandidati za razpisana dela in naloge morajo poleg pogojev, ki jih določa zakon, izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. pod 1. da imajo višjo ali srednjo izobrazbo agronomske smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj;
pod 2. da imajo visoko ali višjo izobrazbo agronomske smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj;
pod 3. in 4: da imajo višjo ali srednjo izobrazbo in najmanj 2 leti delovnih izkušenj;

2. da izpolnjujejo kriterije, ki so določeni v 39. čl. Družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini.

Kandidati naj vložijo pismene prijave, ki morajo vsebovati rojstne podatke, podatke o izobrazbi, o dosedanjih zaposlitvah in delovnih izkušnjah na naslov: Emona KK Ptuj, TOZD Sadjarstvo „Osojnik" Ptuj — Štuki.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa. O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni najpozneje v roku 30 dni po preteku roka za sprejem prijav.

IMP

IMP projektiranje, montaža, industrija
Maribor, n. sol. o.,
TOZD Elektrokovinar Ptuj, n. sol. o.
62250 Ptuj, Zadružni trg 11

Delavski svet

RAZPISUJE

na podlagi določb statuta temeljne organizacije za 4 leta dela in naloge (ni reelekcija)
1. INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA
DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE
2. TEHNIČNEGA DIREKTORJA MONTAŽE
Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
Ad 1)
— visoka ali višja izobrazba tehnične smeri
— 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju odgovornih del in nalog
— organizacijske sposobnosti, poznavanje montažne dejavnosti,
— moralno politične kvalitete in aktiven odnos do samoupravljanja
— predložiti program dela v skladu z razvojnim programom temeljne organizacije
Ad 2)
— visoka izobrazba elektro smeri,
— 4 leta delovnih izkušenj na vodstvenih delih oz. nalogah,
— znanje tujega jezika in opravljen strokovni izpit
— organizacijske in vodstvene sposobnosti ter aktiven odnos do samoupravljanja.

Odbor za delovna razmerja
OBJAVLJA
dela oz. naloge:
1. Vodja konstrukcije
2. Vodja operativne priprave dela
3. Vodilni konstrukter
4. Vodilni tehnolog — strojna smer
5. Vodilni tehnolog — biokemična smer
6. Vodja montaž — elektro smer
7. Pomočnik vodje montaž — elektro smer
Pogoji:
Ad 1)
— visoka ali višja tehniška šola strojne smeri
— 3 oz. 4 leta delovnih izkušenj
— znanje tujega jezika in vozniški izpit B kategorije
— poskusno delo 3 mesece
Ad 2)
— visoka ali višja tehniška šola strojne ali organizacijske smeri
— 3 oz. 4 leta delovnih izkušenj
— znanje tujega jezika in vozniški izpit B kategorije
— poskusno delo 3 mesece
Ad 3)
— visoka ali višja tehniška šola strojne smeri
— 3 oz. 4 leta delovnih izkušenj
— znanje tujega jezika, vozniški izpit B kategorije in strokovni izpit s področja konstrukcij
— poskusno delo 3 mesece
Ad 4)
— visoka ali višja strokovna izobrazba strojne smeri
— 3 oz. 4 leta delovnih izkušenj
— znanje tujega jezika in izpit B kategorije
— poskusno delo 3 mesece
Ad 5)
— visoka ali višja strokovna izobrazba biokemične smeri
— 3 oz. 4 leta delovnih izkušenj
— znanje tujega jezika in izpit B kategorije
— poskusno delo 3 mesece.
Ad 6)
— višja ali srednja tehniška šola elektro smeri
— 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj
— strokovni izpit in vozniški izpit B kategorije
— poskusno delo 3 mesece
Ad 7)
— srednja tehniška šola elektro smeri
— 18 mesecev delovnih izkušenj
— vozniški izpit B kategorije
— poskusno delo 3 mesece
Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in s kratkim življenjepisom pošljite v 15 dneh oz. 8 dneh od dneva razpisa oz. objave v kadrovsko splošno službo temeljne organizacije Elektrokovinar Ptuj, Zadružni trg 11.
Kandidati bodo o poteku izbire obveščeni v 30 dneh po preteku razpisnega roka oz. objave.

HUMOR

Tovariš, sporočite navzgor glas iz delegatske baze: Zahtevamo še predpis o obvezni nošnji varnostnega pasu proti padanju življenjskega standarda!

— Kaj pa vi Dedek — po novem letu in še brez koša?
— Sedaj hodim obdarovat le posebne stranke po telefonskem naročilu.

Tovariš šef! Glede na novoletne podražitve sem sklenil, da je moje delo od 1. januarja dalje vredno za 25 odstotkov več!

v z n a m e n j u

OD 10. 1. DO 17. 1. 1985

od 21. 3. do 20. 4

ŽENSKA: Novoletni prazniki so mimo. Pozabite kar je bilo slabega. Sebi in drugim boste pomagali z dobro mislijo. Denarja ni, bolj skromno, šlo bo!

MOŠKI: Dali ste ji nekaj lepega, ob slovesu pa ste skoraj vse pokvarili. Ne bodite trmasti, krivi ste, opravičite se ji. Ljubezen je čast in okrepila se bo z iskrenostjo. Neprijetnosti pozabite. Lepo spomini, dobro počutje.

od 20. 4. do 20. 5.

ŽENSKA: Kaj mislite, s čim se mu boste znova prikupili? Pričkanje vaju bo oddaljilo. Verjemite v uspeh, delajte sproščeno in zbrano. Izplačalo se bo.

MOŠKI: Ljubosumje vas razganja. S takšnim vedenjem vajinih odnosov ne boste popravili.. Zanesljiva pot k sreči pelje samo takrat, kadar ne iščete krivca ne v sebi ne v drugih. Tako spontano odpravite vzroke napak.

od 21. 5. do 21. 6.

ŽENSKA: Ranil vas je. Čemu? Postajate krivični! Nikoli niste bili takšni. Ne bodite niti sedaj. Ste kdaj že razmišljali o vključitvi v kakšno društvo?

MOŠKI: Prav je, da utrjujete vero vase. Zaupajte si čimbolj. Ne dopustite dvomu, da zavlada v vas. Ne spreminjajte drugih, le sebe, vzgled vleče. Vsebina življenja se bo spremenila. Čutili boste srečo. Izpit!

od 22. 6. do 22. 7.

ŽENSKA: Čimbolj boste pozorni na napake, tem močnejše korenine bodo dobile. Kako jih odpraviti? Da jih prezrete! Nekdo misli na vas. Pošta.

MOŠKI: Volja krepi samozavest! Kako si jo pridobiti? Negujte osrečujoče misli, ki vas napolnijo z močjo in pogumom, navkljub vsemu karkoli doživite. Ovire se bodo kar same umikale vaši moči. Bodite dosledni.

od 23. 7. do 23. 8.

ŽENSKA: Poskušajte oproščati. Tega ne znate? Vse se da naučiti. Premalo ste samozavestni, posebno takrat ko gre zares. Oproščajte vsem, ne samo nekaterim.

MOŠKI: Malo preveč ste zadolženi zadnje čase. Dolgove poskušajte poravnati čimprej, hitreje boste brez skrbi, ki vas včasih preveč težijo. Ne mislite na to koliko nimate, veselite se tega kar imate, srečni boste.

od 24. 8. do 23. 9.

ŽENSKA: Ste se kdaj vprašali zakaj ne uspete? Morebiti koga sovražite, kujete na tihem maščevalnost. Tukaj izgubljate energijo, ki jo potrebujete pri delu.

MOŠKI: Čemu ste pod vplivom nezaupanja, ki je vsiljeno od drugih? Uspeh bo tolikšen koliko zaupanja boste znali prenesti na okolico kjer delate in živite. Uradne obveznosti čimprej uredite. Otroci vas potrebujejo.

od 24. 9. do 23. 10.

ŽENSKA: Polni ste različnih doživetij. Zmedeni postajate zaradi mešanih občutkov, ki so osrečujoči. Ostanite pogumni.

MOŠKI: Čudovito ste se odrezali med prazniki. Nekomu ste tako všeč, da neprestano misli na vas in išče vašo bližino. Sprostite zavore. Odprite sreči na široko vrata. Verjemite vanjo. Zadovoljstvo.

od 24. 10. do 22. 11.

ŽENSKA: Veselite se vsakega dela, od najpreprostejšega do najbolj zapletenega. Ne ustrašite se ničesar. V vas naj zagospodari pogum, da pogum.

MOŠKI: Zagoviti pohod vase vam zagotavlja mirno življenje. Se rastejo v vaši podzavesti korenine nezaupanja, maščevanja. Prepričani ste, da drugi ne morejo biti drugačni od vas. Pa so. Ne enačite jih s seboj. Pismo.

od 23. 11. do 21. 12.

ŽENSKA: Nehote se upirate, zaradi slabih izkušenj. Isti človek ob podobnih doživetjih reagira po svojem razpoloženju. Če se tega ne zavedate, ste v podrejenem položaju.

MOŠKI: Nekdo bi se vam rad razkril. Obiščite ga. Šesti čut vam bo odgovoril, kako ravnati z ljudmi, ki so občutljivi. Drugi vam delajo težave, zato ker to pričakujete od njih.

od 22. 12. do 20. 1.

ŽENSKA: Kadar so vam pripravljeni pomagati, se dobro počutite. Ko pa rabite pomoč, nimate nikogar, ki vas bi spodbujal in krepil samozavest.

MOŠKI: Razočarani ste, razočarali ste! Ne iščite malenkostne napake v ljudeh. Nihče ne more ponoviti drugega, še samega sebe ne. Iz napak raste napredek, zaradi njih smo prisiljeni razmišljati in se spreminjati. Poljub.

od 21. 1. do 19. 2.

ŽENSKA: Zaradi skrbi ne morete zaspati. Skrbi so oblika strahu, ta uničuje samozavest, brez nje pa nikomur ne koristite. Ne pozabite, pogumni ste!

MOŠKI: Na poljanah svoje miselnosti, prepogosto sejete dvome, ki zadušijo rast upanja in samozavesti, zastrupljate vero vase, ki je odločujoča na področju uspeha. Vsakokrat, ko boste izgovorili ne zmorem, se popravite zmorem.

od 20. 2. do 20. 3.

ŽENSKA: Vsak v sebi čuti poraz, za nasprotnika je prepričan, da je zmagovalec. Tako kot svet gledate, takšen je. Vi ste oblikovalka njegove vrednosti.

MOŠKI: Ste pod oblastjo lastnega nemira. Kot magnet vlečete še okolico za sabo. Vaša miselnost oblikuje vašo počutje, trpite zaradi podzavestnega maščevanja. Poglejte vase in izkoreninite občutek krivde iz sebe. Pišite ji.

Priporočam, da malo počakate s kolinami, morda bo tudi odkupna cena svinj poskočila, morda vsaj cena svinjske kože?

— Kam pa vi dedek tako opremljeni?
— Kaj ne vidite, da se grem smučat in ne veste, da si mora človek pred vsako akcijo zavarovati hrbet!

UGANKARSKI SLOVARČEK

ALABASTER = mehka, prosojna kamnina za izdelovanje okrasnih predmetov, žlahtna vrsta sadre
ASESOR = v nekaterih državah prisednik, član sodnega zbora, porotnik
DHONE = mesto v srednjem delu Indije med mestoma Hyderabad in Bangalore
EDALINI = odličen italijanski alpski smučar (Ivano, roj. 1961)
ELUARD = francoski pacifistični pesnik, zagovornik svobode, resnice in ljubezni, znan antifašist; pravo ime Eugene Grindel (Paul, 1895—1952)
GHAR = mesto v zahodnem delu afriške države Mavretanije
IBO = etnična skupina v Nigeriji
MYSORE = mesto v istoimenski državi Indijske unije, kulturno, prometno in trgovsko središče
VRAN = gorovje v Bosni, vzhodno od Duvanjskega polja
VANCOUVER = mesto v Kanadi, največja kanadska luka na Tihem oceanu

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Strasti, Orantes, kavter, topničarji, Elia, NJ, lepopis, slangi, Everest, tora, V, lenost, Androklos, dedek, rejnina, Mraz, tema, Mal, Amoros, krota, ropotec, Anam, DN, Dors, kasa.

388	MESTO V KANADI	FRANC. LIRSKI PESNIK (PAUL)	LOUIS ADAMIČ	ETNIČNA SKUPINA V NIGERIJI	KONZSKI TEK	VRTNA CVETICA	NIKOLA TESLA	ZIDARSKA ŽLICA	ŽIDOV. MOŠKO IME
OGROMNA VELIKA KAČA									
ŽLAHTNA VRSTA SADRE									
NEDA UKRADEN			KONICA / ČRTA				LIDIJA OSTERC / MESTO V INDIJI		
RUSKI VLADAR / MESTO V INDIJI				LJUBL. GLASBENIK (ATI)	ZDRAV. RASTL. / DNEVNI ČASOPIS				
								GORA V BOSNI	DOPISUJ V „TEDNIK"
						SVETOZAREVO / MEDEL SIJAJ			HORVAT VINKO
SESTAVA: EDI KLASINC	ANTON TROST	STADION V BUDIMPEŠTI	LJUBK. MOŠKO IME (ERIH)	JAŠEK / OTOK V IRSKEM MORJU					MADŽ. MOŠKO IME
RASTLINE VETRNICE					DOPISUJ V „TEDNIK"	SORA			PEVKA KOS
POLAGALEC TERACA					STANE SEVER	VRSTA BARVE	OD NJE / PEVEC TOPIC		MESTO V MAVRETANIJI / POTOKAR CITA
DOPISUJ V „TEDNIK"	.... PANTER				SREČNO 1985!	POSODE ZA VINO		OČE	ZASLEDOVANJE DIVJADI	ITALIJ. IGRALEC STOPPA / DOBA
									RIMSKA G. / ZAJEČAR
					IZDAJATELJ				ITALIJ. ALPSKA SMUČARKA (DANIELA)
					GRŠKA ČRKA		FILMSKA IGRALKA GARDNER		SRBSKO MOŠKO IME

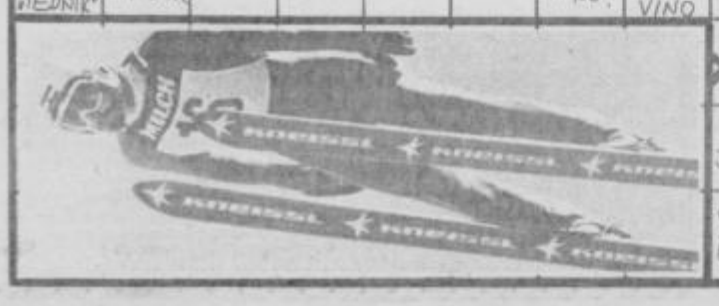

											ITALIJ. ALPSKI SMUČAR (IVANO)	BARVA IGRALNIH KART
												IVANKA MEŽAN

Odbor za delovna razmerja TOZD Zdravstvena postaja Ormož

objavlja prosta dela in naloge

— hišnika, kurjača in kurirja.

Pogoji: — poklicna šola,
— izpit za kurjača,
— šoferski izpit B kategorije.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom.

Pisne vloge z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Zdravstveni center Ptuj — Ormož, TOZD Zdravstvena postaja Ormož.

O izidu izbire bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka prijave.

HIKO OLGA MEGLIČ

HIKO „OLGA MEGLIČ" PTUJ
Industrija hidravlične
in kmetijske opreme
Vošnjakova ul. 6

objavlja

prosta dela

ELEKTRIČARJA ZA IZVRŠEVANJE MONTAŽNIH DEL NA TERENU

POGOJ: KV električar z 2 leti delovnih izkušenj na opravljanju električarskih del.
Kot poseben pogoj se zahteva znanje in sposobnost samostojnega dela ter vozniški izpit kategorije „B".

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev sprejema kadrovska služba DO 8 dni po objavi oglasa.

mali oglasi

PRODAM pet mesecev brejo telico. Alojzija Zelenko, Grajenščak 63, Ptuj.

V HALOZAH v bližini Cirkulan prodam vinograd s sadovnjakom, velikost 19 arov s hišico primerno tudi za vikend. Kovačič, Gregorčičeva 25/I. Maribor, tel.: 28-218.

PRODAM star televizor in ženski zimski plašč št. 40. Naslov v upravi.

PRODAM več parcel v Kicarju. Naslov v upravi.

PRODAM hlevski gnoj. Leon Goričan, Savci 81, Tomaž.

KUPIM vprežni obračalni plug.

PRODAM svinje za zakol okrog 250 kg, hranjene z domačo hrano, in manjšo cisterno za gnojnico 1500 l. Cena po dogovoru. Mastnak, Ločki vrh 45, Destrnik pri Ptuju.

KUPIM moped štiri brzinec-enosedežnega ali avtomatic. Alojz Rajšp, Lokavec 42, Zg. Velka.

KUPIM dvojno pomivalno korito, rabljeno, neerjaveča pločevina, Anica Lampret, prodajalna tovarne Volnenih izdelkov, Majšperk.

PRODAM 60 arov zemlje z gospodarskim poslopjem, od tega je 25 arov vinograda. Ignac Drevenšek, Zg. Gruškovje 62, tel.: 35-009.

PRODAM sedežno garnituro in regal ter plinski štedilnik. Umilenovič, Gregorčičev drevored 6, Ptuj.

DENAR je bil najden na cesti proti Grajeni. Naslov v upravi.

PRODAM dve kravi, visoko breji, vozni. Sp. Hajdina 19.

PRODAM traktor Steier s kosilnico. Franc Klaneček, Zg. Hajdina 7/b.

V SOBOTO, 29. decembra sem izgubila zlato zapestnico, ki mi je bila drag spomin na diplomo. Poštenega najditelja prosim, da mi jo vrne proti nagradi. Naslov v upravi.

ČIŠČENJE BOJLERJEV in popravilo pip — priporoča se Janko Žnidarič, Ziherlova 12, Ptuj. Telefon: 771-245.

KUPIM stanovanje ali garsonjero v Ptuju. Ponudbe ali naslov v upravi lista.

PRODAM traktor Steier — 30 KS. Ludvik Lazar, Kicar 145, Destrnik.

PREKLICUJEM spričevalo 6. razreda OŠ Olga Meglič na ime Vilma Medved, Trubarjeva 13, Ptuj.

PRODAM Škodo. Ulica Šercerjeve brigade 2, Ptuj-Turnišče.

PRODAM mlado kravo, v 9. mesecu brejosti drugega teleta. Zg. Hajdina 100/A.

DVOSOBNO centralno ogrevano stanovanje v Mariboru menjam za enako v Ptuju (lahko večje ali brez centralne). Naslov v upravi.

PRODAM Golf Diesel, letnik 1983, še neregistriran, v plačilo vzamem tudi gradbeni objekt. Naslov v upravi.

PRODAM dobro ohranjen hladilnik, pralni stroj, divan, dvoposteljno spalnico in kolo. Ogled vsak dan od 12. do 16. ure. Ptuj, Volkmerjeva 11, stanovanje 3.

UGODNO PRODAM računalnik Galaksija, komplet z usmernikom. Telefon dopoldan 771-368, popoldan 771-439.

PRODAM Ford — Transit. Petek, Štrafelova 36, Budina-Ptuj.

PRODAM trosed s francosko posteljo, dva fotelja in tepih 2 × 3 m. Ogled po 16. uri pri Zadravec CMD 19.

IŠČEM varstvo na domu za enega ali dva otroka, po dogovoru tudi pomoč v gospodinjstvu. Pilinger, Volkmerjeva cesta 11, Ptuj.

PRODAM Fiat 126 P, letnik 1980. Informacije po telefonu: 772-701, Oblak — dopoldan in na 772-641 popoldan.

PRODAM domače rejeno svinjo. Krčevina pri Ptuju 65.

PRODAM vinograd, stari nasad 32 arov v Lahoncih na lepi sončni južni legi. Možen dostop z avtomobilom. Primerno za dva kupca. Vprašate lahko na Lešnici 18 pri Ormožu.

PRODAM vezi Salamon 737, še nerabljene, zelo ugodno in uvožen otroški športni voziček (avtosedež) ter vložek za otroško posteljo: Telefon: 773-294 popoldan.

PRODAM R — 12, neregistriran, vozen. Naslov v upravi.

PRODAM hrastove fosne, suhe, debeline 4,5 cm, primerne za stopnice. Pišek, Gerečja vas 40 E.

PRODAM nove električne ročne škarje za pločevino do 2,5 mm — Iskra 20 % ceneje. Informacije po telefonu: 771-291 v petek 11. januarja 1985 od 7. do 11. ure.

PRODAM kravo drugega teleta brejo in teličko staro 6 mesecev. Naslov v upravi.

Gasilsko društvo Šmartno na Pohorju proda kombi IMV — 1600, letnik 1971, dobro ohranjen, prevoženih 30.000 km.

Informacije pri Antonu Pečoniku, Šmartno/Poh. 14.

DEŽURSTVO PREHRAMBENIH TRGOVIN

SOBOTA, 12. januar 1985
ŽIVILA IN POTROŠNIK

kino

10. januar »PONOČNI UBIJALEC« — ameriški barvni film, ob 18. in 20. uri. Od 11. do 13. januarja »KRULL« — ameriški barvni znanstveno fantastični — pustolovski film, ob 18. in 20. uri. 15. in 16. januarja »POLTERGEIST« — ameriški barvni film, ob 18. in 20. uri. 17. in 18. januarja »V ZMAJEVEM GNEZDU« — hongkongški barvni film (Bruce Lee), ob 18. in 20. uri.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame

Štefke Artenjak-Krivec

iz Kraigherjeve 31, Ptuj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so ji darovali cvetje in vence ter jo pospremili k zadnjemu počitku, nam pa izrazili pisna in ustna sožalja.
Prav posebej se zahvaljujemo ženskemu pevskemu zboru, govorniku KS Boris Ziherl ter g. duhovniku za opravljen obred.
Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, iskrena hvala.

Žalujoči: sin Otmar, hčerke Alina, Helga in Marija z družinami

OBVESTILO

Pokrajinski muzej Ptuj organizira v času zimskih šolskih počitnic desetdnevni tečaj za vodiče po muzejskih zbirkah. Predvidoma bo trajal vsak dan od 9. do 13. ure. Kandidate vabimo, da se zberejo v ponedeljek, 14. januarja v prostorih Uprave muzeja, Muzejski trg 1. Zaželeno je znanje nemščine ali angleščine.

Vsem ljubiteljem začetnih tečajev in ljubiteljem plesa sporočamo, da začnemo

NADALJEVALNI PLESNI TEČAJ

za učence osemletke — v sredo, 23. 1. 1985 ob 16. uri
za mladino — v ponedeljek, 21. 1. 1985 ob 17. uri
za odrasle in zakonce — v četrtek, 24. 1. 1985 ob 20. uri.

Program: cha-cha-cha, rumba, samba, tango, rock'n roll, modni plesi in dopolnitev iz začetnega tečaja.

Tečaji obsegajo osem vaj po dve šolski uri. Vaje so enkrat tedensko ob istem času kot pričetek tečaja. Vsi tečaji bodo v dvorani Narodnega doma (Jadranska 13).

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka in pradedka

Alojza Jungerja

roj. 15. 6. 1913
umrl 21. 12. 1984
iz Ljubstave 22

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje.
Hvala tudi oktetu iz Podlehnika, pevskemu zboru iz Vidma ter g. župnikoma za opravljen obred.
Hvala tudi Milanu za odigrano Tišino.
Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Rozika, hčerka Pepca z družino, sinovi Janko, Franc z družinama, sin Slavko ter vsi, ki smo ga imeli radi

V SPOMIN

Težkih 10 let je minilo, odkar me je zapustila ljuba mama

Rozalija Marinič

iz Sp. Hajdine 29

Šopki in sveče naj ti bodo v zahvalo.

hčerka Marija

Vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel . . .
Ognja prepoln, poln sil,
neizrabljen k pokoju bom legel.
(Kosovel)

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragega edinega sina

Milka Ovčarja

z Gorce 16

se iskreno zahvaljujemo vsem znancem in sorodnikom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrazili pisna in ustna sožalja, njemu pa podarili toliko lepega cvetja in ga pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti.
Še posebej se zahvaljujemo govorniku KS Podlehnik, OO ZSMS Podlehnik, družinam Hren in Murko z Gorce za pomoč ter g. župniku za opravljen obred.
Še enkrat vsem, ki ste nam na kakršen koli način v najtežjih trenutkih pomagali, iskrena hvala.

Žalujoči: mamica in vsi njegovi.

V SPOMIN

Alojzu Stajnku

upok. mlinarju iz Savec 7

Mineva žalostno leto, odkar nas je po hudi bolezni zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek
Vedno se te bomo spominjali!

Vsi tvoji!

Štiri mesece je minilo, odkar nas je zapustil stric

Anton Stajnko

mlinar iz Juršinc

Hranili ga bomo v spominu!

ZAHVALA

Ob izgubi našega očeta

Jakoba Ratajca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, sodelavcem iz TGA Kidričevo, Železniških delavnic Ptuj, IMP Elektrokovinar Ptuj in vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti, darovali vence in šopke cvetja.
Zahvaljujemo se govorniku KS Turnišče za poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke in g. župniku za opravljen obred.
Vsem še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: Sin Drago, Ivan, Franc in hčerka Silva z družinami.

NOVOLETNI OBISK V PORODNIŠNICI

ŠTIRI DEKLICE IN DEČEK

Medtem ko je večina od nas preživela najdaljšo silvestrsko noč v prijetnem razpoloženju, ob pesmi in glasbi, je bilo tudi precej tistih, ki so novo leto pričakali na delovnem mestu ali celo v bolnišnici.

Tudi na porodnem oddelku ptujske bolnišnice so imeli na Silvestrovo precej dela. V sredo, 2. januarja smo jih obiskali in k razgovoru povabili dežurno sestro Snežano Plohl. Povedala je, da sama ni sodelovala v dežurni ekipi, zato jo je predstavila:

»V silvestrski noči je bila na porodnem oddelku dežurna ekipa v sestavi: dr. Sokolič, sestra Murkova in sestra Slaničeva. Kot je zapisano v porodni knjigi, so imeli kar precej dela. Zadnji porod v lanskem letu so imeli ob 16.50, bila je deklica. Potem so do polnoči in še prek lahko v miru dočakali novo leto. Prvi porod v letu 85 pa so imeli ob 02.40. Srečna mamica je stara 17 let — Angela Gmajner iz Slovenje vasi 70 je rodila krepko deklico, težko 3.150 gramov in dolgo 53 cm. Dobro uro pozneje, ob 03.45 je Štefka Pušnik z Ormoške 72 v Ptuju rodila fantka, težkega 3.000 gramov in dolgega 52 cm. Nato je ob 8.25 Darinka Petrovič iz Stojnc 31/a rodila deklico (3.050 g in 51 cm). Ob 8.45 je Silva Bezjak iz Cvetkovc 61 rodila deklico, težko 3.400 gramov in dolgo 53 cm. Zadnji porod 1. januarja pa smo imeli ob 17.40. Katica Novakovič, to je naša sodelavka, je rodila deklico težko 3.800 gramov in dolgo 53 cm.

Tako smo prvi dan letošnjega leta v ptujski bolnišnici pomagali na svet petim novorojenčkom — štirim deklicam in enemu fantku. Vsi so zdravi, prav tako njihove mamice in želimo jim čimveč zdravih in srečnih let!«

Srečni mamici Angela Gmajner s prvo deklico (levo) in Štefka Pukšič z edinim silvestrskim fantkom (desno) pred novoletno jelko v porodnem oddelku ptujske bolnišnice. (Foto: M. Ozmec)

Ob koncu našega novoletnega obiska smo zvedeli, da so v letu 1984 v ptujski bolnišnici opravili 1.268 porodov, kar je v primerjavi z leti nazaj nekoliko manj. Vzroki za to so menda jasni, sicer pa velja vsem srečnim mamicam in očkom tudi naša iskrena čestitka; mnogo zdravih in zadovoljnih let želimo vsem skupaj!

M. Ozmec

NOVOLETNI SPREJEM PRI PREDSEDNIKU SO PTUJ

Odlikovalo jih je predsedstvo SFRJ

Predsednik ptujske občinske skupščine Franc Tetičkovič je v četrtek, 27. decembra pripravil slovesen sprejem za osem občanov, ki jih je odlikovalo predsedstvo SFRJ.

Medaljo zaslug za narod je izročil Janezu Irglu, za požrtvovalno in zelo uspešno delo v gasilskem društvu Destrnik, v občinski gasilski zvezi in v KS Destrnik.

Red dela s srebrnim vencem pa je izročil:

— Mariji Plavec, za izredne rezultate, ki jih je dosegla pri delu v odseku računovodstva KBM Maribor PE Ptuj, v planinskem društvu Ptuj ter v samoupravnih organih in DPS,

— Ivanu Erjavcu, za požrtvovalno in uspešno delo v TOZD Elektrokovinar Ptuj,

— Ladislavu Knupležu, za posebne zasluge pri delu civilne zaščite v KS, ter uspehe, ki jih je dosegel pri vzgoji in izobraževanju na OŠ v Markovci,

— Milošu Steviču, za posebne in izredne rezultate, dosežene na delovnem mestu delovodja antikorozistov v Pleskarju,

— Jožetu Rakovcu, za požrtvovalno, humano in zelo uspešno delo v GD Majšperk vas, ter za uspehe pri vzgoji mlade generacije na OŠ Majšperk in delo v KS Majšperk,

— in Simonu Megliču za izredno požrtvovalno delo v GD Spuhlja, v občinski gasilski zvezi in KS Spuhlja.

Dobitniki odlikovanj predsedstva SFRJ, po sprejemu pri predsedniku SO Ptuj, Francu Tetičkoviču. (Foto: M. Ozmec)

Red zaslug za narod s srebrno zvezdo pa je Franc Tetičkovič izročil Konradu Mahoriču, za marljivo, požrtvovalno in humano delo v GD Ptuj, občinski gasilski zvezi in v KS Jože Potrč. Vsem dobitnikom odlikovanj tudi naše čestitke!

Januar — prosinec

V silvestrovi burni noči sem rojen,
v taktu poskočne polke in lahnega valčka,
ko novemu letu zdravica se toči,
do jutra, do belega dne.
Jaz, prijatelji, ledeni sem Januar,
dvanajstih bratov mesecev sem poglavar.

Po rajanju nočnem spreglejte trezni,
ker v cvetju skriva se osat, bodičevje.
In želja vseh bratov nas dvanajstih je,
da MIR in sožitje zavladalo bi na svetu tem.

Kmetijsko gospodarsko leto se začenja pravzaprav že jeseni, ko pospravimo pridelke in opravimo jesensko setev. Januar je mesec, ko se začenja koledarsko leto, v kmečkem delu pa se koledar vrti drugače, zdaj z večjo, zdaj z manjšo napetostjo, kakor jo narekujejo čas in potrebe.

Zimske mesece, ko delo na polju in v naravi miruje, kar najbolj izkoristimo za strokovno in splošno izobraževanje. Januarja že vemo, kaj bomo sadili, zato si priskrbimo semena in gnojila za spomladansko setev. Kolikor nam dopušča vreme vozimo na polje gnoj in trosimo umetna gnojila. Če je vreme suho in zemlja kopna, lahko tudi orjemo. V kolikor nam sneg ne ovira dela, odstranjujemo v sadovnjaku suhe veje, mah in lišaje, suho skorjo in plodove ter seveda tudi suha in nerodovitna drevesa. Sadno drevje zaščitimo pred zajci, če tega nismo storili že v decembru. Pri temperaturi do pet stopinj pod ničlo škropimo sadno drevje z oljnimi pripravki, ki nam jih priporoča strokovnjak zadruge. Za obnovo narežemo cepiče češpelj in češenj.

V kleteh prebiramo nagnito sadje, pregledujemo zelenjavo, kontroliramo toploto in vlago ter poskrbimo za primerno zračenje. Če je potrebno, pretakamo vino. Popravljamo kmetijske stroje in orodje, škropilnice, krpamo vreče, pletemo košare in opravljamo druga domača dela. Ne pozabimo večkrat prezračiti hlev in če dopušča vreme, spustimo živino na prosto. Preglejmo vsako žival, kakšno je njeno zdravstveno stanje, negujmo njeno kožo, kopita in parklje.

Za spomladansko pogozdovanje naročimo sadike ali si priskrbimo gozdno seme. Zima je pravi čas za sekanje lesa zlasti v nižjih legah.

Branko Anželj

ČRNA KRONIKA

Novo leto 1985 smo v ptujski občini na področju prometne varnosti pričeli precej obetavno. V dneh od 1. do vključno 8. januarja letošnjega leta so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali le v eni nesreči s telesno poškodbo in v več manjših nesrečah z materialno škodo. Komandir PM Ptuj, Franc Horvat je ob tem povedal:

„Podatki govorijo, da je trenutna prometna varnost zelo ugodna. Za celotno preteklo leto 1984 lahko rečem, da so udeleženci v prometu razmeroma dosledno spoštovali prometne predpise, da so bili pri vožnji precej bolj previdni kot leta nazaj. Beležimo namreč precej manj nesreč in tudi z milejšimi posledicami kot prejšnja leta.

Novoletni prazniki so na področju prometne varnosti potekali prav tako mirno. Prometna situacija je bila dokaj ugodna, toda zadnji dan lanskega leta kot prvi teden v novem 1985. letu. Tokrat nismo beležili niti ene kršitve javnega reda in miru in prepričan sem, da so občani preživeli praznike v zdravem, tovariškem vzdušju. Želimo si, da bi bilo tako, ali pa vsaj blizu tega skozi vse leto, ki je pred nami!

Naj dodam, da so odgovorni za čiščenje in vzdrževanje cest svojo nalogo tokrat opravili dokaj dobro, tako da so bili ustvarjeni ustrezni pogoji za vožnjo po naših cestah. Pravgotovo je tudi to prispevalo k ugodnemu stanju, da v minulih praznikih nismo beležili praktično nobene hujše prometne nesreče."

—OM

OK ZSMS PTUJ

Bolj resno in odgovorno

Kljub zimskemu mrtvilu potekajo pri občinski konferenci ZSMS v Ptuju številne aktivnosti. Tako je minuli torek, 8. januarja pričela z delom mladinska politična šola, za katero se je prijavilo 45 slušateljev iz krajevnih skupnosti in združenega dela. Predavanja bodo ob torkih in četrtkih, zaključili pa jih bodo 7. februaja. V enem mesecu bodo slušatelje seznanili z desetimi zanimivimi temami iz življenja mladih in širše družbene problematike. Vsa predavanja bodo popestrili s filmi in diapozitivi, šola pa bo potekala v sejni sobi na magistratu.

Mladi so spet sredi priprav na nadaljevanje prekinjene seje občinske programsko volilne konference, ki je bila 4. decembra lani. Nadaljevanje te seje bo v ponedeljek, 14. januarja ob 13. uri v dvorani Narodnega doma v Ptuju. Pričakujejo, da bodo osnovne organizacije tokrat vzele svojo nalogo bolj resno in poslale svoje delegate z že izoblikovanimi stališči o vsebini, oziroma o posameznih predlogih. Po sprejemu poslovnika o delu konference bodo mladi razpravljali o stališčih seje predsedstva OK ZSMS

Ptuj, ki je bila 8. decembra lani (po prekinjeni seji), za tem bodo razpravljali o sprejemu kandidatne liste za organe občinske konference, razpravljali bodo tudi o delu v osnovnih organizacijah po XI. kongresu slovenske mladine in o smernicah za nadaljne delo. Posebej se bodo lotili nalog mladih na področju zaposlovanja, stanovanjske problematike in socialne varnosti. Po razrešenici dosedanjemu vodstvu pa bodo opravili volitve novega vodstva in članov konference. Za novega predsednika občinske konference ZSMS Ptuj je evidentiran mladinec Ivan Rojs iz Vitomarc, torej kot v prvem neuspelem sklicu, pa tudi ostali kandidati so predlagani prvič.

—OM

ŽREBANJE NOVLETNE KRIŽANKE

Nagrade so razdeljene

V studiu radia Ptuj smo v soboto dopoldan izžrebali deset bralcev TEDNIKA, ki so med ostalimi 554 naročniki poslali pravilno izpisano geslo novoletne nagradne križanke Emone Merkur iz Ptuja, ki se glasi: NAŠIM KUPCEM ŽELIMO SREČNO NOVO LETO!

Darilni bon za 1000 dinarjev je tokrat dobil Jurij VOGRINC iz Nadol 26, za 800 dinarjev Simon PETROVIČ iz ul. Lackove čete 7, darilni bon za 600 dinarjev Zvonko ČERČEK iz Zg. Hajdine 16 in za 400 dinarjev Mihaela ZUPANIČ iz Gubčeve 13. v Ptuju.

Reklamna darila pa dobijo po pošti še: Lojz TOPLAK iz Strojnc 136, Konrad RIŽNER iz Spuhlje 22, Vida LONČARIČ z Ziherlove ploščadi 3, Emil PAVEO iz Sp. Hajdine 108, Franc KOLARIČ iz Grajenščaka 81 in Anica VINKLER iz Belšakove 58. Uredništvo Tednika in kolektiv Emone-Merkur vsem izžrebancem iskreno čestitata!

mš

osebna kronika

RODILE SO:

Valerija Taciga, Stoperce 9 — Denisa in Davida; Marjana Bezjak, Zabovci 24 — Andreja; Ana Zidarič, Sakušak 79 — Simono; Sonja Gregorič, Preclava 9 — Natalijo; Marija Tišler, Grabšinci 5, G. Radgona — deklico; Jadranka Splizovič, Užiška 1, Ljutomer — Gorano; Milena Kamenšek, Koračice 62 — dečka; Kristina Plohl, Drakšl 10 — Kristijana; Nevenka Serec, Prešernova 14 — Janjo; Božena Perko, Trstenjakova 16 — Nevo; Majda Bezjak, Zamušani 84 — deklico; Vera Kaučevič, Lovrenc 12 — deklico; Silva Lah, Ul. 25. maja 8 — Sebastijana; Neža Kociper, Placarovci 3 — Mihaelo; Nataša Lah, Zg. Hajdina 84 — Urško; Danica Govedič, Krčevina 69 — dečka; Dragica Šilak, Žabjak 14/b — Janjo; Majda Bedrač, Dolena 35/a — deklico; Kristina Caf, Gomila 11 — Petra; Cvetka Drevenšek, Trdobojci 69 — Aleksandra; Marija Horvat, Tomaž 30 — deklico; Darinka Lazar, Kidričevo, Industrijsko naselje 1 — dečka; Irena Kolar, Dobrina 16 — Mitja; Jožefa Rodvajn, Prešernova 21 — Marjana; Terezija Jus, Žetale 1 — deklico; Anica Dovečar, Senik 29 — dečka; Tatjana Košanski, Grajena 56 — Adelo; Nada Petek, Savci 30 — Jasno; Marija Krajnc, Vel. Okič 14/a — Mitja; Ana Kodrič, Bukovci 160 — Mitja; Anica Kaučič, Sodinci 29 — deklico; Marija Kvar, Lasigovci 2 — dečka; Anica Širec, Zakl 23 — deklico; Marija Baječ, Stogovci 25 — dva dečka; Tatjana Jelen, Majski vrh 51 — deklico; Danica Cvetko, Grajenščak 22 — dečka; Ida Rakuša, Obrež 115 — deklico; Zvonka Kokol, Panonska 34, G. Radgona — Tadejo; Katarina Holc, Zagorci 81 — Silva; Darinka Vočanec, Lešnički vrh 16 — Brigito; Angela Gmajner, Slovenja vas 70 — Natašo; Štefka Pukšič, Ormoška 42 — Boštjana; Darinka Petrovič, Stojnci 31/a — Aleksandro; Silva Bezjak, Cvetkovci 61 — Janjo; Katarina Novakovič, Kraigherjeva 13 — Zvezdano; Katica Brodnjak, Orešje 15 — dečka; Mihaela Šijanec, Biserjane 14, G. Radgona — Matejo;.

POROKE:

Ivan Leva, Brezula 37 in Danica Koren, Gerečja vas 15; Jožef Bratuša, Formin 43 in Andrejka Meznarič, Markovci 67/c; Boris Mohorič, Ob Dravi 4 in Danica Šprah, Ob Dravi 4; Zoran Milič, Ljubljana, C. 24. junija 84 in Darja Plavec, Na obrežju 17; Drago Lozinšek, Krčevina pri Vurberku 108 in Ljudmila Mernik, Titovo Velenje, Prešernova 2; Janez Turk, Črtkova 12 in Jožefa Fideršek, Tržec 34; Alojz Gomboc, Dornava 43 in Jožica Forstnarič, Dornava 142; Benjamin Lorenčič, Maribor, Gosposvetska 35 in Katarina Petrovič, Trnovska vas 9; Stanislav Ilec, Grajenščak 91 in Stanka Jakob, Brezovec 82; Stanislav Večerič, Paradiž 45 in Ana Kelc, Paradiž 45; Ivan Poplatnik, Sobetinci 10 in Mira Toplak, Muretinci 4; Janez Pignar, Juršinci 19/a in Marjeta Brumen, Juršinci 19/a; Milan Miložič, Pobrežje 10 in Milica Šporiš, Ciril Metodov dr. 3; Marijan Marčič, Sp. Gorica 8 in Marija Pulko, Mihovce 23; Nikolaj Bien, Ul. B. Kraigherja 13 in Davorina Lamza, Ul. B. Kraigherja 13; Miran Zagoršek, Mezgovci ob Pesnici 28 in Irena Žvegla, Podvinci 64; Ratislav Vnuk, Ul. 5 prek. brigade 9 in Danica Črešnik, Ul. 5 prek. brigade 9; Martin Šegula, Hlaponci 45/a in Metka Čuš, Zagorci 56; Emilijan Lesjak, Ljutomer, Kolodvorska 6 in Sonja Horvat, Ljutomer, Postružnikova 6; Marjan Hameršak, Bukovci 68 in Jožefa Tomažič, Muretinci, 25; Stanislav Zorec, Biš 18 in Marija Kovačič, Ločki vrh 34;.

UMRLI SO:

Vinko Drevenšek, Strajna 60, roj. 1925, umrl 22. dec. 1984.; Štefka Krivec, Kraigherjeva 31, roj. 1915, umrla 25. dec. 1984; Martin Artenjak, Gubčeva 25, roj. 1909, umrl 25. dec. 1984; Angela Černejšek, Kočice 58, roj. 1931, umrla 25. dec. 1984; Jakob Rataje, Mejna cesta 11, roj. 1903, umrl 26. dec. 1984; Franc Vidovič, Zg. Pristava 40, roj. 1905, umrl 30. dec. 1984; Marija Bezjak, Koresova 1, roj. 1913, umrla 29. dec. 1984.; Marija Jaušovec, Hum 58, roj. 1911, umrla 30. dec. 1984; Angela Podbreznik, Gregorčičev dr. 5, roj. 1912, umrla 1. jan. 1985; Jožef Drofenik, Prečna pot 12, roj. 1913, umrl 4. jan. 1985; Marija Zelenko, Podvinci 64, roj. 1900, umrla 22. dec. 1984.

TEDNIK

Izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO — TEDNIK 62250 PTUJ, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik LUDVIK KOTAR, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK, novinarji: Jože Bračič, Nevenka Dobljekar, Majda Goznik, Martin Ozmec in Marjan Šneberger. Uredništvo in uprava Radio — Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 1000 dinarjev, za tujino 1700 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

RAZVIJANJE ČRNO-BELIH IN BARVNIH FILMOV, IZDELAVA AMATERSKIH, ATELJEJSKIH IN KOMERCIALNIH SLIK V ČRNO-BELI IN BARVNI TEHNIKI
— RAZVIJANJE DIA —
FILMOV IN KINO
FILMOV PREVZETA NAROČILA IZDELAMO V 5 DO 10 DELOVNIH DNEH OD DNEVA PREVZEMA NAROČILA.

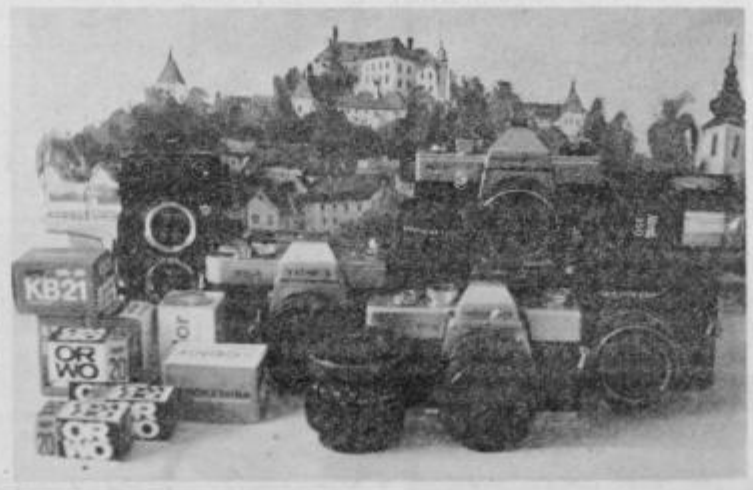

let
merkur ptuj
1954—1984

Uradni vestnik

občin Ormož in Ptuj

YU ISSN 0042—0778

Leto: XXII | Ptuj, 10. januarja 1985 | Številka: 1

VSEBINA:

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

1. Resolucija o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ptuj v 1985. letu
2. Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne razerve v letu 1985

KRAJEVNE SKUPNOSTI

3. Sklep o uvedbi samoprispevka za sofinanciranje programa izgradnje komunalnih in družbenih objektov ter drugih dejavnosti na območju Krajevne skupnosti Ormož
4. Poročilo volilne komisije Krajevne skupnosti Ormož o izidu referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka na območju Krajevne skupnosti Ormož

1.

Na osnovi 156. člena Zakona o sistemu družbenega planiranja in o družbenem planu SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 1/80, 33/80 in 2/81) ter 164. člena Statuta občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 5/78 in 2/82) je Skupščina občine Ptuj na sejah Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora, dne 24. decembra 1984, sprejela

RESOLUCIJO O POLITIKI DRUŽBENEGA IN GOSPODARSKEGA RAZVOJA OBČINE PTUJ V 1985. LETU

1. Ključni cilji in materialni okviri razvoja

Na osnovi Poročila o uresničevanju družbenega plana občine Ptuj za obdobje 1981—1985 v letih 1981, 1982, 1983, 1984 s prvo oceno možnosti razvoja v letu 1985, dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije in usmeritev republiške ter zvezne resolucije o politiki družbenega in gospodarskega razvoja za leto 1985 opredeljujemo v občini Ptuj za leto 1985 naslednje temeljne cilje in naloge:

— povečanje proizvodnje blaga in storitev ter proizvodnje hrane,

— povečanje izvoza in deviznega priliva iz konvertibilnega področja ter varčevanje pri vseh vrstah devizne porabe,

— zagotavljanje osnovne preskrbe prebivalstva ter preskrbe OZD s surovinami in repromaterialom,

— učinkovitejše gospodarjenje na podlagi večje produktivnosti in izboljšanje organizacije v proizvodnih in poslovnih procesih ter večjo naslonitev razvoja na raziskovalno, razvojno in inovacijsko dejavnost in

— učinkovitejšo izrabljenost obstoječih prostorskih zmogljivosti gospodarstva in družbenih dejavnosti.

Politika družbenoekonomskega razvoja bo v letu 1985 pomenile nadaljevanje politike uresničevanja prve etape dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije. Prednostna področja naše aktivnosti bodo naslednja: gospodarnejše upravljanje z družbenimi sredstvi, uveljavljanje družbenega planiranja, uresničevanje delitve po delu, vključevanje v mednarodno delitev dela na osnovi strukturnih sprememb v gospodarstvu, pridobivanje hrane, napredek drobnega gospodarstva, razvoj stanovanjskega gospodarstva in uresničevanje nalog na področju socialne politike.

Zastavljene temeljne cilje bomo v letu 1985 uresničili z:

— rastjo družbenega proizvoda za okrog 2,7 %, v tem industrijske proizvodnje za okrog 3 %, družbeno organizirane kmetijske proizvodnje za okrog 5 %, trgovine za okrog 1 %, drobnega gospodarstva za okrog 5 % in minimalno rastjo ostalih dejavnosti, razen gradbeništva, ki bo ohranilo nivo iz leta 1984,

— povečanjem konvertibilnega izvoza za okrog 10 %, kar znaša približno 45 mio USA dolarjev in uvoza za okrog 7 %,

— povečanjem zaposlenih v združenem delu za okrog 1,2 %,

— povečanjem produktivnosti za okrog 1,5 %, kar predstavlja okrog 60% delež v rasti družbenega proizvoda in

— s sredstvi za osebno, skupno in splošno porabo, ki bodo realno ostala na ravni leta 1984.

2. Politika in usmeritve razvoja

2.1. Ekonomski odnosi s tujino.

Večji izvoz, predvsem na konvertibilno področje, bo tudi v letu 1985 ena izmed glavnih nalog organizacij združenega dela gospodarstva občine. Tako si bodo organizacije prizadevale povečati izvoz v celoti za 10 %, pri čemer bo zaradi pretežne konvertibilne usmerjenosti (99 % vsega izvoza je konvertibilnega) tudi izvoz na konvertibilno področje rasel po enaki stopnji. Pri tem morajo OZD iskati tudi možnosti za povečanje izvoza in uvoza na klirinško področje.

Predvideno stopnjo rasti izvoza bo možno doseči z maksimialnimi napori dosedanjih izvoznikov (največji med temi so: TGA »Boris Kidrič« Kidričevo, Mesokombinat Perutnina Ptuj, Labod-Delta Ptuj, Agis Ptuj, Emona-Kmetijski kombinat Ptuj) ter drugih. Organizacije si bodo prizadevale povečati izvoz proizvodov višje stopnje predelave in zmanjšati izvoz surovin in reprodukcijskih materialov.

Uvoz surovin in reprodukcijskega materiala bo v letu 1985 večji za 7 %. Prednost pri uvozu bodo imele surovine in repromaterial za potrebe proizvodnje za izvoz na konvertibilno področje. Uvoz opreme bo možen v primeru zamenjave izrabljene opreme za izvozno proizvodnjo oziroma opreme, ki bo dajala velike neto devizne učinke. Stopnja pokritja uvoza z izvozom bo okrog 120 %.

2.2. Proizvodnja hrane in preskrba

V kmetijstvu bo osnovna skrb namenjena nadaljnjemu intenziviranju proizvodnje in smotrnejšemu izkoriščanju kmetijskih zemljišč ter bolj usklajenem razvoju primarne kmetijske proizvodnje in živilske industrije. Družbeno organizirana kmetijska proizvodnja bo povečana za okrog 5 %, in sicer v družbenem sektorju za okrog 4,6 %, v zasebnem sektorju pa za okrog 5,5 %. Povečano bo tržno pridelovanje poljščin in prireja mesa ter mleka.

Za uresničitev predvidenega programa bo organizirano pridelovanje tržnih poljščin na 2.267 ha pšenice, 932 ha sladkorne pese in 350 ha oljnic. Z nadaljnjo intenzifikacijo pridelovanja koruze, krmnih poljščin, predvsem pa travinj, bo zagotovljena prireja okrog 17,5 MIO l mleka, okrog 4.911 ton govejega ter okrog 5.857 ton svinjskega mesa. Proizvedeno bo tudi okrog 36.155 ton perutninskega mesa. V zasebnem sektorju bodo še naprej vzpodbujane večje vzrejne koncentracije v posameznih gospodarstvih in večji razvoj govedoreje na hribovitem območju občine.

Predvideni cilji bodo doseženi ob krepitvi pospeševalne službe v Kmetijski zadrugi Ptuj in Kmetijski zadrugi Lovrenc na Dravskem polju ter njihovim povezovanjem z območnimi strokovnimi zavodi. Odločujoč faktor uresničevanja nalog in zastavljenih ciljev je tudi v pravočasni in zadostni oskrbi z reprodukcijskim materialom, zaščitnimi sredstvi, gnojili in pogonskimi gorivi, rezervnimi deli za kmetijsko mehanizacijo in učinkovito obrambo pred točo.

Kmetijsko prostorsko ureditvene operacije bodo izvajane v skladu z družbenim planom.

Melioracije bodo pričeli izvajati v letu 1985:

— Emona Kmetijski kombinat na površini 20 ha

— Kmetijska zadruga Ptuj na površini 357 ha

— Kmetijska zadruga Lovrenc na Dravskem polju na površini 250 ha

Začete melioracije v skupni površini 627 ha bodo končane v letu 1986. V polskavski dolini bo zaključenih 625 ha melioracij, začetih v letu 1984.

Komasacije bodo v naravi speljane na vseh melioriranih površinah. V skladu s kadrovskimi možnostmi v Geodetskem zavodu Maribor, Geodetski upravi Ptuj ter Občinskem komiteju za kmetijstvo bodo pospešeno vodeni postopki za zemljiško-knjižne izpeljave posameznih območij. Predpogoj za učinek aktivnosti je ureditev zemljiško-knjižnega stanja zemljišč pred izvedbo komasacije.

Kmetijska zemljiška skupnost bo skrbela skupno s kmetijsko inšpekcijo za vključevanje slabo obdelanih in neobdelanih zemljišč v proizvodnjo in pripravo investicijske dokumentacije za izvajanje kmetijsko prostorskih operacij melioracijskega območja Šturmovec. Izvajala bo aktivnosti na izdelavi agrokarte.

Za pospeševanje organizirane kmetijske proizvodnje bodo usmerjena sredstva samoupravnega sklada za intervencije v kmetijstvu občine in republike.

Z aktivnostjo trgovine in izpopolnitvami tržnih blagovnih rezerv bo ohranjena preskrbljenost občanov najmanj na ravni leta 1984.

2.3. Razporejanje dohodka in oblikovanje sredstev za zadovoljevanje osebnih, skupnih in splošnih potreb.

Politika delitve dohodka v letu 1985 je glede na zaostrene gospodarske razmere naravnana v povečanje deleža sredstev za razširitev materialne osnove združenega dela. Povečati je potrebno tudi učinkovitost izkoriščanja razpoložljivih zmogljivosti in s tem ustvarjanja višjega realnega dohodka.

Rast sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delavcev v posamezni organizaciji bo odvisna od rezultatov gospodarjenja in rasti izločenih sredstev za akumulacijo, od dosežene proizvodnje, storilnosti živega in minulega dela ter gospodarnosti.

Sredstva za splošno porabo bodo oblikovana na nespremenjenih virih sredstev in davčnih stopnjah iz leta 1984 in v skladu z dogovorom o izvajanju politike splošne porabe na ravni občin.

V letu 1985 je potrebno v samoupravnih interesnih skupnostih in občinskih upravnih organih nadaljevati s preverjanjem predpisov in samoupravnih splošnih aktov, ki določajo pravice uporabnikov sredstev za zadovoljevanje splošnih in skupnih potreb in zahtevajo prekomeren obseg administrativnih del. S tem bi ustvarili pogoje za zmanjšanje zaposlenih pri določenih opravilih.

2. 4. Investicijska politika

V letu 1985 bodo največja vlaganja v industriji kjer bodo nadaljevana vlaganja v povečanje izvoznih zmogljivosti perutninske klavnice, v povečanje kapacitet tovarne krmil Mesokombinata Perutnina ter novogradnjo sušilnice žit in rekonstrukcijo mlekarne v EKK. Pričeta bo I. faza modernizacije proizvodnje primarnega aluminija v TGA Kidričevo.

Na področju kmetijstva bodo poleg vlaganj v melioracije na novo pričeta vlaganja v izgradnjo farme za vzrejo jarčk pri Mesokombinatu Perutnina Ptuj.

Na ostalih področjih gospodarstva bodo investicije usmerjene le v manjša tekoča vlaganja, razen na področju turizma, kjer bo potekala gradnja bungalovov (50 postelj) pri EKK TOZD Ptujske toplice ter v gradbeništvu, kjer bo pričetek vlaganj za ureditev centralne gramoznice.

Izvršni svet bo proučil možnost adaptacije in usposobitve obstoječih stavb bivših osnovnih šol za proizvodne namene, za kar bodo organizacije združenega dela po posebnem samoupravnem sporazumu združevale del akumulacije na nivoju občine.

Na področju družbenih dejavnosti bo končana gradnja telovadnice pri Srednješolskem centru, pričeta in končana gradnja štirirazredne podružnične osnovne šole v Lovrencu na Dravskem polju in pričete ostale investicije po referendumskem programu. Na področju zdravstva bodo adaptirani prostori za namestitev rentgenskega aparata, za kar bodo uporabljena združena sredstva amortizacije zdravstvenega centra in namenska sredstva Občinske zdravstvene skupnosti. V vzgojno varstveni organizaciji bodo adaptirani in razširjeni prostori kuhinje in treh oddelkov vrtca v stari zgradbi v Raičevi ulici in v KS Gorišnica. Na področju socialnega skrbstva bodo adaptirani prostori za delavnice pod posebnimi pogoji.

Za izvajanje adaptacij in posodobitev prostorov in opreme bodo organizacije združenega dela družbenih dejavnosti uporabljale sredstva amortizacije in samoprispevkov krajevnih skupnosti.

2. 5 Zaposlovanje

V letu 1985 se bo nadaljevala politika produktivnega zaposlovanja, predvsem pripravnikov, v cilju izboljšanja kvalifikacijske strukture zaposlenih. Zaposlovanje se bo povečalo v mejah danih materialnih okvirov, ki omejuje vlaganja v razširitev obstoječih in gradnjo novih zmogljivosti. Organizacije združenega dela s področja gospodarstva bodo zagotovile pogoje za dodatno zaposlovanje, kjer so za to možnosti, z uvajanjem večizmenskega dela, dopolnilnih proizvodnih programov ter zniževanjem pogodbenega nadurnega dela.

Zaposlenost v združenem delu se bo povečala za okrog 1,2 %, s tem bo omogočena zaposlitev na novih in izpraznjenih delovnih mestih okrog 820 delavcem, od tega okrog 250 na novih delovnih mestih. V samostojnem osebnem delu bo zaposlenost povečana najmanj za 5 %, na kar bodo vplivali tudi vračajoči se zdomci in predvidene spremembe obrtnega zakona.

Zaposlovanje v družbenih dejavnostih bo počasnejše kot doslej.

Posebna pozornost bo namenjena preusmerjanju in prezaposlovanju delavcev, katerih delo je zaradi tehnoloških sprememb ali gospodarskih težav organizacij nepotrebno.

Politika štipendiranja bo usmerjena v povečanje deleža kadrovskih štipendij zlasti za srednji, višji in visokošolski študij.

3. Politika razvoja na nekaterih področjih

3. 1. Družbene dejavnosti

Na področju družbenih dejavnosti bo ohranjen obseg pravic na ravni leta 1984.

V osnovnem šolstvu bosta prednostni nalogi uvajanje »Novega programa življenja in dela« ter izvajanje zagotovljenega programa osnovne šole. Pričeta bo racionalizacija mreže osnovnih šol.

Na področju zdravstva bo ohranjena dosežena raven zdravstvenih storitev in izboljšana celovitost zdravstvenega varstva s pridobivanjem deficitarnih strokovnih kadrov, zagotavljanjem pogojev za obnavljanje obstoječe medicinske opreme in nabavo sodobnejše, združevanjem sredstev TOZD v Zdravstvenem centru ter s prizadevanji za boljšo samoupravno in strokovno povezavo med Zdravstvenim centrom, Združenimi lekarnami Ptuj, Obratno ambulanto Agis in s SOZD združeno zdravstvo Maribor.

Skupnost socialnega varstva bo uvedla enotno skupno evidenco prejemnikov socialnovarstvenih pomoči. Tako bo dana osnova, da bodo vse vrste pomoči dobili tisti, ki so je po vseh merilih dejansko potrebni. Posebna skrb bo namenjena mladim družinam.

Raziskovalna skupnost bo v programu dela za leto 1985 podrobneje opredelila naloge za hitrejši razvoj inovacijske dejavnosti.

3. 2. Stanovanjsko, komunalno in cestno gospodarstvo

Na področju stanovanjske gradnje bo končana gradnja 84 stanovanjskega bloka B 1, pričeta pa bo gradnja bloka B 3 s 100 stanovanji in nadaljevalo se bo s prenovo starega mestnega jedra.

Samoupravna stanovanjska skupnost bo pripravila projekt izgradnje stanovanj s cenejšim načinom ogrevanja za novo srednjeročno obdobje, tako da bodo dostopna občanom z nižjimi dohodki.

V okviru energetske oskrbe bo v Kidričevem nadaljevana toplifikacija blokovskih gradenj, v soseski Rabeljčja vas — zahod pa bo nadaljevana in končana gradnja kotlarne.

Na področju komunalne infrastrukture bo nadaljevana gradnja vodovodnih objektov in omrežja, predvsem v Halozah in Slovenskih goricah v približni dolžini 21,2 km, kjer bodo sodelovale tudi mladinske delovne brigade. Dela bodo potekala tudi na vzdrževanju in obnavljanju komunalnih objektov individualne in kolektivne rabe.

Nadaljevano bo komunalno opremljanje in urejanje stavbnih zemljišč za potrebe družbene usmerjene stanovanjske gradnje in za potrebe industrije in obrti. Pričeta bo plinifikacija kotlarn v Mesokombinatu Pertunina TOZD Mesna industrija in soseski Rabeljčja vas — zahod.

Pričeta bo gradnja zbirnega kanala »D« od Turnišč do čistilne naprave v dolžini 4,1 km, prav tako pa bo zgrajeno 900 m sekundarne kanalske mreže.

V cestnem gospodarstvu bo potekalo urejanje in vzdrževanje cestnega omrežja. Nadaljevana in končana bo prva faza obvoznice.

Vse organizacije in skupnosti v občini so zadolžene v svojih programih dela za leto 1985 konkretno opredeliti naloge za varstvo okolja in jih tudi dosledno izvajati.

3. 3. Krajevne skupnosti

Temeljna naloga krajevnih skupnosti v letu 1985 bo nadaljnji razvoj družbenoekonomskih odnosov in delegatskega sistema ter solidarno zadovoljevanje interesov in potreb delovnih ljudi in občanov.

V letu 1985 bodo krajevne skupnosti za realizacijo svojih programov črpale sredstva iz naslednjih virov prihodkov: krajevnega samoprispevka, sredstev SIS in OZD ter sredstev občanov zbranih po posebnih pogodbah.

V skladu s programi SIS materialne proizvodnje bodo v letu 1985 izvajane v krajevnih skupnostih naslednje investicije:

1. Na področju izgradnje vodovodnih in kanalizacijskih objektov in naprav:

— primarni vodi v skupni dolžini 6,9 km v KS Trnovska vas in KS Markovci,

— sekundarni vodi v skupni dolžini 14,3 km v KS Destrnik, KS Trnovska vas in KS Markovci,

— dokončanje vodovoda v KS Podlehnik (Zakl — izgradnja prečrpalnice),

— en vodohram v KS Destrnik,

— v vsaki KS mesta Ptuj bo saniran en vodnjak za potrebe SLO,

— skundarno kanalizacijsko omrežje v KS Turnišče in KS Ivan Spolenjak,

— skundarno kanalizacijsko omrežje v KS Tone Žnidarič in KS Budina—Brstje,

— usposobitev čistilne naprave.

2. Na področju izgradnje telefonskega omrežja:

— adaptacija zgradbe v Ptuju,

— izgradnja medkrajevnih kablov: Dornava—Juršinci, Ptuj—Destrnik, Ptuj—Cirkulane

— izgradnja krajevne telefonske mreže Ptuj,

— razširitev avtomatske telefonske centrale v Ptuju,

— opremljanje avtomatskih telefonskih central v Cirkulanah, Destrniku, Majšperku in Markovcih,

— izgradnja prenosnega VF sistema Ptuj—Podlehnik in Ptuj—Maribor.

3. Na področju modernizacije cest:

— v skladu s programom republiške in občinske skupnosti za ceste vzdrževanje in modernizacija cestnih odsekov ter rekonstrukcije mostovnih objektov,

— nadaljevanje gradnje obvoznice.

Krajevnim skupnostim bodo v skladu z dogovorom za potrebe funkcionalne dejavnosti in delegatskega sistema zagotovljena sredstva iz proračuna občine v okviru možne rasti proračunskih sredstev.

3.4. Drobno gospodarstvo

Na področju drobnega gospodarstva bodo tekla prizadevanja v smeri krepitve hitrejšega in skladnejšega razvoja samostojnega osebnega dela, k čemer bodo prispevali ustrezni ukrepi ekonomske politike.

Razvoj drobnega gospodarstva bo v občini usmerjen v skladu s sprejetim Družbenim dogovorom o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva za obdobje 1981—1985 v občini Ptuj. Za izvajanje tega dogovora bo sprejet

Program ukrepov za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva v občini Ptuj za leto 1985 in Sklep o ugotovitvi deficitarnih in suficitarnih obrtnih dejavnosti na območju občine Ptuj, na osnovi katerih bodo izvajane ugodnosti za razvoj deficitarnih storitvenih obrti.

3.5. Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita

Glede na zaostrene politične in ekonomske razmere v svetu in vse bolj izrazite oboroževalne tekme, v skladu z določili zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti in usmeritvami iz družbenega aplana občine Ptuj za obdobje 1981—1985, bo poudarek na naslednjih nalogah:

— dograjevanju obrambnih in varnostnih načrtov v vseh sredinah,

— razvoju enot in štabov teritorialne obrambe, strokovni usposobljenosti in materialni opremljenosti,

— razvoju enot in štabov civilne zaščite in narodne zaščite v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, strokovni usposobljenosti in materialni opremljenosti za preventivno in zaščitno ukrepanje in reševanje ob elementarnih nesrečah ter izrednih in vojnih razmerah,

— zagotavljanju vseh oblik organiziranega obrambnega in samozaščitnega izobraževanja vseh delovnih ljudi in občanov,

— dograjevanju in izpopolnjevanju sistema vojnih zvez in centra za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje,

— obrambnemu usposabljanju izvenšolske mladine ter usmerjanju mladih v vojaške šole in obrambe poklice,

— doslednem uresničevanju predpisov s področja gradnje, uporabe in vzdrževanja zaklonišč v občini kot večnamenskih prostorov,

— oblikovanju občinskih blagovnih rezerv artiklov garantirane preskrbe.

3.6. Izvajanje sistema družbenega planiranja

V letu 1985 bodo končane naloge na pripravi dolgoročnih planov in sprejet bo dolgoročni plan občine za obdobje od leta 1986—1995, oz. za nekatera področja do leta 2000.

Aktivnosti na pripravi srednjeročnih planskih aktov bodo v letu 1985 nadaljevane in končane. Tako bo tudi sprejet srednjeročni plan občine za obdobje 1986—1990.

Nosilci planiranja bodo pripravili svoje letne planske akte v skladu z usmeritvami te resolucije, in sicer najkasneje do sprejema zaključnih računov za leto 1984.

4. Spremljajoči dokumenti resolucije

Naloge in ukrepi na posameznih področjih družbenega in gospodarskega razvoja občine bodo podrobneje opredeljeni v spremljajočih dokumentih resolucije, ki skupaj z resolucijo pomenijo osnovo za uresničevanje ciljev, postavljenih za leto 1985. Za izvajanje ciljev te resolucije bodo pristojni organi sprejeli naslednje dokumente:

I. SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

1. Odlok o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb za I. tromesečje 1985
Rok: december 1984
2. Odlok o proračunu občine Ptuj za leto 1985
Rok: marec 1985
3. Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve za leto 1985
Rok: december 1984

II. IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE PTUJ

1. Plan izvoza in uvoza v občini Ptuj za leto 1985
Rok: marec 1985
2. Program zaposlovanja pripravnikov
Rok: marec 1985
3. Program ukrepov za razvoj drobnega gospodarstva v letu 1985
Rok: januar 1985
4. Bilanca sredstev skupne porabe
Rok: marec 1985

III. SAMOUPRAVNI SKLAD ZA INTERVENCIJE V KMETIJSTVU IN PORABI HRANE

1. Dogovor o enotni politiki in ukrepih pri pospeševanju proizvodnje hrane v letu 1985
Rok: december 1984
2. Program proizvodnje hrane v letu 1985
Rok: marec 1985

5. Spremljanje in izvajanje resolucije

Nosilci planiranja bodo v letu 1985 upoštevali pri izvajanju resolucije temeljne razvojne usmeritve, politiko razvoja in ukrepe, ki temeljijo na konkretnih obveznostih glede nalog, ki jih bodo s svojimi planskimi akti sprejeli in v katerih morajo biti vsebovani ukrepi ekonomske stabilizacije na zvezi, republiški in občinski ravni.

Izvršni svet Skupščine občine Ptuj bo spremljal izvajanje nalog določenih s to resolucijo, ukrepal in obveščal občinsko skupščino o uresničevanju in odstopanjih od dogovorjenih opredelitev ter ji predlagal ustrezne ukrepe.

Občinska skupščina bo na temelju svoje ustavne vloge spremljala uresničevanje usmeritev in nalog iz te resolucije, uveljavljala v okviru svojih pristojnosti in dolžnosti način delovanja in odgovornosti vseh nosilcev planiranja ter ukrepala ob neupoštevanju oziroma neizpolnjevanju sprejetih usmeritev, nalog in obveznosti.

Številka: 30-15/81-3
Datum: 24/12-1984

Predsednik
Skupščine občine Ptuj
Franc TETIČKOVIČ, dipl. sociolog l. r.

2.

„Na podlagi 12. člena Zakona o temeljih sistema blagovnih rezerv in o zveznih blagovnih rezervah (Uradni list SFRJ št. 58/84) v povezavi z 915. točko družbenega plana občine Ptuj za obdobje 1981—1985 (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 12/81) ter 164. člena Statuta občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 5/78 in 2/82) je Skupščina občine Ptuj na seji Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora, dne 24. decembra 1984, sprejela

ODLOK
o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1985

1. člen

S tem odlokom se za realizacijo programa občinskih blagovnih rezerv v letu 1985 uvaja poseben prispevek iz osebnega dohodka delavcev v letu 1985 po stopnji 0,15 %.

2. člen

Sredstva iz 1. člena tega odloka se usmerjajo v samoupravni sklad za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane v občini Ptuj, kjer se vodijo ločeno ter so v celoti namenjena za občinske blagovne rezerve. Uporabljajo se za:

— nabavljanje blaga za občinske blagovne rezerve,

— obnavljanje teh rezerv,

— zagotavljanje skladiščnih prostorov za potrebe teh rezerv,

— kritje manipulativnih stroškov, stroškov investicijskega in tekočega vzdrževanja občinskih blagovnih rezerv.

O uporabi teh sredstev odloča Izvršni svet Skupščine občine Ptuj.

3. člen

Osnova za obračunavanje in plačevanje prispevka iz 1. člena tega odloka je osebni dohodek delavcev, namenjen za zadovoljevanje osebnih potreb, skupnih potreb ter splošnih družbenih potreb.

Prispevek iz prvega člena tega odloka se obračunava in plačuje na podlagi Zakona o obračunavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti (Uradni list SRS, št. 33/80), kot je določeno za obračunavanje in plačevanje prispevkov iz osebnega dohodka za družbene dejavnosti.

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Številka: 402—10/84-2

Datum: 24/12—1984
Predsednik
Skupščine občine Ptuj
Franc TETIČKOVIČ, dipl. sociolog l. r.

3.

Na podlagi 2. člena Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 3/73) in 8. člena Zakona o referendumu (Ur. list SRS, št. 23/77) in po 43. členu statuta Krajevne skupnosti Ormož je skupščine Krajevne skupnosti Ormož na svojem zasedanju, dne 23. novembra 1984 sprejela

SKLEP
o uvedbi samoprispevka za sofinanciranje programa izgradnje komunalnih in družbenih objektov ter drugih dejavnosti na območju Krajevne skupnosti Ormož.

1.

Na podlagi odločitve občanov na referendumu 23. 12. 1984 se uvede samoprispevek v denarju za območje Krajevne skupnosti Ormož za naselja: Lešnice, Sp. Ključarovci, Lešniški vrh, Litmerk, Dobrava, Hardek, Pavlovci, Hum, Loperšice, Frankovci, Pušenci, Mestni svet III, Mestni svet II in Mestni svet I.

2.

Samoprispevek se uvaja za dobo petih let od 1. februarja 1985 do 31. januarja 1990.

3.

S samoprispevkom bo zbranih 84.302.587,00 dinarjev. S temi sredstvi bo krajevna skupnost sofinancirala in financirala naslednji delovni program po Vaških in Mestnih svetih:

— Vaški svet Lešnica dobi skupno 5.200.000.-
iz samoprispevka 3.000.000.0
— Vaški svet Sp. Ključarovci
dobi skupno 7.400.000.-
iz samoprispevka 4.400.000.-
— Vaški svet Litmerk dobi skupno 4.100.000.-
iz samoprispevka 2.500.000.-
— Vaški svet Dobrava dobi skupno 3.500.000.-
iz samoprispevka 2.100.000.-
— Vaški svet Hardek dobi skupno 6.100.000.-
iz samoprispevka 4.100.000.-
— Vaški svet Pavlovci dobi skupno 4.300.000.-
iz samoprispevka 2.450.000.-
— Vaški svet Hum dobi skupno 6.900.000.-
iz samoprispevka 4.700.000.-
— Vaški svet Loperšice
dobi skupno 7.900.000.-
iz samoprispevka 4.400.000.-

— Vaški svet Frankovci
dobi skupno 7.200.000.-
iz samoprispevka 4.800.000.-
— Vaški svet Pušenci dobi skupno 5.100.000.-
iz samoprispevka 3.850.000.-
— Mestni svet I. II. III.
dobi skupno 14.271.000.-
iz samoprispevka 12.671.000.-
— Fazna gradnja šole Hardek
iz samoprispevka 20.000.000.-
— Ureditev — adaptacija šole Hum
iz samoprispevka 1.000.000.0
— Skupni program
iz samoprispevka 14.300.000.-

Skupni priliv krajevnega samoprispevka

1. Krajevni samoprispevek iz OD 63.453.866.-
2. Krajevni samoprispevek upokojencev 5.447.721.-
3. Krajevni samoprispevek iz kmetijstva 3.705.000.-
4. Krajevni samoprispevek iz obrti 10.946.000.-
5. Krajevni samoprispevek občanov zaposl. v tujini 750.000.-
84.302.587.-

4.

Višina in osnova krajevnega samoprispevka je naslednja:

— po stopnji 2 % od neto osebnih dohodkov iz delovnega razmerja, zbralo naj bi se 63.453.866.00 dinarjev,

— po stopnji 1,70 % osebni, invalidski in družinski upokojenci, zbralo naj bi se 5.447.721.00 dinarjev,

— po stopnji 3 % delovni ljudje in občani od katasterskega dohodka iz kmetijske dejavnosti, zbralo naj bi se 3.705.000,00 dinarjev,

— po stopnji 2 % občani, ki imajo dohodke od obrti in drugih gospodarskih dejavnosti — od odmere osnove za obrt, zbralo naj bi se 10.946.000.00 dinarjev,

— občani zaposleni v tujini letno 2.500,00 din. zbralo naj bi se 750.000,00 dinarjev.

5.

Samoprispevek se ne plačuje od socialnih podpor, invalidnin, minimalnih pokojnin do višine, ki jim pripada varstveni dodatek, otroškega dodatka, štipendij učencev in študentov ter od nagrad, ki jih prejemajo učenci v gospodarstvu.

Izjemoma sme svet krajevne skupnosti odločati, da se dolg na samoprispevku v celoti ali delno odpiše, oziroma v izjemnih primerih odloži plačilo za določen čas, če bi se z izterjavo spravilo v nevarnost preživljanje zavezanca in njegovih družinskih članov.

6.

Samoprispevek zaposlenih in upokojencev se obračunava in plačuje od izplačil čistega osebnega dohodka, oziroma pokojnin. Obračunavajo in odvajajo pa ga temeljne in druge organizacije združenega dela, ter delovne skupnosti, skupnosti invalidsko pokojninskega zavarovanja, delavcem zaposlenih v obrti pa obrtnik. Kmetijskim proizvajalcem in osebam, ki se ukvarjajo z obrtno in drugo gospodarsko dejavnostjo in intelektualnimi storitvami odmerja, obračunava in odvaja samoprispevek uprava za prihodke SO Ormož. Odmera in plačilo samoprispevka se opravi na enak način, kot se odmerjajo in plačujejo prispevki in davki občanov. Od občanov, navedenih v prejšnjem odstavku, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz samoprispevka v določenem roku, vrši kontrolo uprava za prihodke SO Ormož, s svojo inšpekcijsko službo, ter se obveznosti prisilno izterjajo po predpisih, ki veljajo za izterjavo prispevkov in davkov občanov.

7.

Zavezanci za samoprispevek so občani, ki imajo stalno bivališče na območju Krajevne skupnosti Ormož.

8.

Sredstva samoprispevka se zbirajo na zbirnem računu, številka 52410-842-038-8425 Krajevna skupnost Ormož.

Sredstva prispevka se smejo uporabiti le za tiste namene, zaradi katerih je bil samoprispevek uveden.

9.

Svet skupščine Krajevne skupnosti Ormož je odgovoren za zbiranje sredstev in izvajanje del po tem sklepu.

10.

Nadzor nad zbiranjem in uporabo s samoprispevkom zbranih sredstev, bo izvajala skupščina KS Ormož.

11.

O uporabi sredstev samoprispevka se vsako leto sestavi program del in zaključni račun, ki se dostavita zborom krajanov, ter ju dokončno potrdi svet skupščine Krajevne skupnosti Ormož.

Morebitni višek dohodka samoprispevka, navedenega s tem sklepom se lahko uporabi tudi za druge naštete dejavnosti v krajevni skupnosti, po predhodnem sklepu sveta skupščine Krajevne skupnosti Ormož.

12.

Ta sklep začne veljati po objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj, uporablja pa se od 1. februarja 1985 do 31. januarja 1990.

Številka: 13-91/84
Datum: 28. 12. 1984

Predsednik sveta skupščine
Krajevne skupnosti Ormož
Franc DEBELJAK, l. r.

4.

POROČILO

Volilne komisije Krajevne skupnosti Ormož o izidu referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka na območju Krajevne skupnosti Ormož.

Volilna komisija Krajevne skupnosti Ormož objavlja po 43. členu statuta Krajevne skupnosti Ormož in po 21. členu zakona o referendumu (Ur. list SRS, štev. 23-1465/77) izid referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka za območje Krajevne skupnosti Ormož, ki je bil v nedeljo, 23. 12. 1984.

1. Komisija je ugotovila, da je bil s sklepom skupščine Krajevne skupnosti Ormož, z dne 23. 11. 1984 razpisan referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka za celotno območje Krajevne skupnosti Ormož. Sklep je bil objavljen v tedniku občin Ormož in Ptuj, štev. 23, z dne 28. 11. 1984, stran 188.

2. Volilna komisija Krajevne skupnosti Ormož je na podlagi pregleda celotnega glasovalnega gradiva preverila zakonitost referenduma in ugotovila, da je bil postopek za uvedbo v skladu z zakonom o referendumih in sam referendum izveden v skladu z zakonom o referendumu, ter da ni bilo nepravilnosti, ki bi lahko vplivale na izid glasovanja.

3. Po ugotovitvi izida glasovanja je volilna komisija ugotovila, da je izid glasovanja naslednji:

Naselje	Upravič.	Volilo	%	za	%	proti	%	nevel.	%
1. Sp. Ključarovci	89	88	98,87	73	82,95	15	17,05	—	—
2. Litmerk	118	110	93,22	91	82,70	19	17,30	—	—
3. Lešniški vrh	40	35	87,50	28	80,00	7	20,00	—	—
4. Lešnica	183	166	90,70	73	43,95	85	51,20	8	4,85
5. Pušenci	188	181	96,30	157	86,75	23	12,70	1	0,65
6. Frankovci	139	127	91,35	93	73,22	32	25,20	2	1,58
7. Loperšice	153	149	97,40	106	71,14	43	28,86	—	—
8. Hum	254	249	98,05	143	57,40	94	37,75	12	4,85
9. Pavlovci	134	131	97,75	97	74,05	32	24,40	2	1,55
10. Dobrava	111	103	92,80	57	55,35	43	41,75	3	2,90
11. Hardek	179	173	96,65	127	73,40	46	26,60	—	—
12. Ormož I.	357	349	97,75	244	69,90	104	29,80	1	0,30
13. Ormož II.	746	650	87,15	452	69,54	183	28,15	15	2,31
14. Ormož III.	483	443	91,70	287	64,80	137	30,90	5	1,12
SKUPAJ:	3174	2954	93,05	2028	68,65	863	29,21	49	2,14

a) V glasovalne sezname je bilo vpisanih 3174 glasovalcev,

b) Glasovanja se je udeležilo 2954 glasovalcev, od tega je glasovalo:

„ZA" uvedbo krajevnega samoprispevka 2025 glasovalcev,

„PROTI" uvedbi krajevnega samoprispevka je glasovalo 863 glasovalcev,

„NEVELJAVNIH" glasovnic je bilo 49

c) Glasovanja se ni udeležilo 220 krajanov.

4. Glede na to ugotavlja volilna komisija, da je bilo na referendumu 2954 upravičenih glasovalcev, od tega je na referendumu glasovalo „ZA" 2025 glasovalcev ali 68,65 %.

Na podlagi navedenega izida glasovanja, volilna komisija v smislu 21. člena zakona o referendumu (Ur. list SRS, štev. 23/77) ugotavlja, da je referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka na območju Krajevne skupnosti Ormož, za obdobje 1. februarja 1985 do 31. januarja 1990 uspel, saj se je zanj izrekla večina glasovalnih upravičencev.

Ormož, dne 23. 12. 1984
Številka: 13-91/84

PREDSEDNIK VOLILNE KOMISIJE:
Obilčnik Franc, l. r.
TAJNIK VOLILNE KOMISIJE:
Rizman Anton, l. r.
ČLAN VOLILNE KOMISIJE:
Simonič Ivan, l. r.

Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj izhaja praviloma enkrat mesečno, in to v četrtek. Naročniki Tednika ga prejmejo brezplačno, naročniki posameznih številk pa le skupaj s Tednikom. Izdajatelj Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5. Urejuje uredniški odbor — odgovorni urednik FRANC POTOCNIK. Sedež uredništva Ptuj, Srbski trg 1/I. Tiska Časopisno grafično podjetje Večer, Tržaška 14, Maribor.